

รายงานผลการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาอัตมโนทัศน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

The Study Of Self-Concept Of Dhurakij Pundit University Students

โดย

นภาพร จันทศัพท

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจาก มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

พ.ศ. 2549

ISBN 978-974-9554-89-0

ชื่อเรื่อง	การศึกษาอัตมโนทัศน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์		
ผู้วิจัย	นภาพรณ จันทรศัพท	สถาบัน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	
ปีที่พิมพ์	2550	สถานที่พิมพ์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	
แหล่งที่เก็บรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์		จำนวนหน้างานวิจัย	82 หน้า
	: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์		
คำสำคัญ	อัตมโนทัศน์	ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การศึกษาอัตมโนทัศน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา(Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา คือ 1).เพื่อศึกษาอัตมโนทัศน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ 2).เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ 3).เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้านของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ 4).เพื่อเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ระหว่างนักศึกษาในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 1,166 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอ้างอิง ได้แก่ สถิติไคว์สแควร์(Chi-Square)เพื่อทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้านและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้านและใช้สัมประสิทธิ์คราเมอร์วี (Cramer's V) เพื่อหาระดับความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้านและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้าน และ F-test เพื่อเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้านของนักศึกษาในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลการวิจัยพบว่า อัตมโนทัศน์ทั้ง 5 ด้านของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยอัตมโนทัศน์ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคืออัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกาย และจากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์นั้น พบว่า อัตมโนทัศน์ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านลักษณะทางกาย ด้านความสามารถของตนเอง ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านจิตใจ และด้านวิชาการ นั้นมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เมื่อเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการ ด้านความสามารถของตนเอง และด้านลักษณะทางกาย ระหว่างนักศึกษาในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนอัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและอัตมโนทัศน์ด้านจิตใจของนักศึกษาในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นไม่มีความแตกต่างกัน

ส่วนในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้านนั้น พบว่า ลักษณะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกาย ลักษณะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเอง ยกเว้นลักษณะส่วนบุคคลในด้านคณะวิชา และชั้นปีที่ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเอง ลักษณะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านจิตใจ และด้านวิชาการ แต่เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V ระหว่างอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์พบว่ามีความไม่สูงมากนัก

DRPU

Title : The Study of Self-Concept Of Dhurakij Pundit University Students

Researcher: Napaporn Juntarasab

Institution : Dhurakij Pundit University

Year of Publication : 2007

Publisher : Dhurakij Pundit University

Sources : Dhurakij Pundit University

No. of page : 82 pages

Keyword : Self-Concept

Copy right : Dhurakij Pundit University

Abstract

The study of Self-Concept of Dhurakij Pundit University Students was conducted using descriptive research. The objectives of the study are : 1) In order to study self-concept of Dhurakij Pundit University Students. 2) In order to study the relationship between self-concept in each side with academic achievement of Dhurakij Pundit University Students.

3) In order to study the relationship between person characteristic and self-concept of Dhurakij Pundit University Students. 4) In order to compared self-concept between students in each level of academic achievement.

The sample consisted of 1,166 first-year through fourth-year students who were enrolled in the regular four-year undergraduate degree program. Data analysis was performed using descriptive statistics such as frequencies, percentage, means, and standard deviations. In addition, Chi-square statistics were also used to test hypothesized relationship between self-concept in each side and academic achievement and person characteristic with self-concept in each side. In this study, Cramer's V coefficients were used to finding relationship's level in each side and academic achievement, and person characteristic with self-concept in each side, and used F-test in order to compared self-concept in each side of students in each level of academic achievement.

The results indicate that self-concept of all 5 sides of Dhurakij Pundit University Students have mean on medium. The highest mean of self-concept is physical characteristic side. Based on hypothesis testing, the results show that the relationship between self-concept in each side with academic achievement of Dhurakij Pundit University Students indicate that physical characteristic side, self ability side, the relationship between person side, mind side and technique side have relationship with academic achievement. And when compared the self-concept on technique side, ability side and physical characteristic side between the students in each level of academic achievement, the results are significant but self-concept on the side of relationship between person and mind side not significant.

In the element of analyzing the relationship between person characteristic with self-concept in each side find that person characteristic has relationship with self-concept on

physical characteristic side, person characteristic has relationship with self-concept on self ability side except faculty and student's class that have no relationship with self ability side, person characteristic has relationship with self-concept on person relationship side, mind side and technique side but when considered Cramer's V coefficient between self-concept in each side with academic achievement, and person characteristic with self-concept find that have not high value.

DISCUSSION

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง การศึกษาอัตมโนทัศน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ได้รับการสนับสนุนจากทุนสนับสนุนการวิจัยมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และขอขอบคุณรอง
ศาสตราจารย์ ดร.สรชัย พิศาลบุตร ที่ให้คำปรึกษา แนะนำ รวมทั้งกรรมการทุกท่านที่พิจารณา
แก้ไข ท้วงติง และแนะนำเพื่อความถูกต้องเหมาะสม ขอขอบคุณอาจารย์ผู้สอนในหลาย ๆ กลุ่ม
เรียนที่ให้ความอนุเคราะห์สละเวลาในการแจกแบบสอบถามนักศึกษาในกลุ่มที่สอน ได้แก่ อาจารย์
วีรพรรณ ศักดาจิระเจริญ อาจารย์เฉลิมสิน สิงห์สนอง อาจารย์ศศิธร อนันต์โสภณ อาจารย์จงจิตต์
พิมพ์าลัย อาจารย์ชนิดา เชื้อสุวรรณชัย อาจารย์สิโรรัตน์ จันทาม อาจารย์กนิษฐา ยี่ม่นาค อาจารย์
เฉลิมสิน สิงห์สนอง อาจารย์สุกัญญา สิงห์ตุ้ย อาจารย์พิมพ์นารา รัตนไพโรจน์ อาจารย์มณีนรัตน์
จันทร์เนตร ผศ.เกื้อจิตร ชีระกาญจน์ อาจารย์ศิวินันท์ ศิวพิทักษ์ อาจารย์กิงกาญจน์ วรนิทัศน์
อาจารย์ปทุมพร สร้อยสน อาจารย์ชลิดา กาญจนจุฑา อาจารย์กิตติ สุตันตวิณชัยกุล อาจารย์เพียร
ใจ โพธิ์ถาวร อาจารย์ศิริรัตน์ แจ่มรักษ์สกุล อาจารย์อัศวินเศรษฐ์ ดินตะโมระ อาจารย์รัชดาภรณ์
เสมาจันทร์ และที่สำคัญนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ที่ได้สละเวลาและให้ความร่วมมือใน
การตอบแบบสอบถามด้วยดี รวมทั้งบุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่อำนวยความสะดวกเพื่อให้
งานสำเร็จลุล่วง ได้แก่ ศูนย์วิจัย ฝ่ายทะเบียนฯ ฝ่ายการเงินและขอขอบพระคุณทุกท่านอีกครั้งทั้งที่
ได้ระบุและไม่ระบุนามไว้ ณ ที่นี้ คุณประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการศึกษาวิจัยนี้ขอมอบให้กับทุกท่านที่
เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ฌ
สารบัญตาราง	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	3
สมมติฐาน	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
ขอบเขตการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ความหมายของอัตมโนทัศน์	6
โครงสร้างของอัตมโนทัศน์	11
การพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงอัตมโนทัศน์	12
ทฤษฎีเกี่ยวกับอัตมโนทัศน์	18
องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่ออัตมโนทัศน์	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
กรอบแนวคิดในการวิจัย	28
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการวิจัย	
ประชากรและตัวอย่าง	29
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	30
การวิเคราะห์ข้อมูล	34
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล	
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	36
ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์อัตมโนทัศน์ของนักศึกษา	38
ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์และระดับความสัมพันธ์ระหว่าง อัตมโนทัศน์ในแต่ละระดับกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	40
ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์และระดับความสัมพันธ์ระหว่าง ลักษณะส่วนบุคคลและอัตมโนทัศน์ของนักศึกษา	45
ส่วนที่ 5 การเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	59

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	62
บรรณานุกรม	73
ภาคผนวก	
ก. แบบสอบถาม	79
ข. ประวัติผู้วิจัย	82

DPU

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ข้อมูลทั่วไป	36
2	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอัตมโนทัศน์ 5 ด้านของกลุ่ม คณะวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ แยกชั้นปี	38
3	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอัตมโนทัศน์ 5 ด้านของกลุ่ม คณะวิชาวิทยาศาสตร์ แยกชั้นปี	38
4	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอัตมโนทัศน์ 5 ด้านของกลุ่ม คณะวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์และวิทยาศาสตร์	39
5	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์และระดับความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์ ด้านลักษณะทางกายกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	40
6	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์และระดับความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์ ด้านความสามารถของตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	41
7	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์และระดับความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	42
8	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์และระดับความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์ ด้านจิตใจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	43
9	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์และระดับความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์ ด้านวิชาการกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	44
10	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ ด้านลักษณะทางกาย	45
11	การวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับ อัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกาย	46
12	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับ อัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเอง	47
13	การวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับ อัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเอง	48
14	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับ อัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	50
15	การวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับ อัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	51
16	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับ อัตมโนทัศน์ด้านจิตใจ	53

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่		หน้า
17	การวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับ อัตมโนทัศน์ด้านจิตใจ	54
18	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับ อัตมโนทัศน์ด้านวิชาการ	56
19	การวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล กับอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการ	57
20	การเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ระหว่างนักศึกษาในแต่ละระดับของ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแยกตามกลุ่มคณะวิชา 3 กลุ่ม รวมทุกชั้นปี	59
21	การเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ระหว่างนักศึกษาในแต่ละระดับของ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวมทั้ง 3 กลุ่มวิชา แยกชั้นปี	60
22	การเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ระหว่างนักศึกษาในแต่ละระดับของ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแยกตามกลุ่มคณะวิชา 3 กลุ่มและแยกชั้นปี	61

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

อัตมโนทัศน์หรือมโนภาพเกี่ยวกับตนเอง (self-concept) คือการรับรู้ตนเอง ความรู้สึก ทัศนคติ และความรู้เกี่ยวกับตนเองในด้านต่างๆ ทั้งด้านสติปัญญา ความคิด ความสามารถ ทักษะต่างๆ รวมทั้งรูปร่างลักษณะทางด้านร่างกาย อัตมโนทัศน์มีทั้งบวกและลบ พัฒนาการของอัตมโนทัศน์ของแต่ละบุคคลเป็นผลสืบเนื่องมาจากการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นที่มีความสำคัญต่อบุคคลนั้น เช่น บิดา มารดา ญาติ ครูอาจารย์และเพื่อน คนเหล่านี้จะประเมินว่าบุคคลนั้นดีหรือไม่ดี คนเราตั้งแต่เด็กจะมีมโนทัศน์ว่าตน “ดี” หรือ “ไม่ดี” เนื่องจากการที่ได้ยินหรือรับรู้จากคนอื่นที่ตนมีปฏิสัมพันธ์ ประเมินว่าตนเป็นอย่างไร ผู้เรียนที่มีอัตมโนทัศน์ว่าตนเป็นคน “เก่ง” หรือ “ไม่เก่ง” ก็เนื่องจากการรับรู้จากครูและเพื่อนๆ ประเมินว่าเป็นคน “เก่ง” หรือ “ไม่เก่ง” Coopersmith (อ้างถึงใน สุรางค์ โค้วตระกูล, 2537 : 311) สรุปว่าตัวแปรที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาของอัตมโนทัศน์ของแต่ละคนมี 4 ประการคือ

1. การยอมรับด้วยความจริงใจจากบุคคลที่มีความสำคัญ เช่น พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์และเพื่อนๆ
2. การมีโอกาสดำรงตำแหน่งที่สำคัญและมีความสำเร็จแสดงว่าตนมีความสามารถ
3. การมีมาตรฐานทางจริยธรรมและศีลธรรมเป็นเครื่องเหนี่ยวรั้งไม่ให้ประพฤติดี การมีโอกาที่จะกระทำความดี และถูกต้องก็จะมีอัตมโนทัศน์ดี
4. การมีอิทธิพลต่อชีวิตของคนอื่น

Shavelson , Hubnes และ Stanton (อ้างถึงใน สุรางค์ โค้วตระกูล, 2537 : 311) ได้แบ่งอัตมโนทัศน์ เป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระยะแรก อัตมโนทัศน์โดยทั่วไป (General self-concept)

ระยะสอง อัตมโนทัศน์แบ่งเป็น 2 ด้าน คือ อัตมโนทัศน์ทางด้านวิชาการ (Academic self -concept) และอัตมโนทัศน์ที่ไม่เกี่ยวกับวิชาการ (Non-academic self-concept)

ระยะสาม อัตมโนทัศน์เฉพาะ

อัตมโนทัศน์ทางด้านวิชาการ คือ ความรู้สึกที่แต่ละบุคคลมีต่อการเรียนวิชาต่างๆ ว่าตนเอง “เก่ง” หรือ “ไม่เก่ง” ในวิชาเหล่านั้น ส่วนอัตมโนทัศน์ที่ไม่เกี่ยวกับวิชาการก็แบ่งออกไปอีก 3 ด้าน คือ อัตมโนทัศน์ด้านสังคม ด้านอารมณ์ และด้านร่างกาย

พรณี ชูทัย เจนจิต (2536 : 55) ได้กล่าวถึงคำว่าอัตมโนทัศน์ว่าเป็นคำที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 20 นี้เอง และเป็นแนวความคิดของนักจิตวิทยากลุ่มปรากฏการณ์นิยมหรือ

มนุษยนิยม ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การแสดงพฤติกรรมของคนนั้นเกิดจากการรับรู้สิ่งต่างๆ ของบุคคลนั้น มิใช่ดูจากสายตาภายนอก และทฤษฎีดังกล่าวพยายามที่จะอธิบายว่าทำไมแต่ละคนจึงรับรู้เกี่ยวกับตนเองเช่นนั้น และมีผลอย่างไรต่อพฤติกรรมของเขา ให้ความสนใจเกี่ยวกับเจตคติที่แต่ละคนมีต่อตนเองว่ามีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรม และช่วยทำให้เข้าใจการรับรู้ความต้องการและเป้าหมายในชีวิตของคนนั้น ดังนั้นทั้งนักจิตวิทยาและนักการศึกษาจึงได้หันมาสนใจกับการสร้างอัตมโนทัศน์ หรือเจตคติที่มีต่อการรับรู้เกี่ยวกับตนเอง เพราะเป็นที่ยอมรับว่าเด็กที่มีผลการเรียนต่ำ มีแรงจูงใจต่ำ มีพฤติกรรมเกเรนั้น จะเป็นผู้มีเจตคติต่อตนเองหรือมีการรับรู้ตนเองในด้านลบ เด็กหลายๆ คนที่ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนมิใช่เนื่องมาจากสติปัญญาต่ำหรือมีร่างกายพิการ แต่เพราะว่าเกิดจากการที่เขารับรู้ตนเองว่าเขาไม่มีความสามารถ ส่วนเด็กที่มีอัตมโนทัศน์ในทางบวก จะรู้ตัวว่าได้รับการยอมรับรู้ว่าตนเองมีความสามารถและมีคุณค่า ซึ่งจะนำไปสู่ความสุขและความสำเร็จในชีวิตต่อไป โดยได้สรุปความหมายของอัตมโนทัศน์ว่าเป็นภาพของตนเองซึ่งเกิดจากความคิด ความรู้สึก เจตคติ การรับรู้ การตีความเกี่ยวกับรูปร่าง ลักษณะ ความสามารถ และคุณค่าของตน ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

1. ภาพของตนเอง เป็นภาพที่เกิดขึ้นจากการที่แต่ละคนได้มองตนเองจากท่าทีผู้อื่นคิดเกี่ยวกับตัวเขา เป็นภาพที่เกิดจากความเชื่อ อาจจะเป็นความจริงหรือไม่เป็นความจริง
 2. เป็นเรื่องของอารมณ์ ความรู้สึก และการประเมินภาพที่มองว่าผู้อื่นรู้สึกอย่างไรกับภาพนั้น พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ
 3. เป็นเรื่องของ การแสดงพฤติกรรมในลักษณะใดลักษณะหนึ่งโดยเฉพาะ
- เด็กที่มีอัตมโนทัศน์ในทางบวก มักจะเป็นผู้ประสบความสำเร็จทั้งในด้านการเรียนและการปรับตัวทางสังคมในทางตรงกันข้าม เด็กที่มีอัตมโนทัศน์ในทางลบ มักจะเป็นผู้ประสบความล้มเหลวทั้งในเรื่องการเรียนและการปรับตัวทางสังคมเช่นกัน ดังนั้น อัตมโนทัศน์ จึงเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวทั้งในเรื่องการเรียนและการปรับตัว อัตมโนทัศน์นั้นมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน อัตมโนทัศน์ก็จะแตกต่างกัน โดยที่นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีจะมีอัตมโนทัศน์ในด้านบวก ส่วนนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะมีอัตมโนทัศน์ในด้านลบ

สรุปได้ว่า อัตมโนทัศน์หรือมโนภาพเกี่ยวกับตนเองเป็นการรับรู้ตนเองของบุคคลว่าเป็นอย่างไร เป็นความเชื่อเกี่ยวกับตนเอง เป็นเรื่องสำคัญที่สุดของปฏิสัมพันธ์ (interaction) ใดๆ ของมนุษย์ เป็นตัวสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมทุกพฤติกรรม การมีมโนภาพเกี่ยวกับตนเองในด้านลบ การรับรู้ความสามารถในการเรียน หรือการทำงานของตนผิดไปจากความเป็นจริง มักจะทำให้ผู้เรียนประสบความล้มเหลวในการเรียน อัตมโนทัศน์หรือมโนภาพเกี่ยวกับตนเองจึงเป็นตัวกำหนดหรือมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ขณะเดียวกันลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษาน่าที่จะมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ของนักศึกษาโดยที่อัตมโนทัศน์ระหว่างนักศึกษ ชายและ นักศึกษาหญิง ระดับการศึกษาของบิดามารดา รวมทั้งภูมิลำเนาที่น่าที่จะมีความแตกต่างกันระหว่าง นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครและนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในต่างจังหวัด รวมทั้ง

คณะวิชาหรือสาขาวิชา ชั้นปีและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่แตกต่างกันอัตมโนทัศน์ของนักศึกษาก็น่าที่จะแตกต่างกันด้วย

ดังนั้นในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยจะศึกษาอัตมโนทัศน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ว่าเป็นอย่างใด ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษา กับอัตมโนทัศน์ รวมทั้งเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ระหว่างนักศึกษาในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อให้ทราบถึงอัตมโนทัศน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ว่าเป็นอย่างใด ในแต่ละด้านโดยในที่นี้จะศึกษาอัตมโนทัศน์ 5 ด้านคือ อัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกาย อัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเอง อัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล อัตมโนทัศน์ด้านจิตใจ และอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการ ซึ่งผลการวิจัยที่ได้ นอกจากทำให้ทราบถึงอัตมโนทัศน์ของนักศึกษาในแต่ละด้านแล้วยังสามารถนำไปใช้ในการสร้างเสริมอัตมโนทัศน์ของนักศึกษาอาจเริ่มตั้งแต่การสอดแทรกแนวคิดทัศนคติที่ดีในระหว่างการเรียนรู้การสอนภายในชั้นเรียน อาจรวมไปถึงการนำผลการวิจัยไปใช้ในการสร้างกิจกรรมต่างๆ เพื่อเสริมสร้างอัตมโนทัศน์ของนักศึกษา เพื่อให้เป็นบุคคลที่ดีของครอบครัว สังคม และประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาอัตมโนทัศน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้านของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
4. เพื่อเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ระหว่างนักศึกษาในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สมมติฐาน

1. อัตมโนทัศน์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
2. ลักษณะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
3. อัตมโนทัศน์ของนักศึกษาในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนเฉลี่ย(Grade Point Average)ของนักศึกษาโดยในที่นี้แบ่งระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อการวิเคราะห์อัตมโนทัศน์ออกเป็นช่วงๆ คือ 0.00-1.49, 1.50-1.99, 2.00-2.49 , 2.50-2.99, 3.00-3.49, 3.50-4.00

อัตมโนทัศน์ หมายถึง การรับรู้ตนเอง ความรู้สึก ทักษะคติ และความรู้เกี่ยวกับตนเองในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านสติปัญญา ความคิด ความสามารถ ทักษะต่าง ๆ รวมทั้งรูปร่างลักษณะทางด้านร่างกาย อัตมโนทัศน์มีทั้งบวกและลบ

อัตมโนทัศน์ทางด้านลักษณะทางกาย หมายถึง การมองตนเองทางด้านรูปร่างลักษณะร่างกาย สุขภาพ ความสนใจของบุคคลอื่นที่มีต่อตนเอง

อัตมโนทัศน์ทางด้านความสามารถของตนเอง หมายถึง การมองตนเองในด้านการกระทำ เช่น ทางด้านพฤติกรรมต่าง ๆ และความสามารถของตนเองและประเมินผลสิ่งที่ตนเองลงมือกระทำ

อัตมโนทัศน์ทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หมายถึง การมองตนเองในด้านสังคม เช่น บทบาทของตนเองในการเป็นสมาชิกของกลุ่ม ความสัมพันธ์ระหว่างตนกับผู้อื่น และการประเมินตนเองเมื่อมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น

อัตมโนทัศน์ทางด้านจิตใจ หมายถึง การมองตนเองทางด้านจิตใจ เช่น ความรู้สึก ความเชื่อ ความคิด

อัตมโนทัศน์ทางด้านวิชาการ หมายถึง การมองตนเองเกี่ยวกับความสามารถ ความสนใจ ความพอใจที่เกี่ยวกับวิชาการโดยรวม

ลักษณะส่วนบุคคล หมายถึง เพศ ระดับการศึกษาของบิดา ภูมิลำเนา กลุ่มคณะวิชา ชั้นปี และเกรดเฉลี่ย

ขอบเขตการวิจัย

1. การศึกษาวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ โดยศึกษาอัตมโนทัศน์ของนักศึกษาหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 1 2 3 และ 4 ทุกคณะวิชาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549

2. อัตมโนทัศน์ในการวิจัยครั้งนี้ จะศึกษาอัตมโนทัศน์ 5 ด้าน ดังนี้

- 2.1 อัตมโนทัศน์ทางด้านลักษณะทางกาย
- 2.2 อัตมโนทัศน์ทางด้านความสามารถของตนเอง
- 2.3 อัตมโนทัศน์ทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
- 2.4 อัตมโนทัศน์ทางด้านจิตใจ
- 2.5 อัตมโนทัศน์ทางด้านวิชาการ

3. ลักษณะส่วนบุคคลในการศึกษานี้ประกอบด้วย

- 3.1 เพศ
- 3.2 ระดับการศึกษาของบิดา
- 3.3 ภูมิลำเนา
- 3.4 กลุ่มคณะวิชา
- 3.5 ชั้นปี
- 3.6 เกรดเฉลี่ย

4. ในการวิเคราะห์จะวิเคราะห์แยกคณะโดยแบ่งเป็นกลุ่มดังนี้
- กลุ่มที่ 1 สาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ประกอบด้วย
- คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ เฉพาะในสาขาด้านศิลปศาสตร์
 - คณะศิลปกรรมศาสตร์
 - คณะนิติศาสตร์
 - คณะการบัญชี
 - คณะนิเทศศาสตร์
- กลุ่มที่ 2 สาขาวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วย
- คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ เฉพาะในสาขาด้านวิทยาศาสตร์
 - คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
 - คณะวิศวกรรมศาสตร์
- กลุ่มที่ 3 สาขาที่มีลักษณะทั้งกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2
- คณะบริหารธุรกิจ
 - คณะเศรษฐศาสตร์
- และวิเคราะห์ตามชั้นปี โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ
- กลุ่มที่ 1 ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2
 - กลุ่มที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้อาจารย์ผู้สอนได้ทราบและเข้าใจถึงระดับความสำคัญของอัตมโนทัศน์ซึ่งเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาโดยอาจารย์ผู้สอนสามารถที่จะนำไปปรับหรือสอดแทรกกับการเรียนการสอน หรือกิจกรรม เพื่อช่วยส่งเสริม อัตมโนทัศน์ของนักศึกษาให้เป็นไปในทิศทางบวกในหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านที่เกี่ยวกับตนเอง ด้านจิตใจ เป็นต้น ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญในการดำเนินชีวิตต่อไปในอนาคต
2. ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งต้องประกอบกันทั้งในส่วนของนักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และมหาวิทยาลัย และจะเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และมหาวิทยาลัยต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาอัตมโนทัศน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์นี้ ผู้วิจัยได้ค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร ทฤษฎีและรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ข้อมูลโดยเรียงตามลำดับ ดังนี้

1. ความหมายของอัตมโนทัศน์
2. โครงสร้างของอัตมโนทัศน์
3. การพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงอัตมโนทัศน์
4. ทฤษฎีเกี่ยวกับอัตมโนทัศน์
5. องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่ออัตมโนทัศน์
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. ความหมายของอัตมโนทัศน์

ฟรอยด์ (Gale 1969 ,27-28) ผู้นำในกลุ่มจิตวิเคราะห์(Psychoanalysis) ได้ให้ความเห็นว่า อัตมโนทัศน์ ก็คือ โครงสร้างของอีโก้ ซึ่งเป็นผลรวมทั้งหมดของความจริงแห่งตน ซึ่งบางครั้งทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ บางครั้งทำให้เกิดความทุกข์และต้องอดทนในสภาพที่เป็นจริงของตน

โรเจอร์ (Roger อังโน รัตนา ทองสวัสดิ์ ,2537 : 21) กล่าวว่า มนุษย์คือบุคคลที่มีความรู้สึกนึกคิด และรู้จักพัฒนา โดยถือกันว่าการรู้จักกระมักระวังตนเป็นพื้นฐานของภาพพจน์หรืออัตมโนทัศน์ เมื่อมนุษย์มีการพัฒนารูปแบบของพฤติกรรมอัตมโนทัศน์จะช่วยจัดระบบพฤติกรรมและวิธีการต่อสู้เพื่อดำรงชีวิต ถึงแม้การเปลี่ยนแปลงใด ๆ จะเกิดขึ้นก็ตามย่อมจะมีการจัดรูปแบบของพฤติกรรมเสียใหม่ โดยคำนึงถึงผลกระทบจากสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ ประสพการณ์ที่มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมนี้จะทำให้มองเห็นตัวเองปรากฏขึ้นบนรากฐานแห่งความเป็นจริงที่เราเรียกว่า อัตมโนทัศน์

โรเจอร์ (Roger, 1951 : 498 อังโน สุกัญญา วิบูลย์พานิช, 2536 : 25) ได้ให้ความหมายไว้ว่า อัตมโนทัศน์ หมายถึง โครงสร้างของการรับรู้ที่บุคคลมีต่อตนเอง เกี่ยวกับรูปร่าง ลักษณะ ความสามารถคุณค่าของตนเอง และความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับบุคคลอื่น และสิ่งแวดล้อม การรับรู้เกี่ยวกับคุณค่าของตนเอง

ไรน์มี (Raimy, 1948 : 153-156) เป็นบุคคลแรกที่ทำให้คำจำกัดความของคำว่าอัตมโนทัศน์โดยกล่าวว่า อัตมโนทัศน์เป็นการรับรู้สิ่งต่าง ๆ ซึ่งถูกจัดให้เป็นระบบจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับ

ผลที่มากจากการสังเกตตนทั้งในอดีตและปัจจุบัน เป็นสิ่งที่บุคคลเชื่อเกี่ยวกับตนเอง อัตมโนทัศน์ เป็นเสมือนแผนที่ ที่แต่ละคนจะใช้พิจารณาเพื่อเข้าใจตนเอง

อิงลิช (English, 1958 : 486) กล่าวว่า อัตมโนทัศน์ คือความคิดเห็นที่บุคคลมีต่อตนเอง ซึ่งจะรวมทั้งความรู้สึกและทัศนคติที่บุคคลมีต่อตนเอง เช่น การรับรู้เกี่ยวกับตนเป็นสิ่งที่หมดที่บุคคลเรียกว่า “ฉัน” และ “ของฉัน” ซึ่งเกิดจากการรับรู้ความคิดเห็น ความรู้สึกและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับตน

เคนเดอร์ (Kendler, 1963 : 432) ได้ให้ความหมายของอัตมโนทัศน์ว่า เป็นทัศนคติที่มีต่อตนเอง การเรียนรู้ตนเองจะเกิดขึ้นตามลำดับตั้งแต่เล็กจนโต การประเมินค่าเกี่ยวกับตนเองจะเปลี่ยนไปตามวุฒิภาวะ บุคคลจะค้นรูปแบบใหม่ ๆ ในการตัดสินใจตนเอง

เฟรนส์ (Frandsen, 1967 : 678) ได้ให้ความหมายของอัตมโนทัศน์ว่า คือ ความคิดและการประเมินบุคลิกลักษณะของตนเอง

เฮิร์ลอค (Hurlock, 1964 : 525-526) ได้ให้ความหมายของอัตมโนทัศน์ว่า หมายถึงการรับรู้ที่บุคคลมีต่อตนเองทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งการรับรู้เกี่ยวกับตนเองในแต่ละคนนี้อาจจะตรงหรือไม่ตรงกับความเป็นจริงก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของบุคคลกับสิ่งแวดล้อมที่เขาอาศัยอยู่

เกลลาฮัค (Gallahue, 1982 : 320) ได้ให้ความหมายของอัตมโนทัศน์ไว้ว่า เป็นการคิดหรือการตระหนักรู้ถึงลักษณะบุคลิกลักษณะของตนเอง ได้แก่ คุณสมบัติ ความเชื่อ ข้อจำกัด ตลอดจนสิ่งที่ตนเองชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างสูงกับความภาคภูมิใจในตนเอง

กู๊ด (Good, 1973 : 254) ได้ให้ความหมายของอัตมโนทัศน์ไว้ว่า คือ การรับรู้ของบุคคลเกี่ยวกับความสามารถ รูปร่างลักษณะ การกระทำกิจวัตรประจำวันของตนในฐานะที่เป็นบุคคลหนึ่ง

เอปสไตน์ (Epstein, 1973 : 405-406 อ้างในสุกัญญา วิบูลย์พานิช, 2536 : 24) ได้สรุปแนวความคิดเกี่ยวกับอัตมโนทัศน์ไว้ว่าเป็นผลมาจากการมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ของบุคคลกับบุคคลอื่น ๆ โดยเฉพาะกับบุคคลที่มีความสำคัญต่อตนเองและสิ่งแวดล้อม ขึ้นอยู่กับว่าบุคคลอื่นในสังคมมีปฏิกิริยาต่อบุคคลนั้นอย่างไร ซึ่งมีผลในทางสร้างสรรค์และทำลายอัตมโนทัศน์ได้ อัตมโนทัศน์จะทำหน้าที่ 2 อย่าง คือ

1. ช่วยจัดระเบียบข้อมูลของประสบการณ์ส่วนตัวของบุคคลร่วมกับปฏิกิริยาทางสังคม เพื่อทำนายปฏิกิริยาหรือพฤติกรรมที่ตามมา
2. เอื้ออำนวยต่อความสมหวังของมนุษย์ พฤติกรรมทุกพฤติกรรมมีจุดมุ่งหมาย เพื่อสนองตอบความต้องการและในขณะเดียวกันก็หลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ปรารถนา และความวิตกกังวล

กลุ่มแอตเลอร์ (Gale 1969 , 28-29) กล่าวว่าอัตมโนทัศน์คือแบบฉบับของชีวิต (Life Style) ของบุคคลนั่นเอง เด็กเกิดมาต้องเผชิญกับสิ่งต่าง ๆ ในสังคม ต้องเรียนรู้วิธีที่มีประสิทธิภาพในการต่อสู้กับมัน พฤติกรรมของเด็กเป็นผลมาจากการกระทำและทัศนคติทั้งหมดของเขาที่แสดงให้เห็นแบบฉบับของชีวิต ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ การประเมินค่าของตนเองและสังคม

กลุ่มมนุษยนิยม (Gale 1969 , 31-32) เป็นกลุ่มนักจิตวิทยาสัมัยใหม่ ให้ความสำคัญกับตนอย่างมาก กล่าวว่าตนเป็นโลกภายในของบุคคล ตนเป็นผลรวมจากการที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับ

สิ่งแวดล้อมจนกลายเป็นการรับรู้ของแต่ละบุคคล ในสภาพที่เป็นผู้กระทำและถูกกระทำ การรับรู้ของบุคคลจะสะท้อนทัศนคติและการตัดสินคุณค่าของโลกแห่งบุคคลนั้น อัตมโนทัศน์เป็นการกระทำตามความเป็นจริงของบุคคลในการยอมรับหรือปฏิเสธในสภาพการณ์ที่ตนได้รับรู้ในอดีต

โคมบ์สและสไนก(เบญมาศน์ โพธิ์น้อย 2531 , 51 อ้างอิงมาจาก Combs and Snygg 1959 ,171) กล่าวว่า อัตมโนทัศน์เป็นสิ่งที่มนุษย์คิดและปฏิบัติ ซึ่งถูกกำหนดโดยสิ่งที่บุคคลนั้นยึดถือเกี่ยวกับตนเอง และความสามารถที่เขามีอยู่ ประการสำคัญอยู่ที่การรับรู้เกี่ยวกับตนเองในสถานการณ์ปัจจุบัน โคมบ์ส และสไนก เชื่อว่ามนุษย์มีความสามารถอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุถึงอัตมโนทัศน์ที่พอดีที่จะก่อให้เกิดความมั่นคงทางจิตใจ และอัตมโนทัศน์จะมีการพัฒนาต่อเนื่องกันไปอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น ตลอดชีวิตจนในที่สุดมนุษย์ก็จะค้นพบตนเองว่าเป็นใคร

ออซูเบล และโรบินสัน (Ausubel and Robinson 1969 , 405) ให้ความหมายว่าอัตมโนทัศน์เป็นความรู้ความเข้าใจ (Cognitive) และทัศนคติท่าที (Affective) ของบุคคลที่มีต่อตนเอง เป็นลักษณะที่สลับซับซ้อนมาก

บาร์ตัสเซค (Bartussek 1972 , 185) กล่าวว่า อัตมโนทัศน์เป็นผลรวมของทัศนคติและค่านิยมเกี่ยวกับพฤติกรรม ความสามารถและคุณลักษณะของตน

อีเซนค์ (Eysenck 1972 , 185) กล่าวว่า อัตมโนทัศน์คือผลรวมของเจตคติและค่านิยมเกี่ยวกับพฤติกรรม ความสามารถและคุณภาพของตน

จาร์มิน และไทรสตรัด (Jarmin and Trygstad 1976 , 4) ให้ความหมายของอัตมโนทัศน์ไว้ว่า เป็นการที่บุคคลมีความรู้สึกนึกคิดที่เป็นนามธรรมที่บุคคลมีอยู่เกี่ยวกับตนเอง รวมทั้งความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองและการประเมินตนเอง ซึ่งจะรวมทั้งความรู้สึกค่านิยม ความเชื่อและการรับรู้เกี่ยวกับสิ่งที่บุคคลเป็นอยู่ทั้งหมด

เบิร์นส (Burns 1979 , 352) ให้ความหมายไว้ว่า อัตมโนทัศน์ หมายถึง เจตคติส่วนบุคคลอันเกิดจากกระบวนการจิตวิทยาและสังคมวิทยาของแต่ละบุคคล อัตมโนทัศน์ของแต่ละบุคคลประกอบด้วยอัตมโนทัศน์ 3 ส่วนคือ อัตมโนทัศน์ตนเองที่คิดว่าตนเป็น(Cognised-self) อัตมโนทัศน์ตนเองที่คิดว่าคนอื่นมอง (Others-self) และอัตมโนทัศน์ตนเองที่คิดอยากจะเป็น (Ideal-self) อัตมโนทัศน์ที่ปกติ หมายถึง อัตมโนทัศน์ที่มีการรับรู้ของอัตมโนทัศน์ทั้ง 3 ส่วนสอดคล้องกัน

Shavelson , Hubnes และ Stanton (อ้างถึงใน สุรางค์ โค้วตระกูล,2537 : 311) ได้แบ่งอัตมโนทัศน์ เป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระยะแรก อัตมโนทัศน์โดยทั่วไป (General self-concept)

ระยะสอง อัตมโนทัศน์แบ่งเป็น 2 ด้าน คือ อัตมโนทัศน์ทางด้านวิชาการ (Academic self -concept) และอัตมโนทัศน์ที่ไม่เกี่ยวกับวิชาการ (Non-academic self-concept)

ระยะสาม อัตมโนทัศน์เฉพาะ

อัตมโนทัศน์ทางด้านวิชาการ คือ ความรู้สึกที่แต่ละบุคคลมีต่อการเรียนวิชาต่างๆว่าตนเอง “เก่ง” หรือ “ไม่เก่ง” ในวิชาเหล่านั้น ส่วนอัตมโนทัศน์ที่ไม่เกี่ยวกับวิชาการก็แบ่งออกไปอีก 3 ด้าน คือ อัตมโนทัศน์ด้านสังคม ด้านอารมณ์ และด้านร่างกาย

พรณี ชุทัย เจนจิต (2536 : 55) ได้กล่าวถึงคำว่าอัตมโนทัศน์ว่าเป็นคำที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 20 นี้เอง และเป็นแนวความคิดของนักจิตวิทยากลุ่มปรากฏการณ์นิยมหรือนุษยนิยม ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การแสดงพฤติกรรมของคนนั้นเกิดจากการรับรู้สิ่งต่างๆ ของบุคคลนั้น มิใช่ดูจากส่ายตาภายนอก และทฤษฎีดังกล่าวพยายามที่จะอธิบายว่าทำไมแต่ละคนจึงรับรู้เกี่ยวกับตนเองเช่นนั้น และมีผลอย่างไรต่อพฤติกรรมของเขา ให้ความสนใจเกี่ยวกับเจตคติที่แต่ละคนมีต่อตนเองว่ามีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรม และช่วยให้เข้าใจการรับรู้ความต้องการและเป้าหมายในชีวิตของคนนั้น ดังนั้นทั้งนักจิตวิทยาและนักการศึกษาจึงได้หันมาสนใจกับการสร้างอัตมโนทัศน์หรือเจตคติที่มีต่อการรับรู้เกี่ยวกับตนเอง เพราะเป็นที่ยอมรับว่าเด็กที่มีผลการเรียนต่ำ มีแรงจูงใจต่ำ มีพฤติกรรมเกเรนั้น จะเป็นผู้มีเจตคติต่อตนเองหรือมีการรับรู้ตนเองในด้านลบ เด็กหลายๆ คนที่ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนมิใช่เนื่องมาจากสติปัญญาต่ำหรือมีร่างกายพิการ แต่เพราะว่าเกิดจากการที่เขารับรู้ตนเองว่าเขาไม่มีความสามารถ ส่วนเด็กที่มีอัตมโนทัศน์ในทางบวก จะรู้ตัวว่าได้รับการยอมรับว่าตนเองมีความสามารถและมีคุณค่า ซึ่งจะนำไปสู่ความสุขและความสำเร็จในชีวิตต่อไป โดยได้สรุปความหมายของอัตมโนทัศน์ว่าเป็นภาพของตนเอง ซึ่งเกิดจากความคิด ความรู้สึก เจตคติ การรับรู้ การตีความเกี่ยวกับรูปร่าง ลักษณะ ความสามารถ และคุณค่าของตน ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

1. ภาพของตนเอง เป็นภาพที่เกิดขึ้นจากการที่แต่ละคนได้มองตนเองจากท่าทีผู้อื่นคิดเกี่ยวกับตัวเขา เป็นภาพที่เกิดจากความเชื่อ อาจจะเป็นความจริงหรือไม่เป็นความจริง
 2. เป็นเรื่องของอารมณ์ ความรู้สึก และการประเมินภาพที่มองว่าผู้อื่นรู้สึกอย่างไรกับภาพนั้น พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ
 3. เป็นเรื่องของ การแสดงพฤติกรรมในลักษณะใดลักษณะหนึ่งโดยเฉพาะ
- เด็กที่มีอัตมโนทัศน์ในทางบวก มักจะเป็นผู้ประสบความสำเร็จทั้งในด้านการเรียนและการปรับตัวทางสังคมในทางตรงกันข้าม เด็กที่มีอัตมโนทัศน์ในทางลบ มักจะเป็นผู้ประสบความสำเร็จล้มเหลวทั้งในเรื่องการเรียนและการปรับตัวทางสังคมเช่นกัน ดังนั้น อัตมโนทัศน์ จึงเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวทั้งในเรื่องการเรียนและการปรับตัว

กาญจนา กาญจนไตรวัฒน์ (2527 : 17) ให้ความหมายของอัตมโนทัศน์ว่า เป็นผลรวมของความนึกคิด ความรู้สึก ความเชื่อ ความศรัทธา ความพอใจ และการรับรู้ทุกสิ่งทุกอย่างเกี่ยวกับตนเอง รวมทั้งการประเมินผลตนเองในด้านความเป็นเอกลักษณ์ ความมีคุณค่าและความสามารถในด้านต่างๆ

सानิต รัตตัญญู (2533 : 26) ได้สรุปความหมายของอัตมโนทัศน์ไว้ว่า หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองและการประเมินตนเองให้เกิดความเข้าใจ ความรู้สึก ทศนคติต่อตนทั้งในด้านที่เป็นจริงและไม่เป็นจริง ซึ่งเป็นผลจากการเรียนรู้ที่ได้จากประสบการณ์เรียนรู้ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

สมศรี ฉัตรวัฒนา (2534 : 13) ได้สรุปความหมายของอัตมโนทัศน์ไว้ว่า หมายถึง ความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อตนเองในด้านร่างกายและจิตใจทั้งในด้านดีและไม่ดี ซึ่งเป็นผลมาจากการเรียนรู้ที่ตนได้มีความสัมพันธ์กับสังคมและสิ่งแวดล้อม

พรรณิ ชุติย เจนจิต (2528 : 305) ได้ให้ความหมายของอัตมโนทัศน์ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับทัศนคติ ความรู้สึก และการรับรู้ ซึ่งแต่ละบุคคลมีต่อตัวเขาเอง ทัศนคติเป็นสิ่งสำคัญเป็นตัวกำหนดพฤติกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งทัศนคติเกี่ยวกับตน

ผ่องศรี อิมสอน (2530 : 8) ได้ให้ความหมายของอัตมโนทัศน์ว่าเป็นความรู้สึกนึกคิด และการรับรู้ตนเอง เกี่ยวกับตนเองว่าเป็นอย่างไร ในด้านสุขภาพร่างกาย นิสัย อารมณ์และความรู้สึก ทัศนคติ ค่านิยม ตลอดจนความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคม ด้านการศึกษา และอาชีพตามความเป็นจริงในปัจจุบัน และตามความคาดคิดเอาไว้ในอนาคต

มยุรี สิงโพรราช (2536 : 11) ได้ให้ความหมายของอัตมโนทัศน์ว่าเป็นการรับรู้และเข้าใจที่บุคคลมีต่อตนเอง ทั้งทางด้านสุขภาพร่างกาย และทางด้านลักษณะนิสัยของตนเองซึ่งอาจจะเป็นการรับรู้ทั้งทางที่ดีและไม่ดี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการเรียนรู้หรือประสบการณ์ที่เขาได้มีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น หรือสภาพแวดล้อมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และอาจคาดคิดเอาไว้ถึงอนาคต

ทัศนาก ทอภักดี (2539 : 17) ได้ให้ความหมายของอัตมโนทัศน์ว่าเป็นส่วนหนึ่งของตน เป็นส่วนสำคัญและเป็นคุณลักษณะประจำตน เป็นความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง และรับรู้ตนเองเป็นอย่างไร ตลอดจนความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคม

พรรณทิพย์ เกษะนันท์ (2516 , 65-66) อธิบายว่า อัตมโนทัศน์เป็นสิ่งที่ปฏิรูปมาจากประสบการณ์และสิ่งแวดล้อม องค์ประกอบที่ทำให้อัตมโนทัศน์เปลี่ยนแปลงได้แก่

1. สังคมที่เขาอาศัยอยู่ การเป็นที่ยอมรับหรือไม่ยอมรับจากสังคมที่เขาอาศัยอยู่นั้นมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงอัตมโนทัศน์ของบุคคลได้ทั้งในทางที่ดีขึ้นหรือด้อยลง
2. ผู้ที่ใกล้ชิดและมีอิทธิพลเหนือพัฒนาการของบุคคลนั้น เช่น บิดา มารดา ครู ญาติ หรือเพื่อนสนิท ความไว้วางใจ ความเชื่อถือ ทัศนคติที่คนเหล่านี้มีต่อบุคคลนั้น จะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงอัตมโนทัศน์ของบุคคลนั้น
3. อัตมโนทัศน์อย่างที่ดีคิดว่าตนเป็น (Ideal Self-concept) หมายถึง ความนึกคิด ทัศนคติเกี่ยวกับตนเองตามที่บุคคลนั้นปรารถนาจะเป็น บุคคลจะตั้งอัตมโนทัศน์อย่างที่ดีตนคิดอยากจะเป็นเอาไว้ แล้วพยายามเปลี่ยนตัวเองให้เป็นอย่างที่ดีเอาไว้ ถ้าทำได้อัตมโนทัศน์ของเขาก็จะดีขึ้น ถ้าทำไม่ได้ก็จะเกิดท้อถอย รู้สึกว่าตนเองไม่มีคุณค่าทำให้อัตมโนทัศน์ด้อยลง

อำเภอ ศิริพิพัฒน์ (2525 , 93) ให้ความเห็นว่าอัตมโนทัศน์กับอัตตา (ตน) ไม่ใช่สิ่งเดียวกัน แต่อัตมโนทัศน์เป็นสิ่งหนึ่งของอัตตา (ตน) เป็นส่วนที่สำคัญที่เป็นแก่นแท้เป็นลักษณะประจำตัวของคนเป็นลักษณะที่บุคคลคิดว่าเขาเป็นตัวเขาทุกเวลาทุกสถานที่

กมลรัตน์ หล้าสุขษ์ (2527 , 208-209) ได้สรุปแนวความคิดของนักจิตวิทยาในเรื่องอัตมโนทัศน์ไว้ว่า อัตมโนทัศน์ หมายถึงความรู้สึกนึกคิดของบุคคลเกี่ยวกับตนเองทั้งทางสุขภาพร่างกายและจิตใจ ได้แก่บุคลิกลักษณะ รูปร่างหน้าตา อารมณ์ ความรู้สึก เป็นต้น คนที่มีอัตมโนทัศน์ดีหรือทางบวก จะเป็นคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความกล้าในการแสดงความสามารถของตนเอง แต่ถ้ามีมากไปจะเป็นคนขี้คุยขี้โม้ มักกล่าวยกตนข่มท่านบ่อยครั้ง และมักดูถูกความสามารถของคนอื่นว่าด้อยกว่าตน สำหรับคนที่มีอัตมโนทัศน์ไม่ดีหรือทางลบ มักไม่เชื่อมั่นในตนเองไม่กล้าแสดงความสามารถของตนเองเมื่ออยู่ต่อหน้าผู้อื่น ถ้ามีอัตมโนทัศน์ทางลบ

มากเกินไป มักจะเป็นผู้ดูถูกตนเอง คิดว่าตนเองมีปมด้อย มีการถ่อมตัว และเกรงกลัวหรือยอมทำตามผู้อื่น โดยเฉพาะคนที่มีลักษณะเก่งกว่าเขา อัตมโนทัศน์ที่ถูกต้องเหมาะสม คือบุคคลจะต้องเปรียบเทียบความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อตนเองกับความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อบุคคลจากกลุ่มหรือสังคม ดูว่าสอดคล้องกันหรือไม่ และถ้าไม่สอดคล้องกัน ความรู้สึกนึกคิดใดที่ถูกต้องหรือเป็นเหตุเป็นผลมากกว่าก็ควรจะยอมรับความรู้สึกนึกคิดนั้น

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า อัตมโนทัศน์ก็คือ ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึกนึกคิดทัศนคติที่บุคคลมีต่อตนเองในทุก ๆ ด้าน ทั้งในทางดีและไม่ดี ซึ่งเป็นผลมาจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ตนได้รับและมีความสัมพันธ์กับสังคมและสิ่งแวดล้อม ทำให้บุคคลเข้าใจตนเองซึ่งมีผลต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคล เพราะมนุษย์ย่อมประพฤติ หรือปฏิบัติตนไปในทางที่ตนเองคิดว่าตนเองเป็นอย่างนั้น ความรู้สึกนึกคิดหรือทัศนคติเหล่านี้จะพัฒนาไปได้เรื่อย ๆ ตามระดับวุฒิภาวะ และสิ่งแวดล้อมไม่มีการจำกัดเวลาและขอบเขต อัตมโนทัศน์สามารถเปลี่ยนแปลงได้ทั้งในทางดีขึ้นหรือด้อยลง แต่การเปลี่ยนแปลงนั้นจะเปลี่ยนแปลงไปตามสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับบุคคลเป็นสำคัญ

อัตมโนทัศน์หรือมโนภาพเกี่ยวกับตนเองเป็นการรับรู้ตนเองของบุคคลว่าเป็นอย่างไร เป็นความเชื่อเกี่ยวกับตนเอง เป็นเรื่องสำคัญที่สุดของปฏิสัมพันธ์ (interaction) ใด ๆ ของมนุษย์ เป็นตัวสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมทุกพฤติกรรม การมีมโนภาพเกี่ยวกับตนเองในด้านลบ การรับรู้ความสามารถในการเรียน หรือการทำงานของตนผิดไปจากความเป็นจริง ในด้านของผู้เรียนมักจะทำให้ผู้เรียนประสบความล้มเหลวในการเรียน อัตมโนทัศน์หรือมโนภาพเกี่ยวกับตนเองจึงเป็นตัวกำหนดหรือมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. โครงสร้างของอัตมโนทัศน์

เฮอร์ล็อก (Hurlock , 1974 : 414) กล่าวว่า อัตมโนทัศน์ ของคนเรามี 2 ลักษณะ คือ

1. ตนตามความเป็นจริง (Real Self-Concept) เป็นความรู้สึกนึกคิดว่าตนเองคือใคร เป็นอย่างไร เปรียบเหมือนภาพสะท้อนของตนเองซึ่งตัวที่กำหนดคือ การแสดง บทบาทของตนเอง ตลอดจนความเชื่อต่าง ๆ

2. ตนตามอุดมคติ (Ideal Self-Concept) เป็นภาพพจน์ที่ผู้นั้นยึดถือและอยากจะเป็น

อัตมโนทัศน์ทั้ง 2 ลักษณะ แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ

1. ด้านร่างกาย จะประกอบด้วยการรับรู้ที่แต่ละคนมีต่อตนเอง เกี่ยวกับลักษณะทางร่างกาย ความเหมาะสมในเรื่องเพศ ความสำคัญทางร่างกายในการแสดงพฤติกรรมและความภาคภูมิใจในร่างกายของตนเองจากสายตาผู้อื่น

2. ด้านจิตใจ ประกอบด้วยการรับรู้ของแต่ละบุคคลเกี่ยวกับอารมณ์ ความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองว่ามีความสามารถ การมองเห็นคุณค่าในตนเอง ตลอดจนการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น

อัตมโนทัศน์ทางด้านร่างกายจะพัฒนาก่อนอัตมโนทัศน์ทางด้านอารมณ์และความรู้สึกทุกคนจะมีทั้งส่วนที่เป็นตนเองตามความเป็นจริงซึ่งเป็นส่วนที่เกิดก่อนและตนตามอุดมคติซึ่งเกิดขึ้น

ภายหลัง บุคคลที่มีสุขภาพจิตดีมีการปรับตัวก็ต่อเมื่อทั้งตนตามความเป็นจริงและตนตามอุดมคติมีความสอดคล้องกันมากที่สุด

3. การพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงอัตมโนทัศน์

นักจิตวิทยาเรื่องตนเชื่อว่าอัตมโนทัศน์เกิดจากการเรียนรู้ จากประสบการณ์ จากการสังเกต ตนเองในภาวะหรือสถานการณ์ต่าง ๆ และจากปฏิกิริยาของผู้อื่นที่มีต่อตนเองด้วย

เคนโด (Kendo, 1977 : 78) ให้ความเห็นว่า จากการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นเด็กจะเกิดการเรียนรู้ที่จะเลียนแบบของบุคคลที่ใกล้ชิด เริ่มจากการเลียนแบบบทบาทของพ่อแม่ ด้วยการยอมรับเอาเอกลักษณ์ของพ่อแม่และยึดถือเป็นโลกของตนเอง ขณะเดียวกันเด็กก็จะเรียนรู้บทบาทของตนเองด้วยการเลียนแบบบทบาทที่พ่อแม่กำหนดให้ เพราะฉะนั้นพ่อแม่จึงเป็นบุคคลที่ฝึกให้เด็กได้รู้จักประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับบทบาทของตนในสังคม

อีริกสัน (Erikson, 1967 อ้างถึงในพรณี ชูทัย เจนจิต 2538 : 597) กล่าวพอสรุปได้ว่า ถ้าประสบการณ์ในช่วงแรกของบุคคลซึ่งเป็นคนสำคัญของเด็กเป็นไปด้วยดี เด็กได้รับการยอมรับ เด็กจะเริ่มพัฒนาความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองในฐานะที่เป็น “บุคคล” การที่เด็กจะพัฒนาเกี่ยวกับการยอมรับผู้อื่นได้นั้น ขึ้นอยู่กับความรัก ความเอื้ออาทรที่เด็กได้รับ เด็กจะพัฒนาความรู้สึกนึกคิดของตนเองเมื่อรู้ว่าเป็นที่ต้องการ เป็นที่ชอบพอ มีคุณค่าหรือการที่คนอื่น ๆ เห็นว่าเขาเป็นเด็กดี การที่เด็กแต่ละคนจะรู้สึกว่าเป็นเด็กดีหรือไม่ดีนั้น บุคคลรอบข้างเป็นผู้ที่มีอิทธิพลยิ่ง เด็กจะแสดงพฤติกรรม ความคาดหวังของบุคคลที่มีความสำคัญต่อชีวิตของเด็ก และจะแทรกซึมเข้าสู่อัตมโนทัศน์ของเด็ก

อำไพ ศิริพัฒน์ (2515 : 98) ได้กล่าวว่า อัตมโนทัศน์พัฒนาไปได้เรื่อย ๆ ไม่มีขอบเขต และเวลาจำกัด โดยเริ่มพัฒนาตั้งแต่วัยทารกและปรับปรุงเปลี่ยนแปลงไปเรื่อย ๆ ตามสภาพสิ่งแวดล้อมที่แต่ละบุคคลประสบอยู่ตั้งแต่ประสบการณ์ในช่วงแรกของชีวิต โดยเฉพาะช่วงปีแรกของชีวิต

รัตนา ไกรสีหนาท (2534 : 19) ได้สรุปว่า อัตมโนทัศน์ของบุคคลพัฒนามาจากตน ในวัยเด็กบุคคลที่ใกล้ชิดกับเด็กมีอิทธิพลต่อการพัฒนามากที่สุด อัตมโนทัศน์จะเปลี่ยนแปลงตามสิ่งแวดล้อมซึ่งบุคคลนั้นยอมรับรู้ และมีความสอดคล้องกับเจตคติของเขา การประเมินตนเองจากการตีความว่าคนอื่นคิดอย่างไรต่อตนเอง มีความสำคัญต่อการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงอัตมโนทัศน์

กัลยา ยังสังข์ (2539 : 24) ได้สรุปว่า การพัฒนาอัตมโนทัศน์จะพัฒนาไปตามวุฒิภาวะ ความสามารถ และประสบการณ์ที่บุคคลได้รับทุกขั้นตอนของประสบการณ์ชีวิตและวัยเด็กจะเป็นระยะที่สำคัญของการปูพื้นฐานอัตมโนทัศน์มากกว่าวัยอื่น เมื่อเด็กมีพัฒนาการและประสบการณ์เพิ่มขึ้นอิทธิพลทางสังคมจะมีบทบาทต่อพัฒนาการเกี่ยวกับอัตมโนทัศน์ของเด็กซึ่งจะเห็นได้ว่าอัตมโนทัศน์จะมีผลต่อพฤติกรรมของเด็กและเป็นส่วนสำคัญในการสร้างบุคลิกภาพ

พัฒนาการของอัตมโนทัศน์

พัฒนาการของอัตมโนทัศน์สามารถจำแนกออกได้แต่ละวัย ดังนี้

วัยทารก อายุประมาณ 0-2 ปี

พรณี ชูทัย เจนจิต (2528 : 306) ได้กล่าวว่า วัยนี้เป็นวัยเด็กที่เห็นว่าตนเองเป็นผู้ที่สำคัญที่สุด ทำทุกอย่างเพื่อสนองความต้องการของตนเอง ดังนั้นการปฏิบัติจากผู้ใหญ่ที่เด็กได้รับในช่วงนี้เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาอัตมโนทัศน์ต่อไป

เจอร์ซิล (Jersild, 1968 : 172) ได้กล่าวถึงการพัฒนาอัตมโนทัศน์ไว้ว่า ถ้าประสบการณ์ในช่วงแรกของชีวิตกับบุคคลที่มีอิทธิพลมากที่สุด คือ พ่อแม่ เป็นไปด้วยดี เด็กได้รับการยอมรับ เด็กจะเริ่มพัฒนาความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองในฐานะที่เป็นบุคคล การที่เด็กจะพัฒนาเกี่ยวกับความสามารถในการที่จะรักผู้อื่นได้นั้นขึ้นอยู่กับความรัก การเอาใจใส่ ความอบอุ่น และการทะนุถนอมที่เขาได้รับ เพราะสิ่งเหล่านี้บอกให้เด็กทราบว่าเขาเป็นที่รักเป็นที่ต้องการและมีคุณค่าเพียงใด การที่เด็กจะรับรู้ว่าคุณค่าตนเองดีหรือไม่ดีนั้นบุคคลรอบข้างเป็นผู้มีอิทธิพลยิ่ง เด็กจะแสดงพฤติกรรมตามความคาดหวังของบุคคลที่มีความสำคัญต่อชีวิตของเด็กและจะแทรกซึมเข้าสู่อัตมโนทัศน์ของเด็ก

พ่อแม่เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่จะทำให้ลูกมีการยอมรับนับถือตนเองและมีความเชื่อมั่นในตนเอง โดยพ่อแม่ต้องให้การยอมรับและให้ความเชื่อมั่นว่าลูกสามารถกระทำการต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง การวิจารณ์หรือตำหนิเด็กอย่างรุนแรงจะทำให้เด็กเกิดความไม่เชื่อมั่นในตนเอง เกิดความเคลือบแคลงสงสัยในความสามารถของตนรู้สึกว่าคุณค่าตนเองคือผู้ไม่มีความสามารถ

ดังนั้นในช่วงขวบปีแรกจึงเป็นช่วงที่มีความสำคัญที่เด็กจะพัฒนาความรู้สึกนึกคิดต่อตนเอง Coopersmith (1967 อ้างถึงในพรณี, 2538 : 599) ได้กล่าวถึงสถานการณ์ที่จะช่วยให้เด็กพัฒนาอัตมโนทัศน์ทางบวกทำให้เด็กตระหนักถึงคุณค่าในตนเอง ดังนี้

1. ความอบอุ่นที่ได้รับจากพ่อแม่ เด็กตระหนักถึงความรักที่พ่อแม่มีให้กับตนและรู้ตัวว่าตนเป็นบุคคลที่มีค่าในบ้าน
2. การได้รับความรักจากบุคคลในบ้าน ตลอดจนการได้รับสิทธิอิสระในการทำสิ่งต่าง ๆ
3. การรู้จักขอบเขตของตนเองอย่างเด่นชัด รู้ว่าอะไรทำได้ อะไรทำไม่ได้ เข้าใจถึงความคาดหวังและความต้องการของพ่อแม่ที่มีต่อความสำเร็จ รู้ว่าพ่อแม่เอื้ออาทรไม่ว่าจะมีอะไรเกิดขึ้น

วัยเด็ก อายุประมาณ 2-12 ปี

พรณี ชูทัย เจนจิต (2538 : 599) ได้กล่าวไว้ว่า เมื่อเด็กเริ่มเข้าโรงเรียน กลุ่มเพื่อนจะเริ่มมีความสำคัญกับเด็กพอ ๆ กับครู ในวัยนี้เด็กมีโอกาสร่วมสัมพันธ์กับเพื่อนทำให้เด็กได้เรียนรู้หลาย ๆ สิ่งเกี่ยวกับตนเอง เช่น ตนเองเหนือกว่าผู้อื่นในเรื่องใดบ้าง ความสามารถในการเรียนของตนมีมากหรือน้อย Erikson(อ้างถึงในพรณี , 2538 : 599) ชี้ให้เห็นว่าวัยนี้เป็นวัยที่เด็กเริ่มได้รับประสบการณ์จากนอกบ้านเป็นครั้งแรกเมื่อเด็กได้ร่วมเรียนกับเพื่อน ๆ เด็กจะมี

ความรู้สึกว่าต้องการให้ตนเองเป็นที่ยอมรับ โดยการทำงานหรือทำสิ่งใดก็ตามให้สำเร็จ ซึ่งการที่เด็กประสบผลสำเร็จในการเรียนจะก่อให้เกิดความมานะพากเพียรพยายามมีความตั้งใจ ชัยชนะมากยิ่งขึ้น

วัยรุ่น อายุประมาณ 12-20 ปี

Ausubel (1959 : 284) กล่าวว่า ช่วงของวัยรุ่นอัตมโนทัศน์จะคงที่แต่อาจจะมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้เพราะมีประสบการณ์ที่มากขึ้น โดยเฉพาะสังคมในโรงเรียนเจตคติ การได้รับการประเมินและการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนและครูมีอิทธิพลต่อการพัฒนาอัตมโนทัศน์ หากเด็กไม่ได้รับการยอมรับ เด็กจะเรียนรู้วิธีการปรับตัวเพื่อให้บุคคลที่แวดล้อมและมีอิทธิพลต่อตนยอมรับตนมากขึ้น การที่เด็กวัยรุ่นรู้สึกเกี่ยวกับตน ไม่ว่าจะทางบวกหรือทางลบจะมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมในลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น เด็กที่เข้าโรงเรียนด้วยความคาดหวังว่าจะต้องเป็นผู้ประสบความสำเร็จ มีความสุข มักจะเป็นผู้อาสางาน มีความรับผิดชอบซึ่งถ้าความคาดหวังของเขาสอดคล้องกับอัตมโนทัศน์ของตัวเองก็จะช่วยให้เขาเป็นผู้ประสบความสำเร็จในชั้นเรียนทั้งในด้านการเรียนและด้านสังคม ในทางตรงกันข้าม พรณี ชูทัย เจนจิต(2528 : 308) ได้กล่าวว่าเด็กที่มีความรู้สึกนึกคิดต่อตนเองทางลบก็มักจะมองตนเองว่าไม่มีความสามารถมักจะขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน ขาดความรับผิดชอบซึ่งจะนำไปสู่ความล้มเหลว

Epstein (1973 : 404-416) มีความเห็นว่า อัตมโนทัศน์เปลี่ยนแปลงไปตามประสบการณ์ที่ได้รับจากการที่ประสบการณ์มีส่วนในการก่อให้เกิดอัตมโนทัศน์ดังนั้นประสบการณ์จะต้องมีส่วนในการเปลี่ยนแปลงอัตมโนทัศน์ด้วยแต่ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับพัฒนาการด้านร่างกาย และพัฒนาการทางความคิดด้วย พ่อแม่ ครู และเพื่อนก็มีส่วนต่อการเกิดอัตมโนทัศน์ด้วย จากการที่นักจิตวิทยาเชื่อว่า อัตมโนทัศน์เป็นองค์ประกอบสำคัญของพฤติกรรมที่มีจุดมุ่งหมายซึ่งได้รับการพัฒนามาตั้งแต่วัยเด็ก และจากการที่เขาได้พบกับประสบการณ์ในสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ดังนั้นอัตมโนทัศน์จึงมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงได้ทั้งในด้านดีและไม่ดี ซึ่งปัจจัยที่ทำให้อัตมโนทัศน์เปลี่ยนแปลงนั้น นวลศิริ เปาโรหิตย์ (ม.ป.ป. : 115) สรุปไว้ 3 ประการ คือ

1. การเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากการที่ร่างกายมีพัฒนาการ บุคคลเมื่อเกิดมาร่างกายมีการเจริญเติบโต การเปลี่ยนแปลงร่างกายในทุกช่วงของชีวิตซึ่งจะมีสาเหตุให้อัตมโนทัศน์เปลี่ยนแปลงไป Bloom (1961 : 534-588) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่าง อัตมโนทัศน์กับอายุ พบว่า อัตมโนทัศน์กับอายุมีความสัมพันธ์กันแบบเส้นโค้ง และอัตมโนทัศน์ในด้านการยอมรับตนเอง (Self-Acceptance) จะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จากอายุ 20 ปี และสูงสุดในช่วง 40-49 ปี แล้วจะค่อย ๆ ลดลง ซึ่งจะเห็นได้ว่า ช่วงอายุที่แตกต่างกันมีการเปลี่ยนแปลงของ อัตมโนทัศน์ตามไปด้วย
2. การเปลี่ยนแปลงอัตมโนทัศน์ที่เกิดจากวิกฤติการณ์ที่บุคคลจะต้องประสบ
3. การเปลี่ยนแปลงที่เป็นผลเนื่องมาจากการบำบัดทางจิต ซึ่งการบำบัดทางจิตนั้นเป็นวิธีการที่จะช่วยให้แต่ละบุคคลรู้จักและเข้าใจตนเอง

Maslow (1970 อ้างถึงใน นวลละออง, 2527 : 255-258) กล่าวว่า มนุษย์จะไม่เข้าใจตนเองจนกว่าจะเกิดความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะแสวงหาสิ่งเหล่านี้ คือ ความต้องการที่จะเข้าใจตัวเองอย่างแท้จริง ความบริสุทธิ์เจริญงอกงาม เอกลักษณะและความเป็นตัวของตัวเองเขาเชื่อว่า การพัฒนาไปสู่ความต้องการขั้นสูงสุด คือ ความเข้าใจตัวเองอย่างแท้จริง เข้าใจโลกและสิ่งแวดล้อม การพัฒนาไปในทางที่ดีจึงเป็นการพัฒนาอัตมโนทัศน์ด้วย Maslow ได้ให้คุณลักษณะของบุคคลที่มีความเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง (Self-Actualization) ไว้ 15 ประการ คือ

1. มีความสามารถที่จะรับรู้ความเป็นจริงอย่างถูกต้อง (Efficient Perception Of Reality) ซึ่งจะต้องเป็นคนที่มีความสุขจิตดี ไม่มีความวิตกกังวล ไม่มองโลกในแง่ร้าย และมีความสามารถอดทนต่อความไม่สมหวังหรือความผันแปรไม่แน่นอนของสิ่งต่างๆ ได้ง่ายกว่าคนอื่น ๆ มีการยอมรับและไม่รู้สึกกระทบกระเทือนใจ
2. ยอมรับในตนเอง ยอมรับผู้อื่น และยอมรับธรรมชาติ (Acceptance of Self, Others and nature)
3. มีความคล่องตัว มีความเป็นธรรมชาติโดยไม่เสแสร้ง (Spontaneity, Simplicity, naturalness)
4. ใช้ปัญหาเป็นศูนย์กลาง (Problem centering) โดยไม่ยึดตัวเองเป็นศูนย์กลางหรือเอาแต่ใจตนเองในการแก้ปัญหาต่างๆ เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย
5. มีความสันโดษ มีความต้องการที่จะมีชีวิตอยู่อย่างสงบเงียบ (Detachment need for privacy) ทำตัวเป็นกลาง
6. เป็นตัวของตัวเอง เป็นอิสระจากวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม (Autonomy Independence of Culture and Environment)
7. มีความรู้สึกชื่นชมยินดีอยู่เสมอ (Continued Freshness of Appreciation)
8. มีความรู้สึกล้ำลึกกับธรรมชาติ (Peak of Mystic Experiences) ที่ได้รับ
9. มีความสนใจสังคม (Social Interest)
10. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal Relation)
11. ความเป็นประชาธิปไตย (Democratic Character Structure)
12. รู้ความแตกต่างระหว่างวิธีการและเป้าหมาย (Discrimination Between Means and Ends)
13. มีอารมณ์ขันอย่างมีสติ (Sense of Philosophical Humor)
14. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Creativeness)
15. การต่อต้านวัฒนธรรมภายนอกที่ขัดแย้งกับวัฒนธรรมภายใน (Defense Contrarily Culture)

วิธีเปลี่ยนแปลงอัตมโนทัศน์

พรรณทิพย์ เกษะนันท์ (2517 : 64-69) กล่าวว่า อัตมโนทัศน์เป็นสิ่งที่ปฏิรูปมาจากประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมเมื่อประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงได้อัตมโนทัศน์จึงควรเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ และพรรณทิพย์ เกษะนันท์ (2516 : 72-73) ได้เสนอวิธีการที่ใช้เปลี่ยนแปลงอัตมโนทัศน์ไว้ 2 วิธี คือ

1. การเปลี่ยนแปลงระยะยาว

1.1 โดยวิธีจิตบำบัด (Psychotherapy) โดยสร้างสถานการณ์ให้บุคคลนั้นเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง เกิดความภาคภูมิใจ และเกิดความเชื่อว่าเขามีความสามารถที่จะทำงานชนิดนั้น ๆ ให้ลุล่วงไปด้วยดีจะทำให้อัตมโนทัศน์ของเขาดีขึ้น

1.2 โดยวิธีการให้คำปรึกษา (Counseling) ผู้ให้คำปรึกษาจะพยายามทำให้บุคคลรู้จักตนเองและพยายามแก้ไขให้เขาไม่ยอมรับในกลุ่มเพื่อน ถ้าสามารถแก้ไขได้ก็จะทำให้อัตมโนทัศน์ดีขึ้น

2. วิธีการเปลี่ยนแปลงระยะสั้น

2.1 การใช้ผู้นำแบบอย่างตัวจริง (Real Model) คือ การใช้สิ่งมีชีวิตเป็นตัวอย่าง และต้องเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อบุคคลนั้นด้วย

2.2 แบบอย่างโดยจินตนาการ (Imagined Model) คือ การสมมติแบบอย่างขึ้นมาเป็นลายลักษณ์อักษร หรือเป็นวาจา ถ้าหากแบบอย่างเป็นจินตนาการมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบุคคลนั้นก็สามารถมีอิทธิพลที่จะเปลี่ยนแปลงอัตมโนทัศน์ในระยะสั้นของบุคคลนั้นได้

บรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการสร้างอัตมโนทัศน์

พรรณ ชูทัย เจนจิต (2538 : 603-605) ได้เสนอแนวทางเกี่ยวกับการสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาอัตมโนทัศน์ ไว้ดังนี้

1. บรรยากาศที่ทำหาย เป็นบรรยากาศที่กระตุ้นให้กำลังใจ เพื่อให้บุคคลประสบความสำเร็จในการทำงาน และเชื่อในความสามารถของแต่ละบุคคล

2. บรรยากาศที่อิสระ เป็นบรรยากาศที่บุคคลมีโอกาสเลือกและตัดสินใจกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองอย่างอิสระ ซึ่งจะก่อให้เกิดการเรียนรู้และช่วยให้มีการยอมรับนับถือในตนเอง นำไปสู่ความมั่นใจในตนเองในการที่จะศึกษาหาความรู้ต่อไป

3. บรรยากาศที่มีการยอมรับนับถือ การให้การยอมรับนับถือในความสามารถของบุคคล ทำให้บุคคลพัฒนาความรู้สึกว่าตนเป็นคนสำคัญ มีคุณค่า มีความสามารถ และพร้อมที่จะทำงานอย่างเต็มที่ด้วยความมั่นใจ

4. บรรยากาศที่มีความอบอุ่น เป็นบรรยากาศแห่งความเข้าใจ ยอมรับบุคคลอย่างไม่มีเงื่อนไข เอื้ออาทรและห่วงใย ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกอบอุ่น สบายใจ กระตือรือร้นในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย

5. บรรยากาศแห่งการควบคุม เป็นการฝึกให้บุคคลมีวินัยและกระทำสิ่งต่าง ๆ บนพื้นฐานของความมีเหตุผลที่เหมาะสม แต่มีใช้อยู่ภายใต้การควบคุมลงโทษและต้องแสดงออกให้

เห็นว่าทุกคนเป็นคนที่มีความสำคัญ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาความรู้สึกว่าตนมีคุณค่าและยอมรับนับถือตนเอง

6. บรรยากาศแห่งความสำเร็จ ความสำเร็จเป็นสิ่งที่สร้างกำลังใจและความภาคภูมิใจในความสามารถของบุคคล ช่วยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ที่ดีและจะนำไปสู่การพัฒนาตนเองในที่สุด จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพูดถึงความสำเร็จมากกว่าความล้มเหลวหรือตำหนิติเตียนเพราะสิ่งเหล่านี้จะมีผลทำให้บุคคลมีความคาดหวังต่ำ และไม่ได้ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี

งานตามขั้นพัฒนาการของฮาวิกเฮอส์ท

Havighurst (1953 อ้างถึงในพรณี ,2538 : 33-34) ได้กล่าวว่า กระบวนการของพัฒนาการในแต่ละวัยนั้น จะประกอบไปด้วยการเรียนรู้เกี่ยวกับงานชนิดต่างๆซึ่งเรียกว่า งานพัฒนาการ (Developmental Tasks) เป็นงานซึ่งเกิดขึ้นในวัยต่างๆของแต่ละบุคคล เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามปกติธรรมดา เป็นสิ่งที่แต่ละคนจะต้องเรียนรู้ ถ้าเขาต้องการจะมีความสุขและประสบความสำเร็จในชีวิต งานนี้จะเกิดขึ้นในวัยต่างๆของแต่ละบุคคล การเรียนรู้งานในวัยต่างๆถ้าเรียนรู้ขั้นต้นได้สำเร็จก็จะมีมีความสุขและจะนำไปสู่ความสำเร็จในงานตามขั้นพัฒนาการขั้นสูงต่อไป Havighurst (1953 อ้างถึงในพรณี ชุติย เจนจิต, 2538 : 123) ได้เสนองานตามขั้นพัฒนาการของเด็กในระดับประถมศึกษา ดังนี้

1. เรียนรู้ที่จะใช้ทักษะด้านร่างกายในการเล่น เนื่องจากเด็กวัยนี้เริ่มมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ดังนั้น เด็กจำเป็นต้องมีทักษะในการเล่น ถ้าครูพบว่าเด็กบางคนขาดทักษะในการเล่น ครูจะต้องมีการกระตุ้นให้กำลังใจและจะต้องสอน
2. สร้างเจตคติต่อตนเองในฐานะที่เป็นสิ่งมีชีวิต ครูควรจะเน้นให้เด็กเห็นความสำคัญของการรักษาความสะอาด รู้จักแปรงฟันหลังจากรับประทานอาหารแล้วทุกครั้ง
3. เรียนรู้ที่จะปรับตัวกับเพื่อนรุ่นเดียวกัน ถ้าครูพบว่าเด็กบางคนชอบมีเรื่องกับเพื่อน ๆ ให้หาวิธีการอย่างละมุนละม่อมช่วยให้เด็กรู้จักการควบคุมเพื่อจัดพฤติกรรมขัดแย้งต่าง ๆ นอกจากนั้นจะต้องหาทางช่วยเหลือเด็กที่เหนียมอายให้กล้าเล่นกับเพื่อน ๆ
4. เรียนรู้บทบาทที่เหมาะสมของเพศชายและเพศหญิง หลีกเลี่ยงการให้เด็กรับรู้บทบาทว่าผู้หญิงด้อยกว่าผู้ชาย ผู้ชายจะต้องเป็นฝ่ายนำ ส่วนผู้หญิงจะต้องเป็นฝ่ายตาม แต่ควรพยายามชี้ให้เด็กเห็นตรงตามสภาพความเป็นจริงว่า ทั้งผู้หญิงและผู้ชายต่างก็มีความสามารถในการประกอบอาชีพต่าง ๆ เหมือน ๆ กัน ในขณะเดียวกันพยายามให้เด็กมองเห็นถึงธรรมชาติของสัมพันธ์ภาพระหว่างหญิงกับชาย เช่น สัมพันธภาพระหว่าง พ่อ-แม่ สามี-ภรรยา เป็นต้น
5. พัฒนาทักษะพื้นฐานในการอ่าน เขียน และคำนวณ ถ้าครูพบว่าเด็กบางคนขาดทักษะต่าง ๆ เหล่านี้ จำเป็นจะต้องหาทางช่วยเหลืออย่างรีบด่วน มิเช่นนั้นจะเป็นปัญหาต่อการเรียนในขั้นสูงต่อไป
6. พัฒนาความคิดรวบยอดที่จำเป็นสำหรับชีวิตประจำวัน เด็กวัยนี้จะมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ เพิ่มขึ้นจากวัยอนุบาลมาก ครูมีทางช่วยเหลือโดยการจัดหาสิ่งต่าง ๆ ให้และ

เปิดโอกาสให้เด็กได้มีประสบการณ์กับสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง พร้อมทั้งต้องมีความอดทนที่จะคอยตอบคำถามข้อข้องใจของเด็ก ๆ

7. พัฒนาเกี่ยวกับศีลธรรมจรรยาและค่านิยม ครูควรเปิดโอกาสให้เด็กได้วิเคราะห์เกี่ยวกับการกระทำต่าง ๆ ด้วยตนเอง แทนที่ครูจะเป็นผู้บอก หรือเป็นผู้ตัดสินว่าอะไรผิดอะไรถูก

8. สามารถพึ่งพาตนเองได้ ครูควรมีการกระตุ้นและเปิดโอกาสให้เด็กได้ตัดสินใจเกี่ยวกับงานประจำของชั้นเรียน ตลอดจนเลือกหัวเรื่องที่ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กระตุ้นให้เด็กรู้จักช่วยเหลือตนเองในการเรียน

9. พัฒนาเจตคติต่อกลุ่มสังคมและต่อสถาบันต่าง ๆ กระตุ้นให้เด็กรู้จักการเคารพสิทธิของผู้อื่น อธิบายให้เด็กเห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์

จากงานพัฒนาการ ซึ่งเป็นงานที่เกิดขึ้นในช่วงวัยเด็กตอนปลายของแต่ละบุคคล เป็นวัยที่เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงหลายอย่างทั้งร่างกายและจิตใจ เนื่องจากเป็นวัยที่คาบเกี่ยวระหว่างวัยเด็กกับวัยรุ่นตอนต้น หรือเรียกว่าเป็น วัยแรกรุ่น ซึ่งความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่ออัตมโนทัศน์ของเด็ก ถ้าเด็กสามารถผ่านงานพัฒนาการในช่วงต่าง ๆ มาอย่างดีก็จะช่วยให้เด็กสามารถประสบความสำเร็จในงานพัฒนาการในขั้นที่สูงได้เป็นอย่างดี แต่เด็กจะทำงานแต่ละอย่างด้วยตนเองไม่ได้ ความสำเร็จในงานแต่ละอย่างขึ้นกับความเข้าใจและการสนับสนุนของผู้ใหญ่ที่อยู่ใกล้ชิด เช่น บิดา มารดา ผู้ปกครอง และครู อาจารย์ เด็กทุกคนต้องการให้ผู้ใหญ่ที่เข้าใจในตัวเขาให้คำแนะนำและช่วยเหลือให้เขาได้รับความสำเร็จในงานที่เขา กำลังเผชิญอยู่ ถ้าหากเด็กได้ทำงานตามขั้นพัฒนาการสำเร็จก็จะทำให้เป็นบุคคลที่ยอมรับตนเอง มีความสุข มีความสนใจและกระตือรือร้นในการที่จะทำงานขั้นต่อไปของชีวิต

4. ทฤษฎีเกี่ยวกับอัตมโนทัศน์

พรณี ชูทัย เจนจิต (2533 : 188-195) ได้รวบรวมทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอัตมโนทัศน์ไว้ ดังนี้

• ทฤษฎีของ William James

นักจิตวิทยาคนแรกที่เป็นผู้ทำให้คำว่า “ตน” (Self) มีความหมายกระจ่าง คือ วิลเลียม เจมส์ เขาพูดเกี่ยวกับมโนภาพแห่งตนโดยใช้คำว่าความรู้สึกเกี่ยวกับตนเอง หรือการยอมรับตนเอง โดยอธิบายว่า การแสดงพฤติกรรมเป็นไปเพื่อให้ได้การยอมรับนับถือจากผู้อื่น William James ได้สร้าง “กฎของเจมส์” (James' Law)(1980) ซึ่งอธิบายว่า การแสดงพฤติกรรมของคนจะเป็นอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับแต่ละคนมองตนเองว่าเป็นเช่นไรตนจะเป็นผู้ประเมินความสำเร็จหรือความล้มเหลวของตนเอง จากการที่ได้รับความเห็นชอบจากผู้อื่นหรืออีกนัยหนึ่งคนเราจะรู้สึกว่า ตนเองมีคุณค่าหรือมีความสามารถหรือไม่ จากท่าทีที่ผู้อื่นให้การยอมรับหรือไม่ให้การยอมรับ

สรุปได้ว่า วิลเลียม เจมส์ จะมองตนในฐานะผู้แสดงและผู้ถูกกระทำ การแสดงพฤติกรรมจะเป็นอย่างไรขึ้นอยู่กับว่าแต่ละคนมองตนเองว่าเป็นอย่างไร โดยมีการประเมินตนเองว่าสำเร็จหรือล้มเหลวจากการที่ได้มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น

ทฤษฎีของ Erikson

Erikson เป็นนักจิตวิทยาในกลุ่มจิตวิเคราะห์สมัยใหม่ที่ทำให้ความสนใจอย่างแท้จริงเกี่ยวกับเรื่องตน ในฐานะเป็นผู้ถูกกระทำและอธิบายโดยใช้คำว่า เอกลักษณ์ แทนคำว่า “ตน” โดยอธิบายว่า การแสดงพฤติกรรมของคนนั้นเป็นไปเพื่อการหา เอกลักษณ์ของตนเอง ลักษณะสำคัญของคนที่หาเอกลักษณ์ของตนได้ คือ รู้ว่าตนเองคือใคร มีความต้องการอะไร มีจุดมุ่งหมายอย่างไรในชีวิต โดยที่ตระหนักถึงความสามารถของตนเอง ซึ่งเขาได้ชี้ให้เห็นถึงอิทธิพลของสังคมที่มีผลต่อการหาเอกลักษณ์ของบุคคล จากประสบการณ์ที่เด็กได้รับความสำเร็จ ได้รับการยอมรับจากสังคมเด็ก ๆ จะค่อย ๆ พัฒนาเอกลักษณ์ของตนเอง โดยผ่านกระบวนการถือนตนตามอย่าง (Identification) โดยเขาเห็นว่าในช่วงของวัยรุ่นเป็นขั้นที่สำคัญที่สุดในการหาเอกลักษณ์ ถ้าบุคคลใดสามารถหาเอกลักษณ์ของตนได้จะสามารถพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จในอนาคตได้

สรุปได้ว่า อิริคสัน เชื่อว่า การแสดงพฤติกรรมของคนเป็นไปเพื่อการหาเอกลักษณ์ของตนเอง สังคมจะมีอิทธิพลต่อการหาเอกลักษณ์ของบุคคล และช่วงวัยรุ่นเป็นช่วงสำคัญที่สุดในการหาเอกลักษณ์ ถ้าบุคคลใดสามารถหาเอกลักษณ์ของตนเองได้จะสามารถพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จในอนาคตได้

ทฤษฎีของ Rogers

Rogers เป็นผู้ที่ให้ความสำคัญกับเรื่อง อัตมโนทัศน์อย่างมาก เพราะถือว่าเป็นตัวแทนสำคัญในทฤษฎีของเขาที่จะอธิบายการแสดงพฤติกรรมของบุคคล ซึ่ง Rogers พัฒนาแนวความคิดเรื่องนี้ต่อจากสติกส์และโคมบัส โดยชี้ให้เห็นความสำคัญของโลกส่วนตัวซึ่งมีผลต่อการกระทำมากกว่าอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมและเน้นการแสดงพฤติกรรมว่า เนื่องมาจากการรับรู้ตนเอง ตลอดจนประสบการณ์และการตีความสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตน มีความคิดเช่นเดียวกับคนอื่น ๆ ในกลุ่มนี้ที่ว่าการเกิดมาพร้อมกับความดีมีความสามารถ และมีแนวโน้มที่จะเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ตลอดจนมีแรงจูงใจภายในที่จะพัฒนาไปข้างหน้าไปสู่สภาพการรู้จักตนเองตรงตามสภาพ ก่อนที่จะพัฒนาไปถึงจุดนั้น บุคคลจะต้องมีความเพียงพอในความต้องการที่จะได้รับการยอมรับจากผู้อื่น ตลอดจนการยอมรับในตนเอง ซึ่งคนเราจะให้การยอมรับตนเองได้มากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับท่าทีการยอมรับจากผู้อื่น บุคคลจะรู้สึกได้รับการยอมรับหรือไม่ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่อบอุ่นท่าทีที่ให้เกิดใจ ให้การยอมรับนับถือความเห็นอกเห็นใจ ตลอดจนการยอมรับ Rogers ได้อธิบายการแสดงพฤติกรรมอันเนื่องมาจากอัตมโนทัศน์เป็น 2 ลักษณะ ด้วยกันคือ

1. อัตมโนทัศน์ที่เกิดจากการรับรู้ (Perceived Self-Concept) เป็นความรู้สึกว่าตัวเองคือใคร เป็นอย่างไร เป็นอัตมโนทัศน์ที่เกิดจากการรับรู้ปฏิกิริยาของผู้อื่นมากกว่าจะเป็นจริง (Real Self-Concept)

2. อัตมโนทัศน์ ที่ต้องการจะเป็น (Ideal Self-Concept) เป็นสิ่งที่ผู้นั้นยึดถือ
อยากจะเป็น สำหรับโรเจอร์สแล้วเขามองอัตมโนทัศน์เช่นเดียวกับ สนิग् และคอมบัส คือเป็นทั้ง
มโนภาพในสถานะของผู้ถูกกระทำและเป็นกระบวนการ

ทฤษฎีของ Cooley

Cooley ได้ให้นิยามคำว่า ตน ไว้ดังนี้ “บุคคลจะมีความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองว่าเป็นเช่นไร
นั้นขึ้นอยู่กับ การตีความของบุคคลนั้นต่อปฏิกิริยาต่าง ๆ ที่ผู้อื่นมีต่อตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อบุคคล
ที่มีความสำคัญต่อชีวิตเขา” โดย Cooley ได้เสนอ ทฤษฎีกระจกส่องตน (Looking-Glass Self)
ซึ่งกล่าวว่า อัตมโนทัศน์ได้รับอิทธิพลจากความเชื่อที่ว่าคนอื่น ๆ คิดอย่างไรต่อตน กระจกสะท้อนให้
เห็นภาพที่คนอื่น ๆ คิดอย่างไรกับเราหรือประเมินว่าอย่างไร

กระจกส่องตนเกิดจากการที่บุคคลได้มีปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้าง เช่น จากการได้วิสาสะ
กัน การได้มีโอกาสพบปะติดต่อกับคนอื่น ๆ จะได้ข้อมูลซึ่งนำมาใช้ประเมินตนเอง ดังนั้น
อัตมโนทัศน์จะก่อรูปแบบจากการ ลองผิด-ลองถูก ซึ่งจะมีการเรียนรู้ทั้งค่านิยม เจตคติตลอดจน
บทบาทต่าง ๆ Cooley พยายามที่จะอธิบายเกี่ยวกับความรู้สึกต่าง ๆ ของแต่ละคนที่มีต่อตนเองอัน
เนื่องมาจากสัมพันธภาพทางสังคมไม่ว่าจะเป็นเรื่อง รูปร่างหน้าตา ความคิด จุดมุ่งหมาย ความ
ทะเยอทะยาน ภาษาและวัฒนธรรม ฯลฯ ตลอดจนการตีความพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคลสำคัญ
รอบข้าง ดังนั้นตนและสังคมต่างมีอิทธิพลซึ่งกันและกัน

ดังนั้น สำหรับ Cooley มองเห็นว่า อัตมโนทัศน์เป็นสิ่งที่เกิดจากการมองของผู้อื่น หรือ
จากการที่เราคิดว่าคนอื่นคิดอย่างไรเกี่ยวกับเรา

ทฤษฎีของ Lewin

Lewin จะมองการแสดงพฤติกรรมของบุคคลออกมาในลักษณะที่เป็นแรงซึ่งมีทั้งพลังและ
ทิศทาง โดยอธิบายว่า การแสดงพฤติกรรมของบุคคลนั้นจะแสดงอยู่ในแวดวงการรับรู้ (Life
Space) ของแต่ละบุคคล โดยเน้นที่ความสำคัญขององค์ประกอบอัตมโนทัศน์ ซึ่ง Lewin ได้ให้คำ
จำกัดความว่า “ในการทำความเข้าใจพฤติกรรมของบุคคลใดบุคคลหนึ่งในสถานการณ์หนึ่งเรา
จะต้องรู้ทุก ๆ สิ่งที่เกี่ยวข้องกับตนเองตามสิ่งที่ตนเองรับรู้”

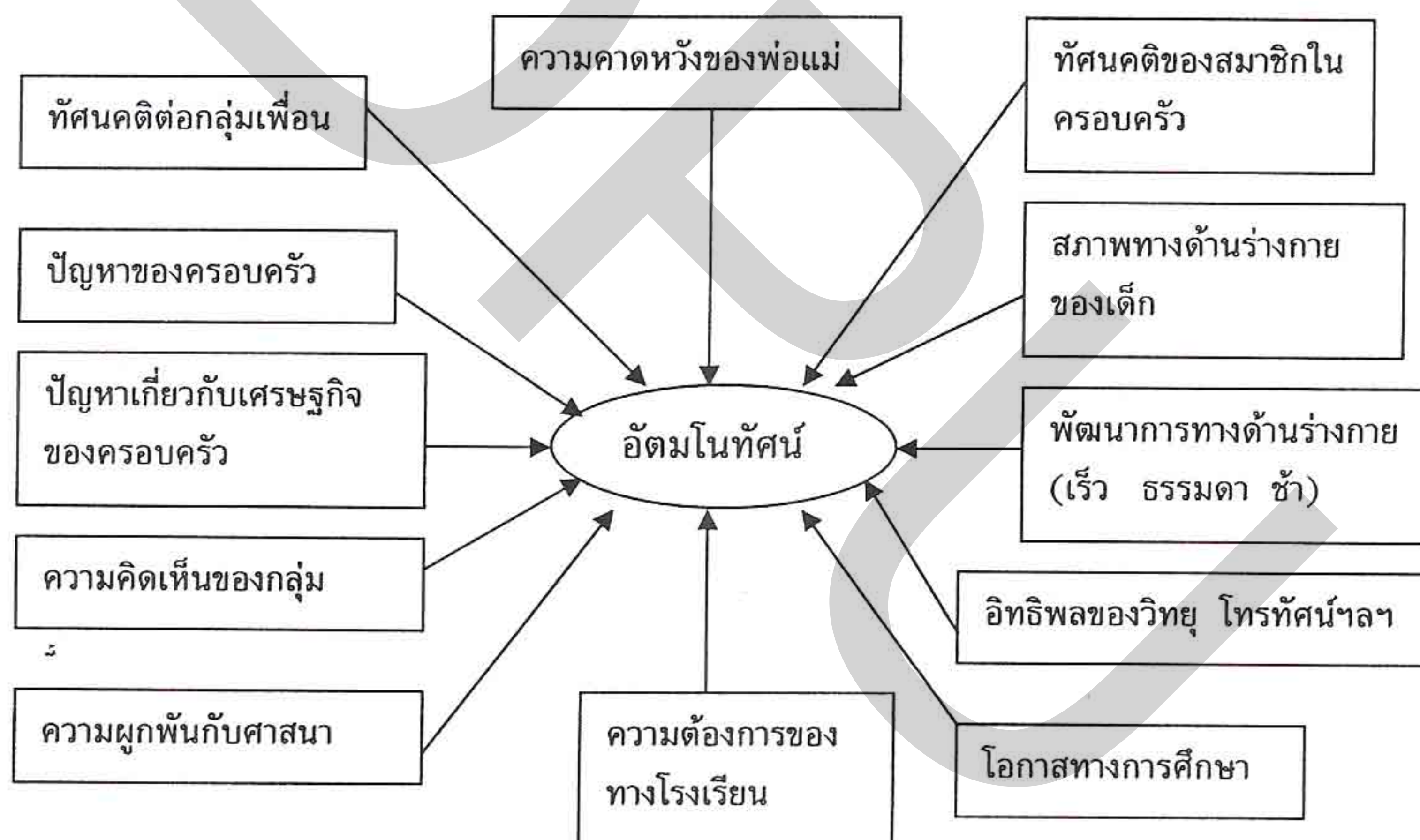
นั่นคือ Lewin มองเห็นว่า บุคคลจะแสดงพฤติกรรมตามที่เขารับรู้ภายในแวดวงของชีวิต
โดยสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อบุคคล และบุคคลมีอิทธิพลต่อสิ่งแวดล้อม นับได้ว่า Lewin เป็นคน
แรกที่ทำให้ความสนใจทางด้านจิตวิทยาสังคม ซึ่งได้รับความสนใจจากนักจิตวิทยาคนอื่น ๆ ต่อมา
จนถึงปัจจุบัน

5. องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่ออัตมโนทัศน์

Hurlock (1974 : 216) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่ออัตมโนทัศน์ ไว้หลายประการ ดังนี้

1. ประสบการณ์ในอดีตของแต่ละบุคคลซึ่งไม่เหมือนกัน
2. การอบรมเลี้ยงดู บุคคลแต่ละคนเติบโตมาจากครอบครัวที่มีวิธีการเลี้ยงดูแตกต่างกัน
3. ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมในสังคมนั้น บุคคลได้สะสมลักษณะต่างๆ มาจนเกิดเป็นความคิดที่มีต่อตนเองขึ้น บางครั้งก็มองตนเองอย่างละเอียดถี่ถ้วน มองถูกตามความเป็นจริง แต่บางครั้งก็มองตนเองดีเกินความจริงไปมาก ซึ่งเรียกว่าตนเองในอุดมคติ

Hurlock (1974 อ้างถึงในพรณี ชุทัย เจนจิต, 2528 : 15) ได้เสนอแผนภูมิ แรงกระทบของสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่ออัตมโนทัศน์ของบุคคล ดังนี้

ภาพที่ 1 สิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่ออัตมโนทัศน์

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Dyson (1967 : 405) ได้ศึกษาอัตมโนทัศน์ของนักเรียนกลุ่มต่างๆที่จัดแบ่งตามระดับความสามารถทางการเรียน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้น 7 จากโรงเรียน 2 ประเภท คือ โรงเรียนที่จัดกลุ่มนักเรียนที่มีความสามารถหลายระดับคละกันไป จำนวน 323 คน และนักเรียนจากโรงเรียนที่จัดกลุ่มนักเรียนตามระดับความสามารถ จำนวน 244 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ Index of Adjustment and Value และแบบวัดอัตมโนทัศน์ทางการเรียน ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนชาย หญิงไม่มีความแตกต่างกันในด้านการยอมรับตนเองและอัตมโนทัศน์ทางการเรียน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีอัตมโนทัศน์ดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ส่วนการยอมรับตนเองไม่แตกต่างกัน

Malsunaga (1972 : 5614-A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์เกี่ยวกับความสามารถของตนเองของนักเรียนชายชั้น 9 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จำนวน 68 คน แบ่งเป็นกลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 34 คน และต่ำ 34 คน โดยใช้ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย (G.P.A) กับคะแนนความสามารถจากแบบวัด Self-Concept of School Ability และ California Psychological Inventory พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีอัตมโนทัศน์เกี่ยวกับความสามารถของตนเองสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

Campbell และ Martinez-Perez (1977 : 455-459) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์ เจตคติ ผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาฝึกหัดครูที่ลงทะเบียนเรียนวิชาวิธีการทางวิทยาศาสตร์ในระดับประถมศึกษาในปี 1974-1975 จำนวน 64 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย Scientific Attitude Inventory ,Process-Skill Achievement Tests (พัฒนาโดยผู้วิจัย) Tennessee Self-Concept Scale ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆคือ ผลสัมฤทธิ์ทางด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เจตคติต่อวิทยาศาสตร์และอัตมโนทัศน์ แต่จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า อัตมโนทัศน์เป็นดัชนีในการทำนายผลสัมฤทธิ์แต่เจตคติต่อวิทยาศาสตร์ไม่สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ได้แม้ว่าอัตมโนทัศน์จะมีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อวิทยาศาสตร์

Goodwin (1977 : 3350-A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอัตมโนทัศน์ และความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือนักเรียนผิวดำจำนวน 76 คน ในระดับชั้น 4,5,9 และ 12 เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม Intelligence Achievement Responsibility (IAR) Scale วัดความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตน และ Paragraph Completion Method (PCM) เครื่องมือวัดพัฒนาการทางด้านบุคลิกภาพ เพื่อดูการประเมินตนเองหรืออัตมโนทัศน์ ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์และความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีอัตมโนทัศน์และความเชื่อภายในตนสูงและพบว่าอัตมโนทัศน์ของนักเรียนจะเพิ่มขึ้นตามระดับชั้น คือ นักเรียนในชั้น 12 มีอัตมโนทัศน์สูงกว่านักเรียนในชั้น 4,5 และ 9 อย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ความเชื่ออำนาจภายในตนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามระดับชั้นเรียน

Leonardson (1977 : 6885-A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์และตัวแปรต่าง ๆ ได้แก่ ผลการเรียนรู้ เพศ สุขภาพ ลำดับการเกิด จำนวนพี่น้อง สถานภาพในชีวิตสมรสของพ่อแม่(การแต่งงาน-การหย่า)สถานะของชนชั้นชีวิตในบ้าน กิจกรรมเสริมหลักสูตร สติปัญญา สติปัญญากับผลการเรียนรู้รวมกัน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนักเรียนระดับชั้น 4-12 จำนวน 165 คน เครื่องมือที่ใช้วัดอัตมโนทัศน์คือ The Peirs and Harris Children's Self-Concept Scale ผลปรากฏว่า ผลการเรียนรู้ สุขภาพ สถานภาพในชีวิตสมรสของพ่อแม่ ชีวิตในบ้าน กิจกรรมเสริมหลักสูตร และชนชั้น มีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์อย่างมีนัยสำคัญ และเมื่อสร้างสมการทำนายจากตัวแปรต่าง ๆ กับอัตมโนทัศน์ พบว่า ตัวแปรสำคัญที่ใช้ทำนายอัตมโนทัศน์ได้โดยตรงมี 4 ตัว คือ ผลการเรียนรู้ กิจกรรมเสริมหลักสูตร สุขภาพ และชีวิตความเป็นอยู่ที่บ้าน

Abdo (1978 : 3471-A) ได้ศึกษาอัตมโนทัศน์เป็นตัวทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสำเร็จทางการศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนวัยรุ่น จำนวน 1,628 คน เป็นการศึกษาระยะ 4 ปี พบว่า อัตมโนทัศน์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสำเร็จทางการศึกษา ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีอัตมโนทัศน์ทางด้านบวกมากกว่าผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และอัตมโนทัศน์เป็นเครื่องทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่าสติปัญญา

Trafton (1978 : 6030-A) ได้ศึกษาเป็นช่วงระยะยาว 3 ปี เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์ เจตคติในการเรียน การประเมินค่าของครูและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้น 1-8 ในโรงเรียนชนบท ผลการวิจัยปรากฏว่าอัตมโนทัศน์ทางการเรียน อัตมโนทัศน์รวม และการประเมินค่าของครูมีความสัมพันธ์และสามารถใช้ทำนายสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนได้ด้วย แต่เจตคติในการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนักเรียนหญิงในระดับชั้น 1 ถึง 8 มีแนวโน้มของคะแนนอัตมโนทัศน์รวม อัตมโนทัศน์ทางการเรียนเจตคติในการเรียน การประเมินค่าของครู สัมฤทธิ์ผลทางการอ่านและคณิตศาสตร์สูงกว่านักเรียนชาย ส่วนการเปรียบเทียบตามระดับชั้น พบว่า คะแนนอัตมโนทัศน์รวมและอัตมโนทัศน์ทางการเรียนมีแนวโน้มว่าจะลดลงจากระดับ 3-8 แต่เจตคติในการเรียนแนวโน้มของคะแนนไม่ปรากฏรูปแบบ คือ บางชั้นก็เพิ่มบางชั้นก็ลด

Peterson และ Yaakobt (1980 : 169-174) ศึกษาเกี่ยวกับอัตมโนทัศน์ ความสำเร็จในชั้นเรียนและเพศโดยใช้นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์จำนวน 293 คน ในเมืองซอลเลค รัฐยูทาห์ และซานฟรานซิสโก ผลการวิจัย พบว่า อัตมโนทัศน์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในชั้นเรียน (วัดจากผลการเรียนที่ผ่านมา) มีความสัมพันธ์กัน และผู้วิจัยพบว่ามีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในชั้นเรียนกับอัตมโนทัศน์

Savicky (1980) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่เน้นเด็กที่มีความสามารถสูงพิเศษ จำนวน 122 คน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินอัตมโนทัศน์ คือ The Piers and Harris Children's Self-Concept Scale ผลการวิจัยปรากฏว่า ในเพศหญิงอัตมโนทัศน์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเชิงบวกแต่ในเพศชายไม่ปรากฏความสัมพันธ์ทางสถิติ

Song และ Hattie (1984 : 1269-1281) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางบ้านอัตมโนทัศน์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเกาหลี จำนวน 2,297 คน พบว่า อัตมโนทัศน์เป็นตัวแปรที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางบ้านและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยไม่ได้สนับสนุนแนวคิดที่โดยทั่วไปเชื่อว่าสภาพแวดล้อมทางบ้านส่งผลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ นอกจากนี้ยังพบว่า สถานภาพทางสังคมส่งผลทางอ้อมต่ออัตมโนทัศน์ผ่านและทางลักษณะทางจิตวิทยาของครอบครัว สภาพแวดล้อมทางบ้านในงานวิจัยของ Song และ Hattie หมายถึง 1) โครงสร้างของครอบครัว ประกอบด้วย ลำดับการเกิดและจำนวนพี่น้อง 2) สถานภาพทางสังคม ประกอบด้วย อาชีพของบิดามารดา การศึกษาของบิดามารดา และฐานะการเงินที่สามารถส่งลูกให้เรียนจบมหาวิทยาลัยได้ และ 3) ลักษณะทางจิตวิทยาของครอบครัว ประกอบด้วย การสนับสนุนให้กำลังใจและความคาดหวัง กิจกรรม ส่งเสริมการศึกษา ความสนใจในการศึกษา การประเมินคุณภาพทางปัญญา การให้รางวัลและการลงโทษ ส่วนอัตมโนทัศน์ประกอบด้วย อัตมโนทัศน์ทางวิชาการ การแสดงตน และอัตมโนทัศน์ทางสังคม สรุปผลการศึกษาค้นนี้ได้ภาพรวมว่า สถานภาพทางสังคมส่งผลทางตรงต่อลักษณะทางจิตวิทยาของครอบครัว ลักษณะทางจิตวิทยาของครอบครัวส่งผลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านการแสดงตน ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของอัตมโนทัศน์

วิมล สุวรรณมณี (2527 : 60-62) ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นกลุ่มและนักเรียนอาชีวศึกษาทั่วไปในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 474 คน แยกเป็นนักเรียนที่มีประวัติในการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นกลุ่ม 234 คน และนักเรียนที่ไม่มีประวัติในการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นกลุ่ม 240 คน ซึ่งมีอายุระหว่าง 16-20 ปี โดยใช้แบบสอบถามวัดอัตมโนทัศน์ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษาทั่วไปมีอัตมโนทัศน์สูงกว่านักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นกลุ่ม และนักเรียนอาชีวศึกษาทั่วไปที่เรียนวิชาเดียวกันมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน อัตมโนทัศน์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษาทั่วไปมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนอัตมโนทัศน์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นกลุ่มที่มีความสัมพันธ์ทางบวก แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ศิริบุรณ์ ศรีทนนท์ (2527 : 55-56) ได้ศึกษาอัตมโนทัศน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัด โรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2526-2527 จากกลุ่มตัวอย่าง 405 คน แบบสอบถามจำนวน 80 ข้อ ประกอบด้วย องค์ประกอบ 7 ด้าน คือ ด้านพฤติกรรม ด้านสติปัญญา และสถานภาพในโรงเรียน ด้านรูปร่างบุคลิกภายนอก ด้านความวิตกกังวลใจ ด้านความเป็นคนน่านิยม ด้านความสุขความพอใจ และอัตมโนทัศน์รวม ผลการวิจัยปรากฏว่า อัตมโนทัศน์ของนักเรียนที่เป็นไปในทางลบเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ด้านความเป็นคนน่านิยม ด้านความสุขความพอใจและด้านพฤติกรรม นักเรียนชายมีอัตมโนทัศน์ด้านพฤติกรรมแตกต่างจากนักเรียนหญิง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีผลกระทบต่ออัตมโนทัศน์ด้านความวิตกกังวลใจ ด้านความเป็นคนน่านิยม

อมรสุตา ราชกรกิจ (2529 : 59-61) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตรโนทัศน์กับความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 163 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามอัตรโนทัศน์ของ Piers และ Harris และแบบสอบถามความเข้าใจในการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น ผลการวิจัยปรากฏว่า อัตรโนทัศน์ของนักเรียนหญิงและนักเรียนชาย แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยที่นักเรียนชายมีอัตรโนทัศน์บวกมากกว่านักเรียนหญิง

นิจวรรณ ท่างาม (2530 : 82-83) ได้ศึกษาอัตรโนทัศน์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดเชียงราย จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 437 คน โดยแบบทดสอบอัตรโนทัศน์ฉบับมาตรฐานของ Piers-Harris มีทั้งหมด 80 ข้อ ประกอบด้วยองค์ประกอบ 7 ด้าน ผลการวิจัยพบว่า คะแนนอัตรโนทัศน์ด้านพฤติกรรม ด้านสติปัญญาและสถานภาพในโรงเรียน ด้านความเป็นคนน่านิยม และอัตรโนทัศน์โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีคะแนนอัตรโนทัศน์ด้านพฤติกรรมและด้านสติปัญญาและสถานภาพในโรงเรียนแตกต่างกัน โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีคะแนนอัตรโนทัศน์สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ส่วนนักเรียนชายมีคะแนนอัตรโนทัศน์ด้านพฤติกรรมแตกต่างจากนักเรียนหญิง โดยที่นักเรียนหญิงมีคะแนนอัตรโนทัศน์สูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เพ็ญ จรูญธรรมพินิจ (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมภายในครอบครัว ลักษณะของนักเรียน และลักษณะของครู ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยแยกศึกษากลุ่มนักเรียนชายจำนวน 342 คน และกลุ่มนักเรียนหญิงจำนวน 353 คน สภาพแวดล้อมภายในครอบครัวประกอบด้วย บรรยากาศทางปัญญาภายในครอบครัว และบรรยากาศทางอารมณ์บรรยากาศทางปัญญา เมื่อตรวจสอบรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุพบว่า อัตรโนทัศน์มีอิทธิพลทางตรงและเป็นผลทางลบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาวิทยาศาสตร์ ทั้งในกลุ่มนักเรียนชายและนักเรียนหญิง บรรยากาศทางปัญญาภายในครอบครัวส่งผลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาวิทยาศาสตร์ผ่านอัตรโนทัศน์ และบรรยากาศทางอารมณ์ภายในครอบครัวส่งผลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาวิทยาศาสตร์ผ่านผลสัมฤทธิ์เดิม ในงานวิจัยพบว่าสภาพแวดล้อมภายในครอบครัว ทั้งบรรยากาศทางปัญญาและบรรยากาศทางอารมณ์ ส่งผลทางตรงต่ออัตรโนทัศน์ทั้งในกลุ่มนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

ประคิน ชุศรี (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาอัตรโนทัศน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในเขตการศึกษา 3 ผลการวิจัยพบว่า อัตรโนทัศน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นอยู่ในระดับปานกลาง เปรียบเทียบตามตัวแปรด้านเพศพบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเกณฑ์สูง มีอัตรโนทัศน์ดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเกณฑ์ต่ำ ด้านภูมิหลังสถานภาพครอบครัวพบว่านักเรียนที่มีภูมิหลังสถานภาพครอบครัวปกติมีอัตรโนทัศน์ดีกว่านักเรียนที่มีภูมิหลังสถานภาพครอบครัวแตกแยก และไม่มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและภูมิหลังสถานภาพครอบครัวต่ออัตรโนทัศน์

มยุรี สิงโทรราช (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์กับสภาพแวดล้อมในโรงเรียนตามการรับรู้ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2535 โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2535 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า อัตมโนทัศน์กับสภาพแวดล้อมในโรงเรียนตามการรับรู้ของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีอัตมโนทัศน์ด้านสติปัญญาและสถานภาพในโรงเรียน รูปร่างลักษณะและคุณลักษณะด้านความเป็นคนที่น่านิยมและด้านรวมแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนนักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกันมีอัตมโนทัศน์ด้านสติปัญญาและสถานภาพในโรงเรียนด้านรูปร่างลักษณะและคุณลักษณะความเป็นคนที่น่านิยม และด้านความสุขความพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในเรื่องของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและขนาดของโรงเรียน ไม่มีปฏิสัมพันธ์ต่ออัตมโนทัศน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สุวิมล จอดพิมาย (2537 : 62) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตน อัตมโนทัศน์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลเซนต์หลุยส์ พบว่านักศึกษามีความเชื่ออำนาจภายในตนมากกว่ามีความเชื่ออำนาจภายนอกตน นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ได้คะแนนอัตมโนทัศน์สูงสุด และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ได้คะแนนอัตมโนทัศน์ต่ำสุด เมื่อวิเคราะห์ตามชั้นปี พบว่าอัตมโนทัศน์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เฉพาะในกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 แต่โดยรวมอัตมโนทัศน์ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตนนั้น นักศึกษากลุ่มที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีความเชื่ออำนาจภายนอกตนในทุกชั้นปี

คัคณางค์ มณีศรี และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2540 : 59) ได้ศึกษาถึงอิทธิพลของพ่อแม่ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปณิธานทางการศึกษาและอัตมโนทัศน์ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 เขตกรุงเทพมหานคร โดยให้นักเรียนและผู้ปกครองตอบแบบสอบถาม จากการวิเคราะห์เส้นทางชี้ให้เห็นว่า การผลักดันของพ่อแม่ การช่วยเหลือและการกำกับจัดตารางเวลา มีความสัมพันธ์ทางลบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูกขณะที่การสนับสนุนทางจิตใจจากพ่อแม่และการกระตุ้นพัฒนาการทางปัญญามีความสัมพันธ์ทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การผลักดันของพ่อแม่มีผลทางลบต่ออัตมโนทัศน์ของนักเรียนในขณะที่การสนับสนุนทางจิตใจมีผลต่ออัตมโนทัศน์ในทางบวก ปณิธานทางการศึกษาของลูกได้รับอิทธิพลจากระดับการศึกษาของพ่อแม่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคาดหวังของพ่อแม่และรายได้ของพ่อแม่ ระดับการศึกษาของแม่มีผลทางตรงและทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูก

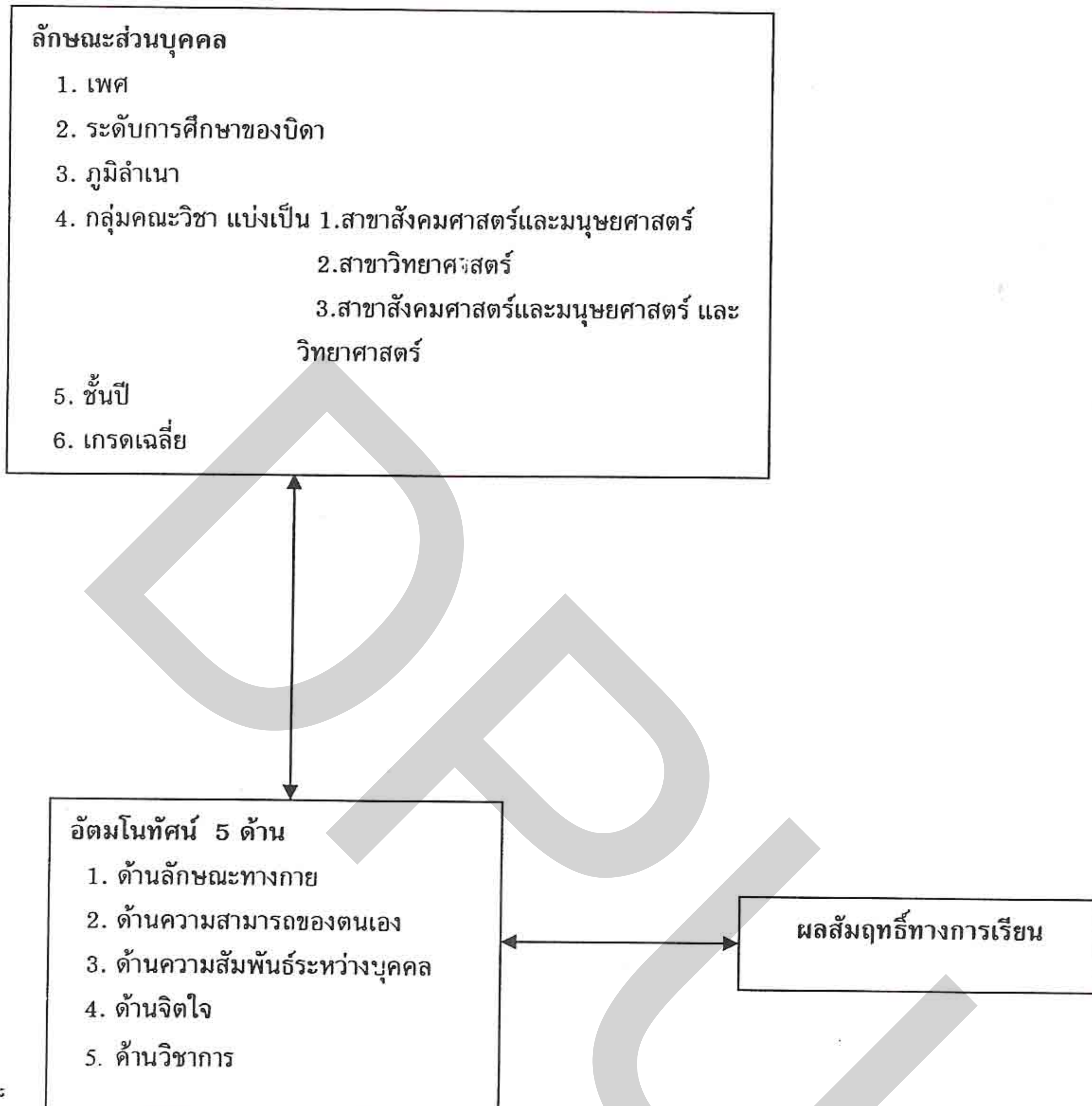
รัตนาวลี ศุภโชค (2542 : บทคัดย่อ) พบว่าเด็กเร่ร่อนมีความคิดเห็นต่อตนเองในภาพรวมและในองค์ประกอบทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความคิดเห็นต่อตนเองด้านรูปร่างคุณลักษณะมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด และมีความคิดเห็นต่อตนเองด้านสุขภาพจิตมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ขณะที่ตัวแปรด้านภูมิหลังของเด็กเร่ร่อนที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพทางครอบครัว และระยะเวลาที่เข้ารับการสงเคราะห์ กล่าวคือ เด็กเร่ร่อนชายมีความคิดเห็นต่อตนเองดีกว่าเด็กเร่ร่อนหญิง เด็กเร่ร่อนที่มี

การศึกษาสูง (ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษา) มีความคิดเห็นต่อตนเองดีกว่าเด็กเร่ร่อนที่มีการศึกษาต่ำ (ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา) เด็กเร่ร่อนที่บิดามารดาอยู่ด้วยกันมีความคิดเห็นต่อตนเองดีกว่าเด็กเร่ร่อนที่บิดามารดาแยกทางกัน

จากการศึกษางานวิจัยทั้งจากต่างประเทศและภายในประเทศ ดังที่ได้เสนอมาช้างต้นเห็นได้ว่ามีผู้สนใจศึกษาวิจัยเกี่ยวกับอัตมโนทัศน์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นเวลาต่อเนื่องกันมา โดยตลอด แสดงให้เห็นว่าอัตมโนทัศน์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กนักเรียนเป็นเรื่องที่น่าสนใจศึกษาเรื่องหนึ่ง เพื่อทำความเข้าใจและเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาพฤติกรรมของเด็กนักเรียนวัยรุ่นในโรงเรียนตลอดจนถึงเด็กวัยรุ่นในสังคม

สรุปได้ว่า อัตมโนทัศน์เป็นความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อตนเองในทุก ๆ ด้านทั้งในด้านบวกและด้านลบ อัตมโนทัศน์เป็นองค์ประกอบสำคัญต่อบุคลิกภาพ มีผลต่อการแสดงพฤติกรรมและการปรับตัวของบุคคล การที่บุคคลมีอัตมโนทัศน์ต่างกันส่งผลให้มีพฤติกรรมแตกต่างกัน โดยแต่ละบุคคลจะแสดงพฤติกรรมในทิศทางที่สอดคล้องกับอัตมโนทัศน์ของตน อัตมโนทัศน์เป็นกลไกสำคัญที่มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการไปพร้อมกับการเจริญเติบโตทางด้านร่างกายและพัฒนาการทางความสามารถแล้ว อัตมโนทัศน์ยังเปลี่ยนแปลงไปตามประสบการณ์ที่บุคคลได้รับจากการดำเนินชีวิตประจำวัน การปะทะสัมพันธ์กับสังคมและสิ่งแวดล้อมรอบกาย ซึ่งแต่ละคนย่อมมีประสบการณ์ที่แตกต่างกัน ดังนั้นในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาไว้ ดังนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3 ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษา เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต โดยในที่นี่ศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี ทุกคณะวิชาโดยศึกษานักศึกษาชั้นปีที่ 1 2 3 และชั้นปีที่ 4 ทุกคณะวิชา ในปีการศึกษา 2549 โดยในปีการศึกษา 2549 มีนักศึกษาในแต่ละคณะวิชาตามข้อมูลจากฝ่ายทะเบียนและประมวลผล ณ เดือนมิถุนายน 2549 ดังนี้

กลุ่มที่ 1 สาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มีนักศึกษาในแต่ละคณะวิชา ดังนี้

คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ สาขาด้านศิลปศาสตร์	2,540	คน
คณะศิลปกรรมศาสตร์	568	คน
คณะนิติศาสตร์	1,007	คน
คณะการบัญชี	933	คน
คณะนิเทศศาสตร์	3,056	คน
รวม	8,104	คน

กลุ่มที่ 2 สาขาวิทยาศาสตร์ มีนักศึกษาในแต่ละคณะวิชา ดังนี้

คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ สาขาด้านวิทยาศาสตร์	148	คน
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ	2,108	คน
คณะวิศวกรรมศาสตร์	514	คน
รวม	2,770	คน

กลุ่มที่ 3 สาขาที่มีลักษณะทั้งกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 มีนักศึกษาในแต่ละคณะวิชา ดังนี้

คณะบริหารธุรกิจ	3,653	คน
คณะเศรษฐศาสตร์	248	คน
รวม	3,901	คน

โดยในแต่ละกลุ่มจะคำนวณจำนวนตัวอย่างที่จะใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้สูตร

Taro Yamane คือ
$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$
 โดยกำหนดความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ 0.05 และคำนวณหาขนาดตัวอย่างในแต่ละกลุ่มวิชาได้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ได้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ	381.19	≈	390	คน
กลุ่มที่ 2 ได้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ	349.53	≈	360	คน
กลุ่มที่ 3 ได้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ	362.80	≈	370	คน
รวมขนาดตัวอย่างทั้งสามกลุ่มเท่ากับ			1,120	คน

และในการเก็บข้อมูลนั้นเก็บข้อมูลในเทอมที่ 2 ปีการศึกษา 2549 ได้จำนวนตัวอย่างจากแต่ละกลุ่มสาขาวิชามาเพื่อวิเคราะห์ผล ดังนี้

กลุ่มที่ 1 สาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์	จำนวน 394 คน
กลุ่มที่ 2 สาขาวิทยาศาสตร์	จำนวน 385 คน
กลุ่มที่ 3 สาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์และ วิทยาศาสตร์	จำนวน 387 คน
รวม	1,166 คน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) รวบรวมข้อมูลจากรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องและข้อมูลทางการศึกษาภายในมหาวิทยาลัย

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) รวบรวมข้อมูลโดยการสร้างแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยคำถามแบบปลายปิด(Closed-ended Question) เพื่อถามข้อมูลส่วนตัว และคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale)เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับทัศนคติของนักศึกษาในแต่ละด้าน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามโดยประกอบด้วยคำถามปลายปิด ประกอบด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วยคำถาม เพศ คณะวิชา ชั้นปี เกรดเฉลี่ย ระดับการศึกษาของบิดา ภูมิลำเนา

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับทัศนคติทั้ง 5 ด้านตามที่กำหนด โดยใช้แนวทางการสร้างตามแบบวัดทัศนคติของลิเคอร์ท จำนวน 50 ข้อ โดยให้นักศึกษาเลือกตอบ โดยมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนสำหรับข้อความเชิงบวก(ซึ่งแสดงถึงทัศนคติที่มีต่อตนเองในด้านดี) คือ คะแนน 5 4 3 2 1 ตามลำดับ และคะแนนให้สำหรับข้อความลบ(ซึ่งแสดงถึงทัศนคติที่มีต่อตนเองในด้านลบ) คือ คะแนน 1 2 3 4 5 ตามลำดับ สำหรับเนื้อหาของข้อคำถามครอบคลุมทัศนคติ 5 ด้าน คือ ด้านลักษณะทางกาย ด้านความสามารถของตนเอง ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านจิตใจ และทางด้านวิชาการ โดยมีข้อความในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านลักษณะทางกาย จำนวน 6 ข้อ เป็นคำถามด้านบวก 4 ข้อ คำถามด้านลบ 2 ข้อ

ข้อที่	ข้อความด้าน	ข้อความ
1	บวก	ฉันเป็นคนหน้าตาดี
23	บวก	ฉันเป็นคนแข็งแรง
24	ลบ	ฉันเป็นคนขี้อาย
25	บวก	ฉันเป็นคนรูปร่างดี
40	ลบ	ฉันเป็นคนที่ไม่มีความมั่นใจ
41	บวก	ฉันเป็นคนมีน้ำเสียง

ด้านความสามารถของตนเอง จำนวน 10 ข้อ เป็นคำถามด้านบวก 9 ข้อ คำถามด้านลบ 1 ข้อ

ข้อที่	ข้อความด้าน	ข้อความ
2	บวก	ฉันเป็นคนขยัน
3	ลบ	ฉันมักยอมแพ้ง่ายๆไม่ว่าจะทำอะไรก็ตาม
4	บวก	ฉันเป็นคนเก่ง
5	บวก	ฉันมีความเป็นผู้นำมากกว่าผู้ตาม
26	บวก	ฉันเป็นคนที่มีจิตใจในตนเอง
27	บวก	ฉันเป็นคนมีความสามารถ
28	บวก	ฉันชอบอาสาทำสิ่งต่างๆอยู่เสมอ
29	บวก	ฉันเป็นคนมีประสิทธิภาพในการทำงาน
42	บวก	เพื่อนๆเห็นว่าฉันเป็นคนมีความคิดดี
43	บวก	เมื่อมีปัญหาฉันไม่เคยท้อถอย

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล จำนวน 10 ข้อ เป็นคำถามด้านบวก 5 ข้อ คำถามด้านลบ 5 ข้อ

ข้อที่	ข้อความด้าน	ข้อความ
6	บวก	ฉันเป็นผู้มีอิทธิพลเหนือคนอื่น
7	ลบ	พวกเพื่อน ๆ ชอบมองว่าฉันเป็นตัวตลก
8	ลบ	คนอื่น ๆ มักคอยหาเรื่องว่าฉัน
9	ลบ	ฉันผูกมิตรกับคนอื่น ๆ ได้ยาก
10	ลบ	ฉันเป็นคนไม่ดีในสังคม
30	บวก	ฉันเป็นที่รักใคร่และไว้วางใจของเพื่อน
31	บวก	ฉันเป็นคนที่น่านิยมในหมู่เพื่อน
32	บวก	ฉันมีเพื่อนมาก
44	ลบ	เพื่อน ๆ มักไม่ชอบฉัน
45	บวก	ฉันชอบทำงานเป็นกลุ่ม

ด้านจิตใจ จำนวน 15 ข้อ เป็นคำถามด้านบวก 3 ข้อ คำถามด้านลบ 12 ข้อ

ข้อที่	ข้อความด้าน	ข้อความ
11	ลบ	ฉันรู้สึกว่าตัวเองเป็นคนอ่อนแอ
12	ลบ	ฉันรู้สึกวิตกกังวลอยู่ตลอดเวลา
13	ลบ	ฉันรู้สึกเศร้าใจอยู่บ่อย ๆ
14	บวก	ฉันเป็นคนที่มีความสุข
15	ลบ	ฉันมักจะไม่ค่อยมีความสุข
16	บวก	ฉันเป็นสมาชิกที่สำคัญคนหนึ่งในครอบครัว
17	บวก	ฉันเป็นคนมีคุณค่า
22	ลบ	ฉันมักจะหวาดกลัวอยู่บ่อย ๆ
33	ลบ	ฉันเป็นคนร้องไห้ง่าย
34	ลบ	ฉันชอบคิดถึงแต่สิ่งไม่ดี
35	ลบ	ครอบครัวผิดหวังในตัวฉัน
36	บวก	ฉันเป็นคนโชคดี
46	ลบ	ฉันทำสิ่งไม่ดีหลายอย่าง
47	ลบ	ฉันชอบเลียนแบบบุคคลที่โด่งดัง
50	ลบ	ฉันมักจะกังวลใจเรื่องโน้นเรื่องนี้ตลอดเวลา

ด้านวิชาการ จำนวน 9 ข้อ เป็นคำถามด้านบวก 8 ข้อ คำถามด้านลบ 1 ข้อ

ข้อที่	ข้อความด้าน	ข้อความ
18	บวก	ฉันสามารถเรียนรู้ได้
19	บวก	ฉันพอใจในสาขาวิชาที่เลือกเรียน
20	บวก	ฉันทำความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนได้เองอย่างรวดเร็ว
21	ลบ	ฉันไม่เคยลอกการบ้านเพื่อน
37	บวก	ฉันเป็นคนเรียนหนังสือเก่ง
38	บวก	ฉันมีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่เรียน
39	บวก	ฉันทำการบ้านเองทุกครั้ง
48	บวก	ฉันสามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้ได้
49	ลบ	ฉันเป็นคนเรียนหนังสือไม่เก่ง

เกณฑ์ในการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้านใช้เกณฑ์ ดังนี้
จากการคำนวณอันตรภาคชั้น (บุญเรียง, 2542 : 13) ดังนี้
สูตรการคำนวณอันตรภาคชั้น

$$\begin{aligned}
 \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} \\
 &= \frac{5 - 1}{3} \\
 &= 1.33
 \end{aligned}$$

ดังนั้นใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้าน ดังนี้

1.00-2.33 หมายถึง อัตมโนทัศน์อยู่ในระดับต่ำ หมายความว่ามีความคิดเห็นต่อตนเองไปในทางลบหรือมีความคิดเห็นต่อตนเองว่าค่อนข้างแย่ในด้านนั้นๆ

2.34-3.67 หมายถึง อัตมโนทัศน์อยู่ในระดับปานกลาง หมายความว่ามีความคิดเห็นต่อตนเองในระดับปานกลางคือไม่ดีมากหรือแย่มากจนเกินไป

3.68-5.00 หมายถึง อัตมโนทัศน์อยู่ในระดับสูง หมายความว่ามีความคิดเห็นต่อตนเองไปในทางบวกหรือมีความคิดเห็นต่อตนเองไปในทางที่ดีมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้านใช้เกณฑ์ ดังนี้

0.01-0.30	มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ
0.31-0.70	มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
0.71-0.90	มีความสัมพันธ์ในระดับสูง
0.91-1.00	มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก

(อ้างอิง ประสิทธิ์ สายชมพู, 2539:30)

การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยปรับจากแบบสอบถามในงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับอัตมโนทัศน์ไปทดลองใช้ (Pre-test) กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรที่จะทำการศึกษา จำนวน 30 ชุด จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาทดสอบความเชื่อมั่นด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ซึ่งถ้าค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาที่ได้มีค่ามากกว่า 0.70 (Sekaran, 2003 : 311) หมายความว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือสามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อดำเนินการศึกษาต่อไปได้ โดยในที่นี้ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ 0.7897

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) โดยใช้สถิติ 2 ประเภทวิเคราะห์ข้อมูล คือ

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้การคำนวณหาค่าร้อยละ เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ใช้ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการวิเคราะห์อัตมโนทัศน์ในแต่ละด้าน

2. สถิติอ้างอิง (Inferential Statistics)

2.1 ใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-Square) เพื่อทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่าง

ก. อัตมโนทัศน์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา และ

ข. ลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์

2.2 ใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Cramer's V เพื่อหาระดับความสัมพันธ์

ระหว่าง

ก. อัตมโนทัศน์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา และ

ข. ลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์

2.3 ใช้การทดสอบ F-test ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์

ระหว่างนักศึกษาในแต่ละระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาอัตมโนทัศน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต” ได้ทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,166 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบโควตา(Quota Random Sampling) ทำการเก็บข้อมูลจากนักศึกษาในเทอมที่ 2 ปีการศึกษา 2549 นำเสนอข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์อัตมโนทัศน์ของนักศึกษา

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์และระดับความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์และระดับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลและอัตมโนทัศน์ของนักศึกษา

ส่วนที่ 5 การเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูล		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	405	35.2
	หญิง	745	64.8
	รวม	1,150	100.00
กลุ่มคณะวิชา	สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์	394	35.8
	วิทยาศาสตร์	385	33.0
	สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์และวิทยาศาสตร์	387	33.2
	รวม	1,166	100.00
ชั้นปี	1-2	709	60.9
	3-4	456	39.1
	รวม	1,165	100.00
เกรดเฉลี่ย	0.00-1.49	59	5.0
	1.50-1.99	174	15.0
	2.00-2.49	317	27.3
	2.50-2.99	301	25.9
	3.00-3.49	212	18.2
	3.50-4.00	100	8.6
	รวม	1,163	100.00
ระดับการศึกษาของบิดา	ประถมศึกษา	412	36.0
	มัธยมศึกษา	259	22.6
	ปวช./ปวส.	158	13.8
	ปริญญาตรี	275	24.0
	ปริญญาโท	27	2.4
	ปริญญาเอก	13	1.2
	รวม	1,144	100.00
ภูมิลำเนา	กรุงเทพมหานคร	445	38.3
	ต่างจังหวัด	718	61.7
	รวม	1,163	100.00
	กรณีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด -เคยอยู่กรุงเทพฯมาก่อนเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย	333	48.5
	-ไม่เคยอยู่กรุงเทพฯมาก่อนเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย	353	51.5
	รวม	686	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่าจากกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชาย จำนวน 405 คน ร้อยละ 35.2 นักศึกษาหญิงจำนวน 745 คน ร้อยละ 64.8 เป็นนักศึกษาในกลุ่มคณะวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ จำนวน 394 คน ร้อยละ 33.8 กลุ่มคณะวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 385 คน ร้อยละ 33.0 และกลุ่มคณะวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์และวิทยาศาสตร์ จำนวน 387 คน ร้อยละ 33.2 เป็นนักศึกษาในชั้นปีที่ 1 และ 2 จำนวน 709 คน ร้อยละ 60.9 ชั้นปีที่ 3 และ 4 จำนวน 456 คน ร้อยละ 39.1 กลุ่มตัวอย่างมีเกรดเฉลี่ยในช่วง 2.00-2.49 มีจำนวนมากที่สุด คือ 317 คน ร้อยละ 27.3 รองลงมา คือเกรดเฉลี่ย 2.50-2.99 จำนวน 301 คน ร้อยละ 25.9 และน้อยที่สุดคือ เกรดเฉลี่ย 0.00-1.49 มีจำนวน 59 คน ร้อยละ 5.0

ส่วนใหญ่ระดับการศึกษาของบิดาอยู่ในระดับประถมศึกษา มีจำนวน 412 คน ร้อยละ 36.0 รองลงมาปริญญาตรี จำนวน 275 คน ร้อยละ 24.0 และน้อยที่สุดคือระดับปริญญาเอกซึ่งมีจำนวน 13 คน ร้อยละ 1.2

ภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดจำนวน 718 คน ร้อยละ 61.7 โดยมีจำนวน 333 คน ร้อยละ 48.5 ซึ่งเคยเข้ามาอยู่ในกรุงเทพมหานครก่อนที่จะเข้าเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัย และมีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครจำนวน 445 คน ร้อยละ 38.3

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์อัตมโนทัศน์ของนักศึกษา

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอัตมโนทัศน์ 5 ด้านของกลุ่มที่ 1 สาขาวิชา สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ แยกชั้นปี

อัตมโนทัศน์	ชั้นปี				$\bar{X}$ รวม	S.D. รวม
	ชั้นปีที่ 1-2		ชั้นปีที่ 3-4			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.ด้านลักษณะทางกาย	3.4233	.5492	3.3781	.3186	3.4184	.5194
2.ด้านความสามารถของตนเอง	3.3727	.5213	3.3657	.4287	3.3701	.5064
3.ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	2.8402	.4041	2.8209	.3654	2.8355	.3978
4.ด้านจิตใจ	2.9487	.5561	2.8657	.4161	2.9350	.5347
5.ด้านวิชาการ	3.3194	.5690	3.2371	.4029	3.3043	.5444
ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอัตมโนทัศน์รวมทั้ง 5 ด้าน					3.1727	.3581

จากตารางที่ 2 ในกลุ่มที่ 1 สาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์นั้นจากค่าเฉลี่ยของอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยของอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้านทั้ง 5 ด้านและค่าเฉลี่ยของอัตมโนทัศน์รวมทั้ง 5 ด้านทั้งกลุ่มชั้นปีที่ 1 และ 2 และกลุ่มชั้นปีที่ 3 และ 4 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นค่าเฉลี่ยของอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกาย

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอัตมโนทัศน์ 5 ด้านของกลุ่มที่ 2 คณะวิทยาศาสตร์ แยกชั้นปี

อัตมโนทัศน์	ชั้นปี				$\bar{X}$ รวม	S.D. รวม
	ชั้นปีที่ 1-2		ชั้นปีที่ 3-4			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.ด้านลักษณะทางกาย	3.4275	.4814	3.4318	.6084	3.4290	.5276
2.ด้านความสามารถของตนเอง	3.3877	.5217	3.5114	.5516	3.4301	.5347
3.ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	2.9024	.4316	2.8424	.3703	2.8818	.4152
4.ด้านจิตใจ	2.9622	.5207	2.9793	.5813	2.9681	.5416
5.ด้านวิชาการ	3.3702	.4864	3.4150	.5897	3.3856	.5238
ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอัตมโนทัศน์รวมทั้ง 5 ด้าน					3.2189	.3748

จากตารางที่ 3 ในกลุ่มที่ 2 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์นั้นจากค่าเฉลี่ยของอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยของอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้านทั้ง 5 ด้านและค่าเฉลี่ยของอัตมโนทัศน์รวมทั้ง 5 ด้านทั้งกลุ่มชั้นปีที่ 1 และ 2 และกลุ่มชั้นปีที่ 3 และ 4 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย

สูงสุดในกลุ่มชั้นปีที่ 1-2 เป็นค่าเฉลี่ยของอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกาย ส่วนในกลุ่มชั้นปีที่ 3-4 เป็นค่าเฉลี่ยของอัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเอง

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอัตมโนทัศน์ 5 ด้านของกลุ่มที่ 3 คณะวิชา สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์และวิทยาศาสตร์

อัตมโนทัศน์	ชั้นปี				$\bar{X}$ รวม	S.D. รวม
	ชั้นปีที่ 1-2		ชั้นปีที่ 3-4			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.ด้านลักษณะทางกาย	3.4244	.9714	3.4274	.5980	3.4264	.7433
2.ด้านความสามารถของตนเอง	3.4185	.5424	3.3821	.5506	3.3943	.5474
3.ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	2.9131	.4936	2.8377	.4415	2.8630	.4604
4.ด้านจิตใจ	3.0123	.6167	3.0231	.5602	3.0195	.5790
5.ด้านวิชาการ	3.3889	.5795	3.2953	.6257	3.3267	.6114
ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอัตมโนทัศน์รวมทั้ง 5 ด้าน					3.2060	.4356

จากตารางที่ 4 ในกลุ่มที่ 3 คณะวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์และวิทยาศาสตร์นั้น จากค่าเฉลี่ยของอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยของอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้านทั้ง 5 ด้าน และค่าเฉลี่ยของอัตมโนทัศน์รวมทั้ง 5 ด้านทั้งกลุ่มชั้นปีที่ 1 และ 2 และกลุ่มชั้นปีที่ 3 และ 4 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นค่าเฉลี่ยของอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกาย

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์และระดับความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์และระดับความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกายกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

อัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกาย	Sig.	Cramer's V
1. ฉันเป็นคนหน้าตาดี	0.810	0.056
23.ฉันเป็นคนแข็งแรง	0.828	0.055
24.ฉันเป็นคนขี้อาย	0.222	0.073
25.ฉันเป็นคนรูปร่างดี	0.389	0.068
40.ฉันเป็นคนที่ไม่มีระเบียบ	*0.003	0.095
41.ฉันเป็นคนร่าเริง	0.676	0.060

*มีนัยสำคัญ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตารางที่ 5 พบว่าอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกายในข้อ 1.ฉันเป็นคนหน้าตาดี ข้อ 23.ฉันเป็นคนแข็งแรง ข้อ 24.ฉันเป็นคนขี้อาย ข้อ 25.ฉันเป็นคนรูปร่างดี และข้อ 41.ฉันเป็นคนร่าเริงไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีเพียงข้อเดียวคืออัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกายในข้อ 40.ฉันเป็นคนที่ไม่มีระเบียบที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V พบว่ามีค่าค่อนข้างน้อยเมื่อคิดเป็นเปอร์เซ็นต์แล้วไม่ถึง 10% แสดงว่าอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกายกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กันน้อยมาก

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์และระดับความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

อัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเอง	Sig.	Cramer's V
2. ฉันเป็นคนขยัน	*0.000	0.128
3. ฉันมักยอมแพ้ง่าย ๆไม่ว่าจะทำอะไรก็ตาม	0.229	0.072
4. ฉันเป็นคนเก่ง	*0.000	0.111
5. ฉันมีความเป็นผู้นำมากกว่าผู้ตาม	*0.000	0.103
26.ฉันเป็นคนที่มีมั่นใจในตนเอง	0.280	0.071
27.ฉันเป็นคนมีความสามารถ	*0.010	0.090
28.ฉันชอบอาสาทำสิ่งต่าง ๆอยู่เสมอ	*0.000	0.103
29.ฉันเป็นคนมีประสิทธิภาพในการทำงาน	*0.000	0.122
42.เพื่อน ๆเห็นว่าฉันเป็นคนมีความคิดดี	*0.000	0.102
43.เมื่อมีปัญหาฉันไม่เคยทอดย	0.820	0.055

*มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตารางที่ 6 พบว่าอัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในข้อ 2.ฉันเป็นคนขยัน ข้อ.4 ฉันเป็นคนเก่ง ข้อ 5.ฉันมีความเป็นผู้นำมากกว่าผู้ตาม ข้อ 27.ฉันเป็นคนมีความสามารถ ข้อ 28.ฉันชอบอาสาทำสิ่งต่าง ๆอยู่เสมอ ข้อ 29.ฉันเป็นคนมีประสิทธิภาพในการทำงาน ข้อ 42.เพื่อน ๆเห็นว่าฉันเป็นคนมีความคิดดี

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V พบว่ามีค่าค่อนข้างน้อย แสดงว่าอัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างน้อย

ตารางที่ 7 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์และระดับความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

อัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	Sig.	Cramer's V
6. ฉันเป็นผู้มีอิทธิพลเหนือคนอื่น	0.250	0.072
7. พวกเพื่อน ๆ ชอบมองว่าฉันเป็นตัวตลก	0.052	0.082
8. คนอื่น ๆ มักคอยหาเรื่องว่าฉัน	*0.003	0.095
9. ฉันผูกมิตรกับคนอื่น ๆ ได้ยาก	0.497	0.065
10. ฉันเป็นคนไม่ดีในสังคม	*0.031	0.085
30. ฉันเป็นที่รักใคร่และไว้วางใจของเพื่อน	0.259	0.072
31. ฉันเป็นคนที่น่านิยมในหมู่เพื่อน	0.505	0.065
32. ฉันมีเพื่อนมาก	0.181	0.074
44. เพื่อน ๆ มักไม่ชอบฉัน	0.195	0.074
45. ฉันชอบทำงานเป็นกลุ่ม	0.066	0.081

*มีนัยสำคัญ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตารางที่ 7 พบว่า อัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในข้อ 8.คนอื่น ๆ มักคอยหาเรื่องว่าฉัน ข้อ 10.ฉันเป็นคนไม่ดีในสังคม มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนคำถามอัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในข้ออื่น ๆ นั้นไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการ และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V พบว่ามีค่าน้อยมาก แสดงว่าอัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กันในระดับน้อยมาก

ตารางที่ 8 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์และระดับความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์ด้านจิตใจกับ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

อัตมโนทัศน์ด้านจิตใจ	Sig.	Cramer's V
11. ฉันรู้สึกว่าเป็นคนอ่อนแอ	0.249	0.072
12. ฉันรู้สึกวิตกกังวลอยู่ตลอดเวลา	*0.014	0.089
13. ฉันรู้สึกเศร้าใจอยู่บ่อยๆ	*0.002	0.096
14. ฉันเป็นคนที่มีความสุข	0.238	0.072
15. ฉันมักจะไม่ค่อยมีความสุข	*0.006	0.093
16. ฉันเป็นสมาชิกที่สำคัญคนหนึ่งในครอบครัว	0.240	0.072
17. ฉันเป็นคนมีคุณค่า	*0.015	0.088
22. ฉันมักจะหวาดกลัวอยู่บ่อยๆ	*0.007	0.092
33. ฉันเป็นคนร้องไห้ง่าย	0.606	0.062
34. ฉันชอบคิดถึงแต่สิ่งไม่ดี	0.245	0.072
35. ครอบครัวผิดหวังในตัวฉัน	*0.000	0.118
36. ฉันเป็นคนโชคดี	0.097	0.079
46. ฉันทำสิ่งไม่ดีหลายอย่าง	0.505	0.065
47. ฉันชอบเลียนแบบบุคคลที่โด่งดัง	0.473	0.066
50. ฉันมักจะกลุ้มใจเรื่องโน้นเรื่องนี้ตลอดเวลา	0.259	0.072

*มีนัยสำคัญ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตารางที่ 8 พบว่า อัตมโนทัศน์ด้านจิตใจในคำถามข้อ 12.ฉันรู้สึกวิตกกังวลอยู่ตลอดเวลา ข้อ 13.ฉันรู้สึกเศร้าใจอยู่บ่อยๆ ข้อ 15.ฉันมักจะไม่ค่อยมีความสุข ข้อ 17.ฉันเป็นคนมีคุณค่า ข้อ 22.ฉันมักจะหวาดกลัวอยู่บ่อยๆ ข้อ 35.ครอบครัวผิดหวังในตัวฉันมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V พบว่ามีค่าน้อยมาก แสดงว่าอัตมโนทัศน์ด้านจิตใจมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับน้อยมาก

ตารางที่ 9 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์และระดับความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการกับ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

อัตมโนทัศน์ด้านวิชาการ	Sig.	Cramer's V
18. ฉันสามารถเรียนรู้ได้	*0.000	0.107
19. ฉันพอใจในสาขาวิชาที่เลือกเรียน	*0.000	0.119
20. ฉันทำความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนได้เอง อย่างรวดเร็ว	*0.000	0.136
21. ฉันไม่เคยลอกการบ้านเพื่อน	*0.000	0.106
37. ฉันเป็นคนเรียนหนังสือเก่ง	*0.000	0.193
38. ฉันมีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่เรียน	*0.000	0.153
39. ฉันทำการบ้านเองทุกครั้ง	*0.000	0.122
48. ฉันสามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้ได้	*0.046	0.084
49. ฉันเป็นคนเรียนหนังสือไม่เก่ง	*0.000	0.186

*มีนัยสำคัญ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตารางที่ 9 พบว่าอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ในทุกข้อคำถาม และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V พบว่ามีค่าสูงสุด 19.3% คือ
คำถามข้อที่ 37 “ฉันเป็นคนเรียนหนังสือเก่ง” รองลงมา 18.6% คือ คำถามข้อที่ 49 “ฉันเป็น
คนเรียนหนังสือไม่เก่ง” และ 15.3% คือ คำถามข้อที่ 38 “ฉันมีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่
เรียน”

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์และระดับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลและอัตมโนทัศน์ของนักศึกษา

ตารางที่ 10 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกาย

ลักษณะส่วนบุคคล	Sig.					
	1.ฉันเป็นคนหน้าตาดี	23.ฉันเป็นคนแข็งแรง	24.ฉันเป็นคนขี้อาย	25.ฉันเป็นคนรูปร่างดี	40.ฉันเป็นคนที่ไม่มึระเบียบ	41.ฉันเป็นคนรึนเรึง
1.เพศ	*0.000	*0.032	*0.000	*0.049	*0.001	0.238
2.คณะวิชา	*0.014	*0.034	0.083	0.933	0.500	*0.049
3.ชั้นปี	*0.001	0.140	0.062	*0.042	0.164	0.226
4.เกรดเฉลี่ย	0.810	0.828	0.222	0.389	*0.003	0.676
5.ระดับการศึกษาของบิดา	*0.002	0.145	0.055	*0.000	*0.000	0.179
6.ภูมิลำเนา	*0.035	*0.032	0.234	0.072	*0.000	0.155
กรณีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดและเคยหรือไม่เคยอยู่ในกรุงเทพฯ มาก่อนเข้ามหาวิทยาลัย	0.383	0.593	*0.002	0.055	0.409	0.558

*มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตารางที่ 10 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกาย พบว่า

เพศมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกายในข้อ 1.ฉันเป็นคนหน้าตาดี ข้อ 23.ฉันเป็นคนแข็งแรง ข้อ 24.ฉันเป็นคนขี้อาย ข้อ 25.ฉันเป็นคนรูปร่างดี ข้อ 40.ฉันเป็นคนที่ไม่มึระเบียบ ส่วนในข้อ 41.ฉันเป็นคนรึนเรึง นั้นไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

คณะวิชามีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกาย ในข้อ 1.ฉันเป็นคนหน้าตาดี ข้อ 23.ฉันเป็นคนแข็งแรง และข้อ 41.ฉันเป็นคนรึนเรึง

ชั้นปีมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกาย ในข้อ 1.ฉันเป็นคนหน้าตาดี และข้อ 25.ฉันเป็นคนรูปร่างดี

เกรดเฉลี่ยมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกาย ในข้อ 40. ฉันเป็นคนที่ไม่มึระเบียบ

ระดับการศึกษาของบิดามีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกาย ในข้อ 1. ฉันเป็นคนหน้าตาดี ข้อ 25.ฉันเป็นคนรูปร่างดี และข้อ 40.ฉันเป็นคนที่ไม่มีระเบียบ

ภูมิลำเนามีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกาย ในข้อ 1.ฉันเป็นคนหน้าตาดี ข้อ 23.ฉันเป็นคนแข็งแรง และข้อ 40.ฉันเป็นคนที่ไม่มีระเบียบ และในส่วนของนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในต่างจังหวัดนั้นมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกายในข้อ 24.ฉันเป็นคนขี้อาย

ตารางที่ 11 การวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกาย

ลักษณะส่วนบุคคล	Cramer's V					
	1.ฉันเป็นคนหน้าตาดี	23.ฉันเป็นคนแข็งแรง	24.ฉันเป็นคนขี้อาย	25.ฉันเป็นคนรูปร่างดี	40.ฉันเป็นคนที่ไม่มีระเบียบ	41.ฉันเป็นคนร่าเริง
1.เพศ	0.154	0.096	0.182	0.091	0.132	0.070
2.คณะวิชา	0.091	0.085	0.078	0.036	0.056	0.082
3.ชั้นปี	0.129	0.077	0.088	0.092	0.075	0.070
4.เกรดเฉลี่ย	0.056	0.055	0.073	0.068	0.095	0.060
5.ระดับการศึกษาของบิดา	0.098	0.077	0.082	0.104	0.108	0.075
6.ภูมิลำเนา	0.095	0.095	0.069	0.086	0.179	0.076
กรณีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดและเคยหรือไม่เคยอยู่ในกรุงเทพฯ มาก่อนเข้ามหาวิทยาลัย	0.078	0.064	0.157	0.117	0.076	0.066

จากตารางที่ 11 พบว่าลักษณะส่วนบุคคลโดยรวมแล้วมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกายค่อนข้างน้อย สูงที่สุดคือเพศกับอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกายในข้อ 24.ฉันเป็นคนขี้อาย คือ ร้อยละ 18.2% รองลงมาคือภูมิลำเนาเกี่ยวกับอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกายในข้อ 40.ฉันเป็นคนที่ไม่มีระเบียบ คือ ร้อยละ 17.9% และเพศกับอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกายในข้อ 1.ฉันเป็นคนหน้าตาดี คือ ร้อยละ 15.4% แต่เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V มีค่าไม่สูงมาก แสดงว่า ลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกายมีความสัมพันธ์กันน้อยมาก

ตารางที่ 12 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ความสามารถของตนเอง

คุณลักษณะส่วนบุคคล	p-value							
	ฉันเป็นคนขยัน	ฉันมักยอมแพ้ง่าย ๆ ไม่ว่าจะทำอะไรก็ตาม	ฉันเป็นคนเก่ง	ฉันมีความเป็นผู้มากกว่าผู้ตาม	ฉันเป็นคนที่มีใจในตนเอง	ฉันเป็นคนที่มีความสามารถ	ฉันชอบอาสาทำสิ่งต่าง ๆ อยู่เสมอ	ฉันเป็นคนที่มีประสิทธิภาพในการทำงาน
1.เพศ	*0.014	*0.007	*0.003	*0.029	*0.003	0.180	0.623	*0.042
2.คณะวิชา	0.117	0.371	0.079	0.463	0.701	0.353	0.109	0.501
3.ชั้นปี	0.161	0.548	0.240	0.953	0.413	0.762	0.438	0.841
4.เกรดเฉลี่ย	*0.000	0.229	*0.000	*0.000	0.280	*0.010	*0.000	*0.000
5.ระดับการศึกษาของบิดา	*0.000	*0.006	*0.000	*0.003	*0.000	0.157	*0.020	*0.000
6.ภูมิลำเนา	*0.005	0.541	0.830	*0.032	0.301	*0.034	0.071	*0.003
กรณีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดและเคยหรือไม่เคยอยู่ในกรุงเทพมหานครก่อนเข้ามหาวิทยาลัย	0.436	0.336	0.370	0.235	*0.035	0.942	0.137	0.507

ตารางที่ 13 การวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเอง

คุณลักษณะส่วนบุคคล	Cramer's V							
	ฉันเป็นคนขยัน	ฉันมักยอมแพ้ง่าย ๆ ไม่ว่าจะทำอะไรก็ตาม	ฉันเป็นคนเก่ง	ฉันมีความเป็นผู้นำมากกว่าผู้ตาม	ฉันเป็นคนที่มีใจในตนเอง	ฉันเป็นคนที่มีความสามารถ	ฉันชอบอาสาทำสิ่งต่าง ๆ อยู่เสมอ	ฉันเป็นคนมีประสิทธิภาพในการทำงาน
1.เพศ	0.104	0.110	0.117	0.097	0.118	0.074	0.048	0.093
2.คณะวิชา	0.074	0.061	0.078	0.058	0.049	0.062	0.075	0.056
3.ชั้นปี	0.075	0.051	0.069	0.024	0.058	0.040	0.057	0.035
4.เกรดเฉลี่ย	0.128	0.072	0.111	0.103	0.071	0.090	0.103	0.122
5.ระดับการศึกษาของบิดา	0.126	0.093	0.135	0.095	0.121	0.076	0.088	0.120
6.ภูมิลำเนา	0.113	0.052	0.036	0.095	0.065	0.095	0.086	0.118
กรณีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดและเคยหรือไม่เคยอยู่ในกรุงเทพมหานครมาก่อน	0.074	0.082	0.079	0.090	0.123	0.034	0.101	0.070
เข้ามหาวิทยาลัย								

จากตารางที่ 12 พบว่าลักษณะส่วนบุคคล คือ

เพศมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเอง ในข้อ 2.ฉันเป็นคนขยัน 3.ฉันมักยอมแพ้ง่ายๆไม่ว่าจะทำอะไรก็ตาม 4.ฉันเป็นคนเก่ง 5.ฉันมีความเป็นผู้นำมากกว่าผู้ตาม 26.ฉันเป็นคนที่มีมั่นใจในตนเอง และ ข้อ 29.ฉันเป็นคนมีประสิทธิภาพในการทำงาน

คณะวิชา และ ชั้นปีไม่มีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเอง

เกรดเฉลี่ยมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเองในข้อ 2.ฉันเป็นคนขยัน ข้อ 4.ฉันเป็นคนเก่ง ข้อ 5.ฉันมีความเป็นผู้นำมากกว่าผู้ตาม 27.ฉันเป็นคนมีความสามารถ ข้อ 28. ฉันชอบอาสาทำสิ่งต่างๆอยู่เสมอ ข้อ 29.ฉันเป็นคนมีประสิทธิภาพในการทำงานและ ข้อ 42. เพื่อนๆเห็นว่าฉันเป็นคนมีความคิดดี

ระดับการศึกษาของบิดามีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเองในข้อ 2.ฉันเป็นคนขยัน ข้อ 3.ฉันมักยอมแพ้ง่ายๆไม่ว่าจะทำอะไรก็ตาม ข้อ 4.ฉันเป็นคนเก่ง ข้อ 5.ฉันมีความเป็นผู้นำมากกว่าผู้ตาม ข้อ 26.ฉันเป็นคนที่มีมั่นใจในตนเอง ข้อ 28.ฉันชอบอาสาทำสิ่งต่างๆอยู่เสมอ ข้อ 29.ฉันเป็นคนมีประสิทธิภาพในการทำงาน

ภูมิลำเนามีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเองในข้อ 2.ฉันเป็นคนขยัน ข้อ 5.ฉันมีความเป็นผู้นำมากกว่าผู้ตาม ข้อ 27.ฉันเป็นคนมีความสามารถ ข้อ 29.ฉันเป็นคนมีประสิทธิภาพในการทำงาน และในส่วนของนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในต่างจังหวัดนั้นมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเองเพียงข้อเดียว คือ ข้อ 26.ฉันเป็นคนที่มีมั่นใจในตนเอง

จากตารางที่ 13 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V พบว่ามีค่าไม่สูงมากนัก ค่าสัมประสิทธิ์สูงสุดจากตารางคือระดับความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของบิดากับอัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเองในข้อ 4. ฉันเป็นคนเก่ง รองลงมาเป็นระดับความสัมพันธ์ระหว่างเกรดเฉลี่ยกับอัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเองในข้อ 2.ฉันเป็นคนขยัน และระดับความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของบิดากับอัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเองในข้อ 4.ฉันเป็นคนเก่ง แต่โดยรวมแล้วจะเห็นว่าค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V มีค่าไม่สูงมากนักแสดงว่าลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างน้อยมาก

ตารางที่ 14 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

คุณลักษณะส่วนบุคคล	p-value									
	ฉันเป็นผู้มีอิทธิพลเหนือคนอื่น	พวกเพื่อนๆชอบมองว่าฉันเป็นตัวตลก	คนอื่นๆคอยหาเรื่องว่าฉัน	ฉันผูกมิตรกับคนอื่นๆได้ยาก	ฉันเป็นคนไม่ดีในสังคม	ฉันเป็นที่รักใคร่และไว้วางใจของเพื่อน	ฉันเป็นคนที่น่านิยมในหมู่เพื่อน	ฉันมีเพื่อนมาก	เพื่อนๆมักชอบฉัน	ฉันชอบทำงานเป็นกลุ่ม
1.เพศ	*0.003	0.162	0.195	0.405	*0.000	0.346	0.878	0.202	*0.000	*0.046
2.คณะวิชา	0.058	0.613	*0.018	*0.044	0.190	0.134	0.109	0.319	*0.007	0.722
3.ชั้นปี	0.563	0.287	0.454	*0.038	*0.013	0.957	0.462	0.395	0.071	0.592
4.เกรดเฉลี่ย	0.250	0.052	*0.003	0.497	*0.031	0.259	0.065	0.181	0.195	0.066
5.ระดับการศึกษาของบิดา	*0.000	0.549	0.346	0.629	*0.001	0.005	0.180	0.251	*0.004	0.063
6.ภูมิลำเนา	0.266	0.102	0.436	0.165	*0.030	0.326	0.198	0.323	0.056	0.327
กรณีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดและเคยหรือไม่เคยอยู่ในกรุงเทพมหานครมาก่อนเข้ามหาวิทยาลัย	0.122	0.335	0.765	0.200	0.588	0.158	0.875	*0.014	*0.002	0.675

ตารางที่ 15 การวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

คุณลักษณะส่วนบุคคล	Cramer's V									
	ฉันเป็นผู้มีอิทธิพลเหนือคนอื่น	พวกเพื่อนๆชอบมองว่าฉันเป็นตัวตลก	คนอื่นๆมักคอยหาเรื่องว่าฉัน	ฉันผูกมิตรกับคนอื่นๆได้ยาก	ฉันเป็นคนไม่ดีในสังคม	ฉันเป็นที่รักใคร่และไว้วางใจของเพื่อน	ฉันเป็นคนที่แนะนำในหมู่เพื่อน	ฉันมีเพื่อนมาก	เพื่อนๆมักไม่ชอบฉัน	ฉันชอบทำงานเป็นกลุ่ม
1.เพศ	0.119	0.076	0.073	0.059	0.181	0.063	0.032	0.072	0.150	0.093
2.คณะวิชา	0.080	0.052	0.089	0.083	0.070	0.073	0.075	0.063	0.096	0.048
3.ชั้นปี	0.051	0.066	0.056	0.093	0.105	0.024	0.056	0.059	0.087	0.050
4.เกรดเฉลี่ย	0.072	0.082	0.095	0.065	0.085	0.072	0.065	0.074	0.074	0.081
5.ระดับการศึกษาของบิดา	0.133	0.064	0.069	0.062	0.099	0.094	0.075	0.072	0.095	0.082
6.ภูมิลำเนา	0.067	0.082	0.057	0.075	0.096	0.063	0.072	0.064	0.090	0.064
กรณีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดและเคยหรือไม่เคยอยู่ในกรุงเทพมหานครมาก่อน	0.103	0.082	0.052	0.093	0.064	0.099	0.042	0.136	0.158	0.059

จากตารางที่ 18 พบว่าลักษณะส่วนบุคคล คือ

เพศมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการ ในข้อ 21.ฉันไม่เคยลอกการบ้านเพื่อน
ข้อ 39.ฉันทำการบ้านเองทุกครั้ง และข้อ 49.ฉันเป็นคนเรียนหนังสือไม่เก่ง

คณะวิชามีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการในข้อ 18.ฉันสามารถเรียนรู้ได้เพียง
ข้อเดียว

ชั้นปีมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการในข้อ 19.ฉันพอใจในสาขาวิชาที่เลือก
เรียน และข้อ 39.ฉันทำการบ้านเองทุกครั้ง

เกรดเฉลี่ยมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการในทุกข้อคำถามสำหรับอัตมโนทัศน์
ในด้านวิชาการ

ระดับการศึกษาของบิดามีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการในข้อ 20.ฉันทำความเข้าใจ
เนื้อหาวิชาที่เรียนได้เองอย่างรวดเร็ว ข้อ 21.ฉันไม่เคยลอกการบ้านเพื่อน ข้อ 37.ฉันเป็น
คนเรียนหนังสือเก่ง ข้อ 38.ฉันมีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่เรียน และข้อ 48.ฉันสามารถนำ
ความรู้ที่เรียนไปใช้ได้

ภูมิสำเนามีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการในข้อ 20.ฉันทำความเข้าใจใน
เนื้อหาวิชาที่เรียนได้เองอย่างรวดเร็ว ข้อ 48.ฉันสามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้ได้ และข้อ 49.ฉัน
เป็นคนเรียนหนังสือไม่เก่ง และในส่วนของนักศึกษาที่มีภูมิสำเนาอยู่ในต่างจังหวัดมีความสัมพันธ์
กับอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการเพียงข้อเดียวคือในข้อ 19.ฉันพอใจในสาขาวิชาที่เลือกเรียน

จากตารางที่ 19 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V แสดงระดับความสัมพันธ์ระหว่าง
ลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการนั้นมีค่าสูงสุดคือ 19.3% และค่าต่ำสุดคือ 3.2%
โดยค่าสูงสุคนั้นเป็นค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลคือเกรดเฉลี่ยกับอัต
มโนทัศน์ด้านวิชาการในข้อ 37. และค่าต่ำสุดนั้นเป็นค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V ระหว่างลักษณะ
ส่วนบุคคลคือภูมิสำเนากับอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการในข้อ 19.ฉันพอใจในสาขาวิชาที่เลือกเรียน
และสังเกตได้ว่าจากการทดสอบสมมติฐานพบว่าเกรดเฉลี่ยมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้าน
วิชาการในทุกข้อคำถามและเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V แล้วมีค่ามากกว่าค่า
สัมประสิทธิ์ Cramer's V ของความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลในด้านเพศ คณะวิชา ชั้นปี
ระดับการศึกษาของบิดา และภูมิสำเนา กับอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการ แต่เมื่อพิจารณาค่า
สัมประสิทธิ์ Cramer's V แสดงระดับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์
ด้านวิชาการแล้วมีค่าค่อนข้างน้อย แสดงว่าลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการมี
ความสัมพันธ์กันน้อย

ตารางที่ 16 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ด้านจิตใจ

คุณลักษณะส่วนบุคคล	p-value														
	11	12	13	14	15	16	17	33	34	35	36	46	47	50	
1.เพศ	0.081	0.543	0.311	0.342	*0.001	*0.000	*0.000	*0.000	0.364	*0.000	*0.000	*0.000	*0.000	0.512	
2.คณะวิชา	*0.019	0.121	*0.011	0.890	0.079	0.825	0.179	*0.009	0.113	0.138	0.295	0.455	0.954	0.139	
3.ชั้นปี	0.439	0.169	0.361	0.335	0.144	0.922	0.147	*0.029	0.971	0.053	0.606	0.855	0.280	0.694	
4.เกรดเฉลี่ย	0.249	*0.014	*0.002	0.238	*0.006	0.240	*0.015	0.606	0.245	*0.000	0.097	0.505	0.473	0.259	
5.ระดับการศึกษาของบิดา	*0.001	0.148	0.514	*0.023	*0.001	0.515	0.448	*0.000	0.180	*0.041	*0.005	*0.002	*0.000	0.609	
6.ภูมิลำเนา	0.316	0.120	0.985	0.101	0.666	*0.006	0.757	0.089	0.882	*0.011	0.432	0.100	0.970	0.691	
กรณีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดและเคยหรือไม่เคยอยู่ในกรุงเทพมหานครมาก่อนเข้ามหาวิทยาลัย	0.338	0.506	0.607	0.438	0.601	0.696	0.639	0.041	*0.009	0.702	0.753	0.312	0.317	0.749	

11.ฉันรู้สึกตัวเองเป็นคนอ่อนแอ	12.ฉันรู้สึกวิตกกังวลอยู่ตลอดเวลา
13.ฉันรู้สึกเศร้าใจอยู่บ่อยๆ	14.ฉันเป็นคนที่มีความสุข
15.ฉันมักจะไม่ค่อยมีความสุข	16.ฉันเป็นสมาชิกที่สำคัญคนหนึ่งในครอบครัว
17.ฉันเป็นคนมีคุณค่า	33.ฉันเป็นคนร้องไห้ง่าย
34.ฉันชอบคิดถึงแต่สิ่งไม่ดี	35.ครอบครัวผิดหวังในตัวฉัน
36.ฉันเป็นคนโหด	46.ฉันทำสิ่งไม่ดีหลายอย่าง
47.ฉันชอบเลียนแบบบุคคลที่โด่งดัง	50.ฉันมักจะกลัวเรื่องโน้นเรื่องนี้ตลอดเวลา

ตารางที่ 17 การวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ด้านจิตใจ

คุณลักษณะส่วน บุคคล	Cramer's V													
	11	12	13	14	15	16	17	33	34	35	36	46	47	50
1.เพศ	0.085	0.052	0.065	0.063	0.132	0.171	0.187	0.418	0.061	0.171	0.148	0.161	0.179	0.054
2.คณะวิชา	0.089	0.074	0.092	0.039	0.078	0.043	0.070	0.094	0.075	0.073	0.064	0.058	0.034	0.073
3.ชั้นปี	0.057	0.074	0.061	0.063	0.077	0.028	0.077	0.097	0.021	0.090	0.049	0.034	0.067	0.044
4.เกรดเฉลี่ย	0.072	0.089	0.096	0.072	0.093	0.072	0.088	0.062	0.072	0.118	0.079	0.065	0.066	0.072
5.ระดับการศึกษา ของบิดา	0.101	0.076	0.065	0.087	0.101	0.065	0.067	0.121	0.075	0.084	0.094	0.098	0.124	0.063
6.ภูมิลำเนา	0.064	0.080	0.018	0.082	0.046	0.112	0.040	0.084	0.032	0.107	0.058	0.083	0.022	0.044
กรณีภูมิลำเนาอยู่ ต่างจังหวัดและเคย หรือไม่เคยอยู่ใน กรุงเทพมหานครก่อน เข้ามหาวิทยาลัย	0.081	0.070	0.063	0.074	0.064	0.057	0.061	0.121	0.141	0.057	0.053	0.084		

11.ฉันรู้สึกตัวเองเป็นคนอ่อนแอ

13.ฉันรู้สึกเศร้าใจอยู่บ่อยๆ

15.ฉันมักจะไม่ค่อยมีความสุข

17.ฉันเป็นคนมีคุณค่า

34.ฉันชอบคิดถึงแต่สิ่งไม่ดี

36.ฉันเป็นคนโชคร้าย

47.ฉันชอบเลียนแบบบุคคลที่โด่งดัง

12.ฉันรู้สึกวิตกกังวลอยู่ตลอดเวลา

14.ฉันเป็นคนที่มีความสุข

16.ฉันเป็นสมาชิกที่สำคัญคนหนึ่งในครอบครัว

33.ฉันเป็นคนร้องไห้ง่าย

35.ครอบครัวผิดหวังในตัวฉัน

46.ฉันทำสิ่งไม่ดีหลายอย่าง

50.ฉันมักจะกลุ้มใจเรื่องโน้นเรื่องนี่ตลอดเวลา

จากตารางที่ 16 พบว่าลักษณะส่วนบุคคลในด้าน

เพศมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านจิตใจในข้อ 15.ฉันมักจะไม่ค่อยมีความสุข ข้อ 16.ฉันเป็นสมาชิกที่สำคัญคนหนึ่งในรอบครัว ข้อ 17.ฉันเป็นคนมีคุณค่า ข้อ 33.ฉันเป็นคนร้องไห้ง่าย ข้อ 35.ครอบครัวผิดหวังในตัวฉัน ข้อ 36.ฉันเป็นคนโชคดี ข้อ 46.ฉันทำสิ่งไม่ดีหลายอย่าง ข้อ 47.ฉันชอบเลียนแบบบุคคลที่โด่งดัง

คณะวิชามีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านจิตใจในข้อ 11.ฉันรู้สึกว่าตัวเองเป็นคนอ่อนแอ ข้อ 13.ฉันรู้สึกเศร้าใจอยู่บ่อยๆ ข้อ 33.ฉันเป็นคนร้องไห้ง่าย

ชั้นปีมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านจิตใจในข้อ 33.ฉันเป็นคนร้องไห้ง่าย

เกรดเฉลี่ยมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านจิตใจในข้อ 12.ฉันรู้สึกวิตกกังวลอยู่ตลอดเวลา ข้อ 13.ฉันรู้สึกเศร้าใจอยู่บ่อยๆ ข้อ 15.ฉันมักจะไม่ค่อยมีความสุข ข้อ 17.ฉันเป็นคนมีคุณค่า และข้อ 35.ครอบครัวผิดหวังในตัวฉัน

ระดับการศึกษาของบิดามีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านจิตใจในข้อ 11.ฉันรู้สึกว่าตัวเองเป็นคนอ่อนแอ ข้อ 14.ฉันเป็นคนที่มีความสุข ข้อ 15.ฉันมักจะไม่ค่อยมีความสุข ข้อ 33.ฉันเป็นคนร้องไห้ง่าย ข้อ 35.ครอบครัวผิดหวังในตัวฉัน ข้อ 36.ฉันเป็นคนโชคดี ข้อ 46.ฉันทำสิ่งไม่ดีหลายอย่าง ข้อ 47.ฉันชอบเลียนแบบบุคคลที่โด่งดัง

ภูมิภานามีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านจิตใจในข้อ 16.ฉันเป็นสมาชิกที่สำคัญคนหนึ่งในรอบครัว และข้อ 35. ครอบครัวผิดหวังในตัวฉัน และในส่วนของการศึกษาที่มีภูมิภานาอยู่ในต่างจังหวัดมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านจิตใจเพียงข้อเดียวคือ ข้อ 34.ฉันชอบคิดถึงแต่สิ่งไม่ดี

จากตารางที่ 17 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V แสดงระดับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ด้านจิตใจนั้นมีค่าน้อยมาก คือ มีค่าต่ำสุด 1.8% และค่าสูงสุด 18.7% โดยค่าสูงสุคนั้นเป็นค่าระดับความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคลคือ เพศกับอัตมโนทัศน์ด้านจิตใจคือข้อ 17.ฉันเป็นคนมีคุณค่า ส่วนค่าต่ำสุคนั้นเป็นค่าระดับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลคือภูมิภานากับอัตมโนทัศน์ด้านจิตใจในข้อ 13.ฉันรู้สึกเศร้าใจอยู่บ่อยๆ แต่เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V แสดงระดับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ด้านจิตใจแล้วมีค่าค่อนข้างน้อย แสดงว่าลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ด้านจิตใจมีความสัมพันธ์กันน้อย

ตารางที่ 18 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับทัศนคติด้านวิชาการ

คุณลักษณะส่วนบุคคล	p-value								
	ฉันสามารถเรียนรู้ได้	ฉันพอใจในสาขาวิชาที่เลือกเรียน	ฉันทำความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนได้เองอย่างรวดเร็ว	ฉันไม่เคยลอกการบ้านเพื่อน	ฉันเป็นคนเรียนหนังสือเก่ง	ฉันมีความมั่นใจในเนื้อหาวิชาที่เรียน	ฉันทำการบ้านเองทุกครั้ง	ฉันสามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้ได้	ฉันเป็นคนเรียนหนังสือไม่เก่ง
1.เพศ	0.097	0.076	0.177	*0.049	*0.028	0.173	*0.028	0.890	*0.048
2.คณะวิชา	*0.013	0.091	0.253	0.246	0.097	0.647	0.414	0.775	0.193
3.ชั้นปี	0.551	*0.001	0.103	0.136	0.062	0.917	*0.005	0.444	0.826
4.เกรดเฉลี่ย	*0.000	*0.000	*0.000	*0.000	*0.000	*0.000	*0.000	*0.036	*0.000
5.ระดับการศึกษาของบิดา	0.208	0.625	*0.001	*0.002	*0.028	*0.002	0.223	*0.009	0.300
6.ภูมิลำเนา	0.785	0.881	*0.049	0.098	0.132	0.160	0.458	*0.028	*0.026
กรณีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดและเคยหรือไม่เคยอยู่ในกรุงเทพมหานครมาก่อน	0.070	*0.039	0.311	0.567	0.647	0.500	0.283	0.774	0.305

ตารางที่ 19 การวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการ

คุณลักษณะส่วนบุคคล	Cramer's V									
	ฉันสามารถเรียนรู้ได้	ฉันพอใจในสาขาวิชาที่เลือกเรียน	ฉันทำความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนได้อย่างรวดเร็ว	ฉันไม่เคยลอกการบ้านเพื่อน	ฉันเป็นคนที่เรียนหนังสือเก่ง	ฉันมีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่เรียน	ฉันทำการบ้านเองทุกครั้ง	ฉันสามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้ได้	ฉันเป็นคนเรียนหนังสือไม่เก่ง	
1.เพศ	0.083	0.086	0.074	0.091	0.098	0.075	0.098	0.032	0.092	
2.คณะวิชา	0.091	0.077	0.066	0.067	0.076	0.051	0.060	0.046	0.070	
3.ชั้นปี	0.051	0.125	0.082	0.078	0.088	0.029	0.113	0.057	0.036	
4.เกรดเฉลี่ย	0.134	0.155	0.181	0.106	0.193	0.153	0.122	0.087	0.186	
5.ระดับการศึกษาของบิดา	0.076	0.059	0.116	0.110	0.082	0.096	0.067	0.089	0.065	
6.ภูมิลำเนา	0.039	0.032	0.091	0.082	0.078	0.076	0.056	0.098	0.099	
กรณีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดและเคยหรือไม่เคยอยู่ในกรุงเทพมหานครมาก่อน	0.088	0.122	0.084	0.066	0.060	0.070	0.086	0.052	0.085	

จากตารางที่ 18 พบว่าลักษณะส่วนบุคคล คือ

เพศมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการ ในข้อ 21.ฉันไม่เคยลอกการบ้านเพื่อน
ข้อ 39.ฉันทำการบ้านเองทุกครั้ง และข้อ 49.ฉันเป็นคนเรียนหนังสือไม่เก่ง

คณะวิชามีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการในข้อ 18.ฉันสามารถเรียนรู้ได้เพียง
ข้อเดียว

ชั้นปีมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการในข้อ 19.ฉันพอใจในสาขาวิชาที่เลือก
เรียน และข้อ 39.ฉันทำการบ้านเองทุกครั้ง

เกรดเฉลี่ยมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการในทุกข้อคำถามสำหรับอัตมโนทัศน์
ในด้านวิชาการ

ระดับการศึกษาของบิดามีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการในข้อ 20.ฉันทำความเข้าใจ
เนื้อหาวิชาที่เรียนได้เองอย่างรวดเร็ว ข้อ 21.ฉันไม่เคยลอกการบ้านเพื่อน ข้อ 37.ฉันเป็น
คนเรียนหนังสือเก่ง ข้อ 38.ฉันมีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่เรียน และข้อ 48.ฉันสามารถนำ
ความรู้ที่เรียนไปใช้ได้

ภูมิลำเนามีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการในข้อ 20.ฉันทำความเข้าใจใน
เนื้อหาวิชาที่เรียนได้เองอย่างรวดเร็ว ข้อ 48.ฉันสามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้ได้ และข้อ 49.ฉัน
เป็นคนเรียนหนังสือไม่เก่ง และในส่วนของนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในต่างจังหวัดมีความสัมพันธ์
กับอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการเพียงข้อเดียวคือในข้อ 19.ฉันพอใจในสาขาวิชาที่เลือกเรียน

จากตารางที่ 19 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V แสดงระดับความสัมพันธ์ระหว่าง
ลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการนั้นมีค่าสูงสุดคือ 19.3% และค่าต่ำสุดคือ 3.2%
โดยค่าสูงสุดนั้นเป็นค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลคือเกรดเฉลี่ยกับอัต
มโนทัศน์ด้านวิชาการในข้อ 37. และค่าต่ำสุดนั้นเป็นค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V ระหว่างลักษณะ
ส่วนบุคคลคือภูมิลำเนากับอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการในข้อ 19.ฉันพอใจในสาขาวิชาที่เลือกเรียน
และสังเกตได้จากการทดสอบสมมติฐานพบว่าเกรดเฉลี่ยมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้าน
วิชาการในทุกข้อคำถามและเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V แล้วมีค่ามากกว่าค่า
สัมประสิทธิ์ Cramer's V ของความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลในด้านเพศ คณะวิชา ชั้นปี
ระดับการศึกษาของบิดา และภูมิลำเนา กับอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการ แต่เมื่อพิจารณาค่า
สัมประสิทธิ์ Cramer's V แสดงระดับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์
ด้านวิชาการแล้วมีค่าค่อนข้างน้อย แสดงว่าลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการมี
ความสัมพันธ์กันน้อย

ส่วนที่ 5 การเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตารางที่ 20 การเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ระหว่างนักศึกษาในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแยกตามกลุ่มสาขาวิชา 3 กลุ่ม รวมทุกชั้นปี

อัตมโนทัศน์	Sig.		
	กลุ่มที่ 1 กลุ่มสาขา สังคมศาสตร์และ มนุษยศาสตร์	กลุ่มที่ 2 กลุ่มสาขา วิทยาศาสตร์	กลุ่มที่ 3 กลุ่มสาขา สังคมศาสตร์และ มนุษยศาสตร์และ วิทยาศาสตร์
1.ด้านลักษณะทางกาย	0.657	*0.026	*0.038
2.ด้านความสามารถ ของตนเอง	*0.013	0.136	*0.001
3.ด้านความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล	0.456	0.416	0.889
4.ด้านจิตใจ	0.165	0.213	0.586
5.ด้านวิชาการ	*0.013	*0.000	*0.001

*มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตารางที่ 20 เมื่อเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้านทั้ง 5 ด้านในแต่ละกลุ่มคณะ
วิชา กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า

กลุ่มสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์นั้นอัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเอง
และอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการของนักศึกษา มีความแตกต่างกันในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียน ส่วนอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกาย อัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และอัต
มโนทัศน์ด้านจิตเจ้านั้นไม่มีความแตกต่างกันในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์นั้นอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกายและอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการ
ของนักศึกษา มีความแตกต่างกันในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนอัตมโนทัศน์ด้าน
ความสามารถของตนเอง อัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และอัตมโนทัศน์ด้านจิตเจ้านั้น
ไม่มีความแตกต่างกันในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กลุ่มสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์และวิทยาศาสตร์นั้นอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทาง
กาย อัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเอง และอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการของนักศึกษา มีความ
แตกต่างกันในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนอัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่าง
บุคคล และอัตมโนทัศน์ด้านจิตเจ้านั้นไม่มีความแตกต่างกันในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียน

และจากการเปรียบเทียบทั้ง 3 กลุ่มคณะวิชาพบว่าอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการของทั้ง 3 กลุ่มวิชาของนักศึกษาแตกต่างกันในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตารางที่ 21 การเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ระหว่างนักศึกษาในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิเคราะห์รวมทั้ง 3 กลุ่มสาขาวิชา แยกชั้นปี

อัตมโนทัศน์	Sig.	
	ชั้นปี 1-2	ชั้นปี 3-4
1.ด้านลักษณะทางกาย	0.314	*0.005
2.ด้านความสามารถของตนเอง	*0.007	*0.001
3.ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	*0.021	0.586
4.ด้านจิตใจ	0.113	0.813
5.ด้านวิชาการ	*0.000	*0.001

*มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตารางที่ 21 เมื่อเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ทั้ง 5 ด้านโดยพิจารณาแยกกลุ่มชั้นปี 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ชั้นปีที่ 1-2 และกลุ่มที่ 2 ชั้นปีที่ 3-4 พบว่า ทั้งสองกลุ่มนั้นอัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเองและอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการของนักศึกษาแตกต่างกันในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

อัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกายของนักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 แตกต่างกันในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกายของนักศึกษาชั้นปีที่ 1-2 นั้นไม่แตกต่างกัน

อัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของนักศึกษาชั้นปีที่ 1-2 แตกต่างกันในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนอัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของนักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 นั้นไม่แตกต่างกัน

อัตมโนทัศน์ด้านจิตใจของนักศึกษาทั้งสองกลุ่มชั้นปี คือ ชั้นปีที่ 1-2 และกลุ่มชั้นปีที่ 3-4 นั้นพบว่าไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 22 การเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ระหว่างนักศึกษาในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแยกตามกลุ่มสาขาวิชา 3 กลุ่มและแยกชั้นปี

อัตมโนทัศน์	Sig.						
	กลุ่ม 1 กลุ่มสาขา สังคมศาสตร์และ มนุษยศาสตร์		กลุ่ม 2 กลุ่มสาขา วิทยาศาสตร์		กลุ่ม 3 กลุ่มสาขา สังคมศาสตร์และ มนุษยศาสตร์และ วิทยาศาสตร์		รวม
	ชั้นปี 1-2	ชั้นปี 3-4	ชั้นปี 1-2	ชั้นปี 3-4	ชั้นปี 1-2	ชั้นปี 3-4	
1.ด้านลักษณะทางกาย	0.704	0.194	0.366	*0.004	0.512	0.052	*0.016
2.ด้านความสามารถของตนเอง	*0.042	0.140	0.619	*0.018	0.168	*0.003	*0.000
3.ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	0.464	0.728	0.308	0.087	0.596	0.538	0.251
4.ด้านจิตใจ	0.262	0.158	0.231	0.369	0.183	0.939	0.095
5.ด้านวิชาการ	*0.014	0.113	*0.000	*0.012	0.377	*0.002	*0.000
อัตมโนทัศน์รวมทั้ง 5 ด้าน							0.343

*มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตารางที่ 22 พบว่า

อัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกายของนักศึกษากลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์ ชั้นปีที่ 3-4 และรวมทั้ง 3 กลุ่มสาขาวิชาแตกต่างกันในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

อัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเองของนักศึกษากลุ่มสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-2 กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์ ชั้นปีที่ 3-4 กลุ่มสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ชั้นปีที่ 3-4 และรวมทั้ง 3 กลุ่มสาขาวิชาแตกต่างกันในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

อัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและอัตมโนทัศน์ด้านจิตใจของนักศึกษาทุกกลุ่มคณะวิชาไม่แตกต่างกันในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

อัตมโนทัศน์ด้านวิชาการของนักศึกษากลุ่มสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ชั้นปีที่ 1-2 กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์ทั้ง 2 กลุ่มชั้นปี กลุ่มสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์และวิทยาศาสตร์ชั้นปีที่ 3-4 และรวมทั้ง 3 กลุ่มสาขาวิชามีความแตกต่างกันในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาอัตมโนทัศน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาอัตมโนทัศน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้านของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
4. เพื่อเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ระหว่างนักศึกษาในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา(Descriptive Research) สุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Random Sampling) โดยประชากรเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต หลักสูตร 4 ปี ทุกคณะวิชา สุ่มตัวอย่างมาได้จำนวน 1,166 คนและใช้แบบสอบถามประกอบด้วยคำถามชนิดปลายปิด(Closed-ended Questionnaire) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากการประมวลผลข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

พบว่าจากกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชาย จำนวน 405 คน ร้อยละ 35.2 นักศึกษาหญิง จำนวน 745 คน ร้อยละ 64.8 เป็นนักศึกษาในกลุ่มคณะวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ จำนวน 394 คน ร้อยละ 33.8 กลุ่มคณะวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 385 คน ร้อยละ 33.0 และกลุ่มคณะวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์และวิทยาศาสตร์ จำนวน 387 คน ร้อยละ 33.2 เป็นนักศึกษาในชั้นปีที่ 1 และ 2 จำนวน 709 คน ร้อยละ 60.9 ชั้นปีที่ 3 และ 4 จำนวน 456 คน ร้อยละ 39.1 กลุ่มตัวอย่างมีเกรดเฉลี่ยในช่วง 2.00-2.49 มีจำนวนมากที่สุด คือ 317 คน ร้อยละ 27.3 รองลงมา คือเกรดเฉลี่ย 2.50-2.99 จำนวน 301 คน ร้อยละ 25.9 และน้อยที่สุด คือ เกรดเฉลี่ย 0.00-1.49 มีจำนวน 59 คน ร้อยละ 5.2

ส่วนใหญ่ระดับการศึกษาของบิดาอยู่ในระดับประถมศึกษาที่มีจำนวน 412 คน ร้อยละ 36.0 รองลงมาปริญญาตรี จำนวน 275 คน ร้อยละ 24.0 และน้อยที่สุดคือระดับปริญญาเอกซึ่งมีจำนวน 13 คน ร้อยละ 1.1

ภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดจำนวน 718 คน ร้อยละ 61.7 โดยมีจำนวน 333 คน ร้อยละ 48.5 ซึ่งเคยเข้ามาอยู่ในกรุงเทพมหานครก่อนที่จะเข้าเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัย และมีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครจำนวน 445 คน ร้อยละ 38.3

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์อัตมโนทัศน์ของนักศึกษา

กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์นั้นจากค่าเฉลี่ยของอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยของอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้านทั้ง 5 ด้านและค่าเฉลี่ยของอัตมโนทัศน์รวมทั้ง 5 ด้านทั้งกลุ่มชั้นปีที่ 1 และ 2 และกลุ่มชั้นปีที่ 3 และ 4 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์นั้นจากค่าเฉลี่ยของอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยของอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้านทั้ง 5 ด้านและค่าเฉลี่ยของอัตมโนทัศน์รวมทั้ง 5 ด้านทั้งกลุ่มชั้นปีที่ 1 และ 2 และกลุ่มชั้นปีที่ 3 และ 4 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์และวิทยาศาสตร์นั้นจากค่าเฉลี่ยของอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยของอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้านทั้ง 5 ด้านและค่าเฉลี่ยของอัตมโนทัศน์รวมทั้ง 5 ด้านทั้งกลุ่มชั้นปีที่ 1 และ 2 และกลุ่มชั้นปีที่ 3 และ 4 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

โดยรวมแล้วอัตมโนทัศน์ของนักศึกษาทั้ง 5 ด้านที่ศึกษาในที่นี้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์และระดับความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

อัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกาย

พบว่าอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกายในข้อ 1.ฉันเป็นคนหน้าตาดี ข้อ 23.ฉันเป็นคนแข็งแรง ข้อ 24.ฉันเป็นคนขี้อาย ข้อ 25.ฉันเป็นคนรูปร่างดี และข้อ 41.ฉันเป็นคนร่าเริงไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีเพียงข้อเดียวคืออัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกายในข้อ 40.ฉันเป็นคนที่ไม่มีระเบียบที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V พบว่ามีค่าค่อนข้างน้อยเมื่อคิดเป็นเปอร์เซ็นต์แล้วไม่ถึง 10% แสดงว่าอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกายกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กันน้อยมาก

อัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเอง

พบว่าอัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในข้อ 2.ฉันเป็นคนขยัน ข้อ.4 ฉันเป็นคนเก่ง ข้อ 5.ฉันมีความเป็นผู้นำมากกว่าผู้ตาม

ข้อ 27.ฉันเป็นคนมีความสามารถ ข้อ 28.ฉันชอบอาสาทำสิ่งต่างๆอยู่เสมอ ข้อ 29.ฉันเป็นคนมีประสิทธิภาพในการทำงาน ข้อ 42.เพื่อนๆเห็นว่าฉันเป็นคนมีความคิดดี
เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V พบว่ามีค่าค่อนข้างน้อย แสดงว่าอัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างน้อย

อัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

พบว่า อัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในข้อ 8.คนอื่น ๆ มักคอยหาเรื่องว่าฉัน ข้อ 10.ฉันเป็นคนไม่ดีในสังคม มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนคำถามอัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในข้ออื่น ๆ นั้นไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แสดงว่า และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V พบว่ามีค่าน้อยมาก แสดงว่าอัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กันในระดับน้อยมาก

อัตมโนทัศน์ด้านจิตใจ

พบว่า อัตมโนทัศน์ด้านจิตใจในคำถามข้อ 12.ฉันรู้สึกวิตกกังวลอยู่ตลอดเวลา ข้อ 13.ฉันรู้สึกเศร้าใจอยู่บ่อย ๆ ข้อ 15.ฉันมักจะไม่ค่อยมีความสุข ข้อ 17.ฉันเป็นคนมีคุณค่า ข้อ 22.ฉันมักจะหวาดกลัวอยู่บ่อย ๆ ข้อ 35.ครอบครัวผิดหวังในตัวฉันมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V พบว่ามีค่าน้อยมาก แสดงว่าอัตมโนทัศน์ด้านจิตใจมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับน้อยมาก

อัตมโนทัศน์ด้านวิชาการ

พบว่าอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทุกข้อคำถาม และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V พบว่ามีค่าสูงสุด 19.3% คือ คำถามข้อที่ 37 “ฉันเป็นคนเรียนหนังสือเก่ง” รองลงมา 18.6% คือ คำถามข้อที่ 49 “ฉันเป็นคนเรียนหนังสือไม่เก่ง” และ 15.3% คือ คำถามข้อที่ 38 “ฉันมีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่ เรียน”

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์และระดับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลและอัตมโนทัศน์ของนักศึกษา

อัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกาย

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกายพบว่า

เพศมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกายในข้อ 1.ฉันเป็นคนหน้าตาดี ข้อ 23.ฉันเป็นคนแข็งแรง ข้อ 24.ฉันเป็นคนขี้อาย ข้อ 25.ฉันเป็นคนรูปร่างดี ข้อ 40.ฉันเป็นคนที่ไม่มึนเมา ส่วนในข้อ 41.ฉันเป็นคนร่าเริง นั้นไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

คณะวิชามีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกาย ในข้อ 1.ฉันเป็นคนหน้าตาดี ข้อ 23.ฉันเป็นคนแข็งแรง และข้อ 41.ฉันเป็นคนรื่นเริง

ชั้นปีมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกาย ในข้อ 1.ฉันเป็นคนหน้าตาดี และข้อ 25.ฉันเป็นคนรูปร่างดี

เกรดเฉลี่ยมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกาย ในข้อ 40. ฉันเป็นคนที่ไม่ มีระเบียบ

ระดับการศึกษาของบิดามีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกาย ในข้อ 1. ฉัน เป็นคนหน้าตาดี ข้อ 25.ฉันเป็นคนรูปร่างดี และข้อ 40.ฉันเป็นคนที่ไม่มีระเบียบ

ภูมิลำเนามีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกาย ในข้อ 1.ฉันเป็นคนหน้าตาดี ข้อ 23.ฉันเป็นคนแข็งแรง และข้อ 40.ฉันเป็นคนที่ไม่มีระเบียบ และในส่วนของนักศึกษาที่มี ภูมิลำเนาในต่างจังหวัดนั้นมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกายในข้อ 24.ฉันเป็น คนช้อย

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V แสดงระดับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกาย พบว่าลักษณะส่วนบุคคลโดยรวมแล้วมีความสัมพันธ์ กับอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกายค่อนข้างน้อย สูงที่สุดคือเพศกับอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทาง กายในข้อ 24.ฉันเป็นคนช้อย คือ ร้อยละ 18.2% รองลงมาคือภูมิลำเนาเกี่ยวกับอัตมโนทัศน์ด้าน ลักษณะทางกายในข้อ 40.ฉันเป็นคนที่ไม่มีระเบียบ คือ ร้อยละ 17.9% และเพศกับอัตมโนทัศน์ ด้านลักษณะทางกายในข้อ 1.ฉันเป็นคนหน้าตาดี คือ ร้อยละ 15.4% แต่เมื่อพิจารณาโดยรวม แล้วค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V มีค่าไม่สูงมาก แสดงว่า ลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ด้าน ลักษณะทางกายมีความสัมพันธ์กันน้อยมาก

อัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเอง

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของ ตนเอง พบว่า

เพศมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเอง ในข้อ 2.ฉันเป็นคนขยัน 3.ฉันมักยอมแพ้ง่ายๆไม่ว่าจะทำอะไรก็ตาม 4.ฉันเป็นคนเก่ง 5.ฉันมีความเป็นผู้นำมากกว่าผู้ตาม 26.ฉันเป็นคนที่มีมั่นใจในตนเอง และ ข้อ 29.ฉันเป็นคนมีประสิทธิภาพในการทำงาน

คณะวิชา และ ชั้นปีไม่มีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเอง

เกรดเฉลี่ยมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเองในข้อ 2.ฉันเป็นคน ขยัน ข้อ 4.ฉันเป็นคนเก่ง ข้อ 5.ฉันมีความเป็นผู้นำมากกว่าผู้ตาม 27.ฉันเป็นคนมีความสามารถ ข้อ 28. ฉันชอบอาสาทำสิ่งต่างๆอยู่เสมอ ข้อ 29.ฉันเป็นคนมีประสิทธิภาพในการทำงานและ ข้อ 42. เพื่อนๆเห็นว่าฉันเป็นคนมีความคิดดี

ระดับการศึกษาของบิดามีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเองในข้อ 2.ฉันเป็นคนขยัน ข้อ 3.ฉันมักยอมแพ้ง่ายๆไม่ว่าจะทำอะไรก็ตาม ข้อ 4.ฉันเป็นคนเก่ง ข้อ 5.ฉันมี

ความเป็นผู้นำมากกว่าผู้ตาม ข้อ 26.ฉันเป็นคนที่มีมั่นใจในตนเอง ข้อ 28.ฉันชอบอาสาทำสิ่งต่าง ๆ อยู่เสมอ ข้อ 29.ฉันเป็นคนมีประสิทธิภาพในการทำงาน

ภูมิลาเนามีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเองในข้อ 2.ฉันเป็นคนขยัน ข้อ 5.ฉันมีความเป็นผู้นำมากกว่าผู้ตาม ข้อ 27.ฉันเป็นคนมีความสามารถ ข้อ 29.ฉันเป็นคนมีประสิทธิภาพในการทำงาน และในส่วนของนักศึกษาที่มีภูมิลาเนาอยู่ในต่างจังหวัดนั้นมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเองเพียงข้อเดียว คือ ข้อ 26.ฉันเป็นคนที่มีมั่นใจในตนเอง

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V พบว่ามีค่าไม่สูงมากนัก ค่าสัมประสิทธิ์สูงสุดจากตารางคือระดับความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของบิดากับอัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเองในข้อ 4. ฉันเป็นคนเก่ง รองลงมาเป็นระดับความสัมพันธ์ระหว่างเกรดเฉลี่ยกับอัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเองในข้อ 2.ฉันเป็นคนขยัน และระดับความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของบิดากับอัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเองในข้อ 4.ฉันเป็นคนเก่ง แต่โดยรวมแล้วจะเห็นว่าค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V มีค่าไม่สูงมากนักแสดงว่าลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างน้อยมาก

อัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล พบว่า

เพศมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในข้อ 6.ฉันเป็นผู้มีอิทธิพลเหนือคนอื่น ข้อ 10.ฉันเป็นคนไม่ดีในสังคม ข้อ 44.เพื่อน ๆ มักไม่ชอบฉัน และข้อ 45.ฉันชอบทำงานเป็นกลุ่ม

คณะวิชามีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในข้อ 8.คนอื่น ๆ มักคอยหาเรื่องว่าฉัน ข้อ 9.ฉันผูกมิตรกับคนอื่น ๆ ได้ยาก และข้อ 44.เพื่อน ๆ มักไม่ชอบฉัน

ชั้นปีมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในข้อ 9.ฉันผูกมิตรกับคนอื่น ๆ ได้ยาก และข้อ 10.ฉันเป็นคนไม่ดีในสังคม

เกรดเฉลี่ยมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในข้อ 8.คนอื่น ๆ มักคอยหาเรื่องว่าฉัน ข้อ 10.ฉันเป็นคนไม่ดีในสังคม

ระดับการศึกษาของบิดามีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในข้อ 6.ฉันเป็นผู้มีอิทธิพลเหนือคนอื่น ข้อ 10.ฉันเป็นคนไม่ดีในสังคม ข้อ 44.เพื่อน ๆ มักไม่ชอบฉัน

ภูมิลาเนามีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในข้อ 10.ฉันเป็นคนไม่ดีในสังคม และในส่วนของนักศึกษาที่มีภูมิลาเนาอยู่ในต่างจังหวัดมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในข้อ 32.ฉันมีเพื่อนมาก และข้อ 44.เพื่อน ๆ มักไม่ชอบฉัน

เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V พบว่าลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างน้อยมากคือมีค่าอยู่ในช่วง 2.40%-15.0% ซึ่งค่ามากที่สุดนั้นเป็นระดับความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับอัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในข้อ 44.เพื่อนๆมักไม่ชอบฉัน แสดงว่าลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมีความสัมพันธ์กันน้อยมาก

อัตมโนทัศน์ด้านจิตใจ

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ด้านจิตใจ พบว่าเพศมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านจิตใจในข้อ 15.ฉันมักจะไม่ค่อยมีความสุข ข้อ 16.ฉันเป็นสมาชิกที่สำคัญคนหนึ่งในกลุ่ม ข้อ 17.ฉันเป็นคนมีคุณค่า ข้อ 33.ฉันเป็นคนร้องไห้ง่าย ข้อ 35.ครอบครัวผิดหวังในตัวฉัน ข้อ 36.ฉันเป็นคนโชคไม่ดี ข้อ 46.ฉันทำสิ่งไม่ดีหลายอย่าง ข้อ 47.ฉันชอบเลียนแบบบุคคลที่โด่งดัง

คณะวิชามีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านจิตใจในข้อ 11.ฉันรู้สึกว่าตัวเองเป็นคนอ่อนแอ ข้อ 13.ฉันรู้สึกเศร้าใจอยู่บ่อยๆ ข้อ 33.ฉันเป็นคนร้องไห้ง่าย

ชั้นปีมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านจิตใจในข้อ 33.ฉันเป็นคนร้องไห้ง่าย

เกรดเฉลี่ยมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านจิตใจในข้อ 12.ฉันรู้สึกวิตกกังวลอยู่ตลอดเวลา ข้อ 13.ฉันรู้สึกเศร้าใจอยู่บ่อยๆ ข้อ 15.ฉันมักจะไม่ค่อยมีความสุข ข้อ 17.ฉันเป็นคนมีคุณค่า และข้อ 35.ครอบครัวผิดหวังในตัวฉัน

ระดับการศึกษาของบิดามีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านจิตใจในข้อ 11.ฉันรู้สึกว่าตัวเองเป็นคนอ่อนแอ ข้อ 14.ฉันเป็นคนที่มีความสุข ข้อ 15.ฉันมักจะไม่ค่อยมีความสุข ข้อ 33.ฉันเป็นคนร้องไห้ง่าย ข้อ 35.ครอบครัวผิดหวังในตัวฉัน ข้อ 36.ฉันเป็นคนโชคไม่ดี ข้อ 46.ฉันทำสิ่งไม่ดีหลายอย่าง ข้อ 47.ฉันชอบเลียนแบบบุคคลที่โด่งดัง

ภูมิลำเนามีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านจิตใจในข้อ 16.ฉันเป็นสมาชิกที่สำคัญคนหนึ่งในกลุ่ม และข้อ 35. ครอบครัวผิดหวังในตัวฉัน และในส่วนของนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในต่างจังหวัดมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านจิตใจเพียงข้อเดียวคือ ข้อ 34.ฉันชอบคิดถึงแต่สิ่งไม่ดี

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V แสดงระดับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ด้านจิตเจ้านั้นพบว่ามีค่าน้อยมาก คือ มีค่าต่ำสุด 1.8% และค่าสูงสุด 18.7% โดยค่าสูงสุดนั้นเป็นค่าระดับความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคลคือ เพศกับอัตมโนทัศน์ด้านจิตใจคือข้อ 17.ฉันเป็นคนมีคุณค่า ส่วนค่าต่ำสุดนั้นเป็นค่าระดับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลคือภูมิลำเนากับอัตมโนทัศน์ในด้านจิตใจในข้อ 13.ฉันรู้สึกเศร้าใจอยู่บ่อยๆ แต่เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V แสดงระดับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ในด้านจิตใจแล้วมีค่าค่อนข้างน้อย แสดงว่าลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ในด้านจิตใจมีความสัมพันธ์กันน้อย

อัตมโนทัศน์ด้านวิชาการ

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการ พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการ ในข้อ 21.ฉันไม่เคยลอกการบ้านเพื่อน ข้อ 39.ฉันทำการบ้านเองทุกครั้ง และข้อ 49.ฉันเป็นคนเรียนหนังสือไม่เก่ง

คณะวิชามีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการในข้อ 18.ฉันสามารถเรียนรู้ได้เพียงข้อเดียว

ชั้นปีมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการในข้อ 19.ฉันพอใจในสาขาวิชาที่เลือกเรียน และข้อ 39.ฉันทำการบ้านเองทุกครั้ง

เกรดเฉลี่ยมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการในทุกข้อคำถามสำหรับอัตมโนทัศน์ในด้านวิชาการ

ระดับการศึกษาของบิดามีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการในข้อ 20.ฉันทำความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนได้เองอย่างรวดเร็ว ข้อ 21.ฉันไม่เคยลอกการบ้านเพื่อน ข้อ 37.ฉันเป็นคนเรียนหนังสือเก่ง ข้อ 38.ฉันมีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่เรียน และข้อ 48.ฉันสามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้ได้

ภูมิลำเนามีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการในข้อ 20.ฉันทำความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนได้เองอย่างรวดเร็ว ข้อ 48.ฉันสามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้ได้ และข้อ 49.ฉันเป็นคนเรียนหนังสือไม่เก่ง และในส่วนของนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในต่างจังหวัดมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ในด้านวิชาการเพียงข้อเดียวคือในข้อ 19.ฉันพอใจในสาขาวิชาที่เลือกเรียน

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V แสดงระดับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการนั้นพบว่าค่าสูงสุดคือ 19.3% และค่าต่ำสุดคือ 3.2% โดยค่าสูงสุดนั้นเป็นค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลคือเกรดเฉลี่ยกับอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการในข้อ 37. และค่าต่ำสุดนั้นเป็นค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลคือภูมิลำเนากับอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการในข้อ 19.ฉันพอใจในสาขาวิชาที่เลือกเรียน และสังเกตได้จากการทดสอบสมมติฐานพบว่าเกรดเฉลี่ยมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการในทุกข้อคำถามและเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V แล้วมีค่ามากกว่าค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V ของความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลในด้านเพศ คณะวิชา ชั้นปี ระดับการศึกษาของบิดา และภูมิลำเนา กับอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการ แต่เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V แสดงระดับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการแล้วมีค่าค่อนข้างน้อย แสดงว่าลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการมีความสัมพันธ์กันน้อย

ส่วนที่ 5 การเปรียบเทียบอัตรามโนทัศน์ในแต่ละด้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การเปรียบเทียบอัตราต้นทุนระหว่างนักศึกษาในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแยกตามกลุ่มสาขาวิชา 3 กลุ่ม รวมทุกชั้นปี พบว่า

กลุ่มสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์นั้นอัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเอง และอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการของนักศึกษามีความแตกต่างกันในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกาย อัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และอัตมโนทัศน์ด้านจิตใจของนักศึกษานั้นไม่มีความแตกต่างกันในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์นั้นอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกายและอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการ
ของนักศึกษามีความแตกต่างกันในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนอัตมโนทัศน์
ความสามารถของตนเอง อัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และอัตมโนทัศน์ด้านจิตใจ
ของนักศึกษานั้นไม่มีความแตกต่างกันในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กลุ่มสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์และวิทยาศาสตร์นั้นอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกาย อัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเอง และอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการของนักศึกษามีความแตกต่างกันในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนอัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และอัตมโนทัศน์ด้านจิตใจของนักศึกษานั้นไม่แตกต่างกันในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

และจากการเปรียบเทียบทั้ง 3 กลุ่มคณะวิชาพบว่าอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการของทั้ง 3 กลุ่ม
วิชานักศึกษาแตกต่างกันในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การเปรียบเทียบอัตโนมัติระหว่างนักศึกษาในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิเคราะห์รวมทั้ง 3 กลุ่มสาขาวิชา แยกชั้นปี 2 กลุ่มชั้นปี คือกลุ่มที่ 1 ชั้นปีที่ 1-2 กลุ่มที่ 2
ชั้นปีที่ 3-4 พบว่า

๕ ทั้งสองกลุ่มนั้นอัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเองและอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการของนักศึกษาแตกต่างกันในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

อัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกายของนักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 แตกต่างกันในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกายของนักศึกษาชั้นปีที่ 1-2 ไม่แตกต่างกันในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

อัตรานวัตกรรมด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของนักศึกษาชั้นปีที่ 1-2 แตกต่างกันในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนอัตรานวัตกรรมด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของนักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 ไม่แตกต่างกันในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

และอัตรานักเรียนด้านจิตใจของทั้ง 2 กลุ่มชั้นปี ของนักศึกษาในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน

การเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ระหว่างนักศึกษาในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแยกตามกลุ่มสาขาวิชา 3 กลุ่มและแยกกลุ่มชั้นปี 2 กลุ่ม พบว่า

อัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกายของนักศึกษากลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์ ชั้นปีที่ 3-4 และอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกายรวมทั้ง 3 กลุ่มวิชาและทั้ง 2 กลุ่มชั้นปีแตกต่างกันในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

อัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเองของนักศึกษากลุ่มสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-2 กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์ ชั้นปีที่ 3-4 กลุ่มสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ชั้นปีที่ 3-4 และอัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเองรวมทั้ง 3 กลุ่มสาขาวิชาและทั้ง 2 กลุ่มชั้นปีแตกต่างกันในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

อัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและอัตมโนทัศน์ด้านจิตใจของนักศึกษาทุกกลุ่มสาขาวิชาและทั้ง 2 กลุ่มชั้นปีไม่แตกต่างกันในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

อัตมโนทัศน์ด้านวิชาการของนักศึกษากลุ่มสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ชั้นปีที่ 1-2 กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์ทั้ง 2 กลุ่มชั้นปี กลุ่มสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์และวิทยาศาสตร์ชั้นปีที่ 3-4 และอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการรวมทั้ง 3 กลุ่มสาขาวิชา ทั้ง 2 กลุ่มชั้นปีมีความแตกต่างกันในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์อัตมโนทัศน์ทั้ง 5 ด้านของนักศึกษาโดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของอัตมโนทัศน์ทั้ง 5 ด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าอัตมโนทัศน์ของนักศึกษานั้นไม่ดีมากหรือแย่มากจนเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ประคิน ชูศรี (2536 : บทคัดย่อ) และ รัตนาวลี ศุภโชค (2542 : บทคัดย่อ) ซึ่งพบว่า อัตมโนทัศน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นอยู่ในระดับปานกลาง และค่าเฉลี่ยสูงสุดคือค่าเฉลี่ยของอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกาย

จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์นั้น พบว่า อัตมโนทัศน์ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านลักษณะทางกาย ด้านความสามารถของตนเอง ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านจิตใจ และด้านวิชาการ นั้นมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Malsunaga (1972 : 5614-A) ซึ่งพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีอัตมโนทัศน์เกี่ยวกับความสามารถของตนเองสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และผลการศึกษาของ Goodwin (1977 : 3350-A) พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์และความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีอัตมโนทัศน์และความเชื่อภายในตนสูง และพบว่าอัตมโนทัศน์ของนักเรียนจะเพิ่มขึ้นตามระดับชั้นคือนักเรียนในชั้น 12 มีอัตมโนทัศน์สูงกว่านักเรียนในชั้น 4,5 และ 9 อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งผลการวิจัยนี้แตกต่างจากอัตมโนทัศน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์จากการศึกษาพบว่าค่าเฉลี่ยของอัตมโนทัศน์ในกลุ่มชั้นปี

ที่ 1-2 และกลุ่มชั้นปีที่ 3-4 ไม่แตกต่างกันมากและไม่ได้มีค่าเฉลี่ยที่แสดงอย่างชัดเจนถึงการเพิ่มขึ้นหรือลดลงตามชั้นปีที่เพิ่มขึ้น และเป็นที่น่าสนใจว่าอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการนั้นในทุกข้อคำถามของอัตมโนทัศน์ด้านนี้มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา และเมื่อเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการ ด้านความสามารถของตนเอง และด้านลักษณะทางกายระหว่างนักศึกษาในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าในการศึกษาวิจัยนี้อัตมโนทัศน์ด้านวิชาการ ด้านความสามารถของตนเอง และด้านลักษณะทางกาย กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษานั้นมีความสัมพันธ์กัน และอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด ส่วนอัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและอัตมโนทัศน์ด้านจิตใจของนักศึกษาในแต่ละระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นไม่มีความแตกต่างกัน แสดงว่าสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์นั้นควรมีการสร้างเสริมอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการให้กับนักศึกษาเพื่อให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หรือนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ คือ 2.00

ส่วนในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้านนั้น พบว่า ลักษณะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านลักษณะทางกาย ลักษณะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านความสามารถของตนเอง ยกเว้นลักษณะส่วนบุคคลในด้านคณะวิชา และชั้นปี และลักษณะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านจิตใจ และด้านวิชาการ แต่เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V พบว่ามีค่าไม่สูงมากนัก

จากผลการศึกษาในครั้งนี้พบว่าอัตมโนทัศน์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีและงานวิจัยหลายๆงานที่ได้ศึกษาไว้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการศึกษาครั้งนี้พบว่าอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทุก ๆ ข้อคำถามมากกว่าในด้านอื่น ๆ ดังนั้นควรมีการสร้างเสริมอัตมโนทัศน์ด้านวิชาการให้กับนักศึกษาโดยเริ่มจากอาจารย์ผู้สอนในการที่จะแนะนำ หรือเสริมสร้างแนวคิดและทัศนคติในระหว่างที่มีการเรียนการสอน หรือนอกเวลาเรียนเกี่ยวกับความสามารถ ความสนใจ ความพอใจที่เกี่ยวกับวิชาการ หรือเกี่ยวกับการเรียนโดยเฉพาะในกลุ่มนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

1. หากมีการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป อาจจะขยายขอบเขตการศึกษาให้กว้างขวางขึ้น เช่น อาจมีการเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ระหว่างนักศึกษาในแต่ละสถาบัน เช่น สถาบันของรัฐและเอกชน
2. ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาอัตมโนทัศน์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยรวมทุกวิชา ดังนั้น อาจจะนำไปเป็นแนวทางในการศึกษาโดยเฉพาะในวิชาใดวิชาหนึ่ง หรือศาสตร์สาขาใดสาขาหนึ่งก็ได้ ผลการศึกษาที่มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น
3. อัตมโนทัศน์มีหลาย ๆ ด้านในที่นี้ศึกษาเพียง 5 ด้านตามที่กำหนดไว้ในขอบเขตการวิจัย ดังนั้นอาจมีการศึกษาในด้านอื่น ๆ อีก เช่น ด้านศีลธรรมจรรยา ด้านความเสมอต้นเสมอปลาย ด้านปณิธานและความคาดหวัง เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กัลญญ เพชรภรณ์. 2543. ความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์หลายมิติกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร.
กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กัลยา มีทรัพย์. 2531. การสร้างแบบสอบถามมโนภาพแห่งตน สำหรับนักเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดพัทลุง. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- คัคณางค์ มณีศรี และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2540. รายงานผลการวิจัย : อิทธิพลของพ่อแม่ที่มีต่อ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปณิธานทางการและอัตมโนทัศน์ ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5
เขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทัศนาก ทอภักดี. 2539. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู ความเชื่ออำนาจในตน
และความคิดเกี่ยวกับตนของเด็กในเมืองและชนบท. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- นวลละอ อสุภาผล. 2527. จิตวิทยาพัฒนาเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประสานมิตร.
- นวลศิริ เปาโรหิตย์. 2520. “อัตตา” สุขภาพจิตและการปรับอารมณ์. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชา
จิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- นิจารณ ท่างาม. 2530. อัตมโนทัศน์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5
ในจังหวัดเชียงราย. กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. 2539. วิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาการศึกษา คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประคิน ชุศรี. 2536. อัตมโนทัศน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์
ในเขตการศึกษา 3. ชลบุรี : วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปิยนันท์ สิงห์วงษา. 2543. อัตมโนทัศน์หลายมิติของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายใน
เขตการศึกษา 5 : กรณีศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ผ่องศรี อิมสอน. 2530. การสร้างเสริมมโนภาพแห่งตนโดยการอ่านหนังสือของเด็กวัยรุ่น.
กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พรณี ช.เจนจิต. 2522. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร : วรุฒิการพิมพ์.
- , 2528. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร : อัมรินทร์การพิมพ์.
- , 2533. “อัตมโนทัศน์”. เอกสารการสอนชุดวิชาจิตวิทยาและสังคมวิทยาพื้นฐาน
เพื่อการแนะแนว เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร : สาขาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช.

- , 2538. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร : คอมแพคพรีน.
- , 2540. พัฒนาการทางบุคลิกภาพและแรงจูงใจ. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชา
จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
พรรณทิพย์ เกษะนันท์. 2516. การเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองของเด็กวัยรุ่น.
วารสารครุศาสตร์. (สิงหาคม 2516) : 64-69.
- , 2517. “อัตมโนทัศน์”. ประมวลบทความทางจิตวิทยาการศึกษา.
กรุงเทพมหานคร : หน่วยศึกษานิเทศน์ กรมการฝึกหัดครู.
- เพ็ญ จุญธรธรรมพินิจ. 2530. ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างสภาพแวดล้อมภายในครอบครัว
ลักษณะของนักเรียนและลักษณะของครู กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เพ็ญศรี โล่อ่อง. 2532. ผลการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มที่มีต่อการเปลี่ยนแปลง
อัตมโนทัศน์และฐานะทางสังคมมิติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแจ่มจันทร์
สังกัดกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- มยุรี สิงโตราช. 2536. ความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตน และสภาพแวดล้อมในโรงเรียนตาม
การรับรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
เชียงใหม่. พิษณุโลก : วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- รัตนา ไกรสีหนาท. 2534. การศึกษาเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์สุขภาพจิตและความพึงพอใจในงาน
ของพยาบาลวิชาชีพกับพยาบาลเทคนิค. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- รัตนาวลี ศุภโชค. 2542. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อตนเองและจุดมุ่งหมายใน
ชีวิตของเด็กเร่ร่อนในสถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กภาคตะวันออก. กรุงเทพมหานคร :
ภาคินพนธ์, คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วิมล สุวรรณมณี. 2527. การเปรียบเทียบมโนภาพแห่งตนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
นักเรียนอาชีวศึกษาที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นกลุ่มและนักเรียนอาชีวศึกษาทั่วไป.
กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สานิต รัตตัญญู. 2532. การเปรียบเทียบมโนภาพแห่งตนและสภาพแวดล้อมของโรงเรียนตาม
การรับรู้ของนักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวและไม่ก้าวร้าวในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประสานมิตร.
- สมศรี ฉัตรวัฒนา. 2534. การสร้างแบบทดสอบวัดมโนภาพแห่งตนสำหรับนักเรียนชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหา
วิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. 2537. จิตวิทยาการศึกษา . พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล จอดพิมาย. 2537. ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตน อัตมโนทัศน์
และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลเซนต์หลุยส์. เชียงใหม่:
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิริบุรณ์ ศรีทานันท์. 2527. อัตมโนทัศน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6สังกัดโรงเรียนรัฐบาลใน
จังหวัดอุบลราชธานี. กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อมรสุดา ราชกรกิจ. 2529. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์กับความเข้าใจในการ
อ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในเขต
กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อุษณีย์ เย็นสบาย. 2533. จิตวิทยาแนะแนว. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- อำไพ ศิริพิพัฒน์. 2515. ความนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง . วารสารครุศาสตร์. 2 (สิงหาคม-
พฤศจิกายน 2515) : 92-93.
- Abdo, R.H. 1978. Self Concept as a Predictor of Academic Achievement and Education
Attainment. Dissertation Abstracts International. 39 (March 1978) : 3471-A.
- Ausubel, D.P. 1969 . School Learning. New York : Holt Rinehart and Winston.
- Bartussek, B. 1972. Self-Concept. Encyclopedia of Psychology.
- Bloom, B.S. 1961. Age and the Self-Concept. Journal of Psychological. 118
(December 1961) : 534-538.
- 1977. Mastery Learning. P.74. Mastery Learning : Theory and Practices.
New York : Holt Rinehart and Winston.
- Bracken, A.B. 1992. Multidimensional Self Concept Scale. Austin , Texas : Pro, Ed.
- Burn, R.B. 1979. The Self-Concept Theory , Measurement , Development and Behavior.
New York : Longman Inc.
- Campbell, R.L.and L.Martinez. 1977. Self-Concept and Attitudes as Factors in Achievement
Of Predervice Teacher. Journal of Research in Science Teaching. 14 (September 1977) :
455-459.
- Combs, A.W.,D.W. Super and C.C. Courson. 1963. The Measurement of Self-Concept and
Self-Report. Education Psychological Measurement. 23(March 1963) : 493-500.
- Coopersmith, S. 1971. The Antecedents of Self-Esteem. Sanfrancisco : Freeman.
- Daison, E.1967. A Study of Ability Grouping and The Self-Concept. The Journal of Educational
Research. 9 (May-June 1967) : 60.

- English, H.B. and A.C. English. 1958 . A Comprehensive Dictionary of Phycological and Psychoanaltical Terms. London : Longmans Green & Company Ltd.
- Epstein, S. 1973. The Self-Concept Revisited or A Theory of a Theory. American Psychologist. 28(May 1973) : 404-416.
- Frandsen, N. 1967. Educational Psychology. New York : McGraw-Hill Book Company.
- Gale, Ranmend F. 1969. Development Behavior. London : Macmillan Company.
- Gallahue, D.L. 1982. Understanding Mother Development in Children. New York : John Wiley and Sons.
- Garrison, K.C. 1965. Psychology of Adolescence. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice Hall Inc.
- Good, C.V. 1973. Dictionary of Education. (3rd ed) . New York : McGraw-Hill Book Company.
- Goodwin, M.W. 1977. Achievement and Perception of School Performance of Blackyouth as Related to Conceptual Level and Locus of Control. Dissertation Abstracts International. 38.(May 1977) : 3350-A.
- Guilford, J.P. 1973. Psychometric Methods. New York : McGraw-Hill Book Company.
- Hurlock, E.B. 1964. Child Development. New York : McGraw-Hill Book Company.
- , 1974. Personality Development. New York : McGraw-Hill Book Company.
- , 1976. Development Psychology. New Delhi : Tata McGraw-Hill Publishing Company.
- Jarmin, Trygstad. 1976. Behavioral Concepts and The Nursing Process. St.Louis : The C.V. Mosby Company.
- Jersild, A.T. 1952. In Search of Self. New York : Teachers College , Columbia University.
- , 1966. In Search of Self. New York : Teacher College, Columbia University.
- , 1966. The Psychology of Adolescence. New York : The Mcmillan Book Company.
- , 1968. Personality Development. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice Hall Inc.
- Kendo, M. 1977. Social Interaction. St. Louis : The C.V. Mosley Company.
- Kendler, H.H. 1963. Basic Psychology. New York : Appleton Century Grofts.
- Leonardson,G.R. 1977. The Relationship Between Self-Concept and Selected Academic and Personal Factor. Dissertation Abstracts International. 33(November 1977) : 6855-A.
- Malsunaga, A.A. 1972. A Comparative Study of Ninth Grade Male under and Over Achievers On Selected Factors Related to Achievement. Dissertation Abstruct International. 32 (January 1972) : 10-A.

- Peterson, K.D. and D. Yaakobt. 1980. Science Students Role-Specific Self-Concept : Course, Success and Gender. *Science Education*. 64 (April 1980) : 169-178.
- Raimy, V.C. 1948. Self Reference in Counseling Interviews. *Journal of Counseling Psychology*. 12(June 1948) : 153-156.
- Rogers, C.S. 1951. *Client Center Therapy*. Boston : Houghton Mifflin Company.
- Savicky, A. 1980. The Relationship Between Self-Concept and Achievement, Absences, Sex, Socio-Economic Status and Birth Position Among Nominate Gifted Students. *Dissertation Abstracts International*. 41 (June 1980) : 997-998 A.
- Song, I.S. and J.Hattie. 1984. Home Environment Self-Concept and Academic Achievement : A Causal Modeling Approach. *Journal of Educational Psychology*. 76 (May 1984) : 1269-1281.
- Trafton, B.F. 1978. Relationships between Self Concept Learning Attitude teaching Rating and Academic Achievement in Grades one Through Eight, The Three Years Study. *Dissertation Abstracts International*. 38(April 1978) : 6030-A.

ภาคผนวก

รูป

แบบสอบถาม

เรื่อง การศึกษาอัตโนทัศน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย (✓) หรือเติมข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. คณะวิชา
() บริหารธุรกิจ () นิเทศศาสตร์ () การบัญชี
() ศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ () เศรษฐศาสตร์ () เทคโนโลยีสารสนเทศ
() นิติศาสตร์ () วิศวกรรมศาสตร์ () ศิลปกรรมศาสตร์
3. ท่านกำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่
() ชั้นปีที่ 1 () ชั้นปีที่ 2 () ชั้นปีที่ 3 () ชั้นปีที่ 4
4. เกรดเฉลี่ยของท่านอยู่ในช่วงใด
() 0.00-0.99 () 1.00-1.49 () 1.50-1.99
() 2.00-2.49 () 2.50-2.99 () 3.00-3.49 () 3.50-4.00
5. ระดับการศึกษาของบิดา
() ประถมศึกษา () มัธยมศึกษา () ปวช./ปวส.
() ปริญญาตรี () ปริญญาโท () ปริญญาเอก
6. ภูมิลำเนา
() กรุงเทพมหานครและปริมณฑล
() ต่างจังหวัด และ
ท่านเคยอยู่ในกรุงเทพมหานครก่อนเข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัยหรือไม่
() เคย () ไม่เคย

ตอนที่ 2 แบบวัดความคิดเห็นต่อตนเอง

กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับตัวท่านมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.	ฉันเป็นคนหน้าตาดี					
2	ฉันเป็นคนขยัน					
3	ฉันมักยอมแพ้ง่าย ๆ ไม่ว่าจะทำอะไรก็ตาม					
4	ฉันเป็นคนเก่ง					
5	ฉันมีความเป็นผู้นำมากกว่าผู้ตาม					
6	ฉันเป็นผู้มีอิทธิพลเหนือคนอื่น					
7	พวกเพื่อน ๆ ชอบมองว่าฉันเป็นตัวตลก					
8	คนอื่น ๆ มักคอยหาเรื่องว่าฉัน					
9	ฉันผูกมิตรกับคนอื่น ๆ ได้ยาก					
10	ฉันเป็นคนไม่ดีในสังคม					
11	ฉันรู้สึกว่าคุณเองเป็นคนอ่อนแอ					

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
12	ฉันรู้สึกวิตกกังวลอยู่ตลอดเวลา					
13	ฉันรู้สึกเศร้าใจอยู่บ่อย ๆ					
14	ฉันเป็นคนที่มีความสุข					
15	ฉันมักจะไม่ค่อยมีความสุข					
16	ฉันเป็นสมาชิกที่สำคัญคนหนึ่งใน ครอบครัว					
17	ฉันเป็นคนมีคุณค่า					
18	ฉันสามารถเรียนรู้ได้					
19	ฉันพอใจในสาขาวิชาที่เลือกเรียน					
20	ฉันให้ความสนใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนได้ เองอย่างรวดเร็ว					
21	ฉันไม่เคยลอกการบ้านเพื่อน					
22	ฉันมักจะหวาดกลัวอยู่บ่อย ๆ					
23	ฉันเป็นคนแข็งแรง					
24	ฉันเป็นคนขี้อาย					
25	ฉันเป็นคนรูปร่างดี					
26	ฉันเป็นคนที่มีมั่นใจในตนเอง					
27	ฉันเป็นคนมีความสามารถ					
28	ฉันชอบอาสาทำสิ่งต่าง ๆ อยู่เสมอ					
29	ฉันเป็นคนมีประสิทธิภาพในการทำงาน					
30	ฉันเป็นที่รักใคร่และไว้วางใจของเพื่อน					
31	ฉันเป็นคนที่น่านิยมในหมู่เพื่อน					
32	ฉันมีเพื่อนมาก					
33	ฉันเป็นคนร้องไห้ง่าย					
34	ฉันชอบคิดถึงแต่สิ่งไม่ดี					
35	ครอบครัวผิดหวังในตัวฉัน					
36	ฉันเป็นคนโหดดี					
37	ฉันเป็นคนเรียนหนังสือเก่ง					
38	ฉันมีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่เรียน					
39	ฉันทำการบ้านเองทุกครั้ง					
40	ฉันเป็นคนที่ไม่มีระเบียบ					
41	ฉันเป็นคนรีบเร่ง					
42	เพื่อน ๆ เห็นว่าฉันเป็นคนมีความคิดดี					
43	เมื่อมีปัญหาฉันไม่เคยทอดทิ้ง					

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
44	เพื่อน ๆ มักไม่ชอบฉัน					
45	ฉันชอบทำงานเป็นกลุ่ม					
46	ฉันทำสิ่งไม่ดีหลายอย่าง					
47	ฉันชอบเลียนแบบบุคคลที่โด่งดัง					
48	ฉันสามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้ได้					
49	ฉันเป็นคนเรียนหนังสือไม่เก่ง					
50	ฉันมักจะกลุ้มใจเรื่องโน้นเรื่องนี้ ตลอดเวลา					

ขอขอบคุณที่สละเวลาในการตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้วิจัย

นางสาว นภาพร จันททรัพย์

วุฒิการศึกษา

วท.บ.(สถิติประยุกต์) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
พบ.ม.(วิทยาการประกันภัย)สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ประสบการณ์การทำงาน

อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์